СЛУЖБЕН ВЕСНИК
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 61 **Год. LX** **Понеделник, 13 септември 2004** **Цена на овој број е 350 денари**

www.slvesnik.com.mk **contact@slvesnik.com.mk**

С О Д Р Ж И Н А

		Стр.
1151.	**Указ** бр. 3 од Претседателот на Република Македонија.............................	1
1152.	**Указ** бр. 4 од Претседателот на Република Македонија.............................	2
1153.	**Закон** за финансирање на единиците на локалната самоуправа......................	2
1154.	**Закон** за комуналните такси..............	17
1155.	**Закон** за изменување и дополнување на Законот за административните такси.....	22
1156.	**Закон** за даноците на имот..................	27
1157.	**Одлука** за избор на претседател на Апелациониот суд во Скопје………	44
1158.	**Одлука** за давање согласност на Одлуката на АД „Електростопанство на Македонија“, во државна сопственост – Скопје за определување на цена на електрична енергија на ФЕНИ – ИНДУСТРИ Кавадарци…………………......	44
1159.	**Одлука** за давање согласност на Одлуката за давање согласност за продажба на идеален дел од имот…........	44
1160.	**Одлука** за одземање на земјоделско земјиште…………………………...........	44
1161.	**Одлука** за престанување на правото на користење и пренесување на право на користење на дел од недвижен имот – простор……………………...........	45
1162.	**Одлука** за престанување и давање на користење на дел од недвижен имот – објект………………………..................	45
1163.	**Правилник** за критериумите за финансирање на програмите односно проектите по одделни дејности во културата…………………................	45
1164.	**Решение** за ставање во примена на установен катастар на недвижности...	48
1165.	**Одлука** за содржината и начинот на функционирање на кредитниот регистар………………………………........	48
1166.	**Одлука** за изменување и дополнување на Одлуката за задолжителна резерва на банките во денари……..........	50
1167.	**Одлука** за дополнување на Одлуката за условите и начинот за добивање на дозвола и вршење на менувачки работи......	50
1168.	**Одлука** за дополнување на Одлуката за начинот на водење на евиденцијата за секоја трансакција на брз трансфер на пари ……………...........................	50
1169.	**Политика** на управување и ракување со девизните резерви на Република Македонија……………………...........	50
	Објава за трошоците на живот за месец август 2004 година во однос на месец јули 2004 година………………	51
	Коефициенти за порастот на цените и порастот на трошоците на живот во Република Македонија за месец август 2004 година……………………	51
	Огласен дел...	1-76

1151.

У К А З БР. 3
ОД 10.09.2004 ГОДИНА

Врз основа на член 18, став 1, точка 11 од Законот за одбрана („Службен весник на Република Македонија“ бр. 42/2001)

Се поставува по мирновремена и воена формација

За заменик на командантот на КОВ во Генералштабот на Армијата на Република Македонија

полковник Лекоски Наум Зоран,

ФЧ: полковник, по формација: бригаден генерал,
Лична ВЕС: 31440, ЕМБГ: 0209955434001,

до сега: Командант на 1. пешадиска бригада во командата на КОВ, во Генералштабот на Армијата на Република Македонија.

Овој указ да се изврши веднаш.

Бр. 07-310
10 септември 2004 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

1152.

У К А З БР. 4
ОД 10.09.2004 ГОДИНА

Врз основа на член 18, став 1, точка 11 од Законот за одбрана („Службен весник на Република Македонија“ бр. 42/2001)

Се поставува по мирновремена и воена формација

За Командант на 1. пбр во Командата на КОВ во Генералштабот на Армијата на Република Македонија

полковникот Сејдини Саме Насер,

ФЧ: полковник, по формација: бригаден генерал,
Лична ВЕС: 31640, ЕМБГ: 2910957363001,
до сега: упатен на школување во Р. Турција.

Овој указ да се изврши веднаш.

Бр. 07-309
10 септември 2004 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

1153.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија, издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА

Се прогласува Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 6 септември 2004 година.

Бр. 07-3573/1
6 септември 2004 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски,** с.р.

З А К О Н
ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1
Предмет на законот

(1) Со овој закон се уредува финансирањето на единиците на локалната самоуправа (во натамошниот текст: општина).

(2) Финансирањето на градот Скопје како посебна единица на локалната самоуправа се уредува со овој закон и со Законот за градот Скопје.

Член 2
Дефиниции

Одделни поими употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. Поимот **општина** го вклучува градот Скопје, освен ако поинаку не е утврдено со овој закон;
2. **Сопствени извори на приходи** се локални даноци, локални такси и локални надоместоци, приходи од сопственост на општината, самопридонес, парични казни, донации и други приходи утврдени со закон;
3. **Буџет** е годишен план за финансирање на надлежностите на општината, кој се состои од годишна процена на приходите по извори и на расходите по намени;
4. **Општински буџетски корисници** се органите на општината и јавните служби основани од општината;
5. **Локален данок** е данок за кој општината ја утврдува висината на стапката во рамките определени со закон;
6. **Локална такса** е паричен надоместок за услугите и правата кои општинските органи ги даваат на правни и физички лица, чија висина ја утврдува општината во рамките определени со закон;
7. **Локален надоместок** е паричен надоместок за покривање на трошоците поврзани со услуги кои општинските органи ги даваат на правни и физички лица, чија висина ја утврдува општината во согласност со закон;
8. **Дотација** е трансфер од Буџетот на Република Македонија и буџетите на фондовите до буџетот на општината;
9. **Приходи од данок на додадена вредност** се дел од приходите од данок на додадена вредност што се распределуваат по општини;
10.**Наменска дотација** е дотација наменета за финансирање на конкретна активност;
11. **Капитална дотација** е дотација наменета за финансирање на општински проекти за капитални инвестиции;
12. **Блок дотација** е дотација наменета за финансирање на надлежностите во определена област утврдена со закон;
13. **Дотација за делегирана надлежност** е трансфер на средства од буџетот на органот на државната управа до буџетот на општината, што се користат за финансирање на делегирана надлежност;
14. **Приходи од сопственост** на општината се приходи од право на сопственост на имот, финансиски средства и права и
15. **Задолжување** на општините е обезбедување финансиски средства од домашни и странски извори на капитал, во рамките и под услови утврдени со закон.

II. ФИНАНСИРАЊЕ НА ОПШТИНАТА

Член 3
Извори на финансирање

Извори на финансирање на општината се: сопствени извори на приходи, дотации на средства од Буџетот на Република Македонија и од буџетите на фондовите и задолжувањето.

Член 4
Сопствени извори на приходи

Сопствени извори на приходи се:
1. Локални даноци утврдени со закон:
- данок на имот;
- данок на наследство и подарок утврден со закон;
- данок на промет на недвижности и
- други локални даноци утврдени со закон;
2. Локални такси утврдени со закон:
- комунални такси;
- административни такси и
- други локални такси утврдени со закон;
3. Локални надоместоци утврдени со закон:
- надомест за уредување на градежно земјиште;
- надоместоци од комунална дејност;
- надоместоци за просторни и урбанистички планови и
- други локални надоместоци утврдени со закон;
4. Приходи од сопственост:
- приходи од закупнина;
- приходи од камати и

- приходи од продажба на имот со чија продажба не се нарушуваат јавните функции и надлежности на општините;

5. Приходи од донации;
6. Приходи од парични казни утврдени со закон;
7. Приходи од самопридонес и
8. Други приходи утврдени со закон.

Член 5

Приходи од персонален данок на доход

(1) Општините остваруваат приходи од персонален данок од доход наплатени во тековната година.

(2) Приходите од персонален данок на доход наплатени во тековната година се распоредуваат по општини, и тоа:

- 3% од персоналниот данок на доход на лични примања од плати од физички лица наплатен во општината во која се пријавени со постојано живеалиште и престојувалиште и
- 100% од персоналниот данок на доход од физички лица кои се занимаваат со занаетчиска дејност, регистрирани согласно со Законот за занаетчиската дејност, на чие подрачје се регистрирани за вршење на дејноста.

Член 6

Приходи од донации

(1) Донациите во финансиски средства претставуваат приход на буџетот на општината.

(2) Донациите во ствари се евидентираат во имотот на општината.

(3) Намената и начинот на користење на донациите се регулираат со договор меѓу донаторот и градоначалникот, за што претходно согласност дава советот на општината.

Член 7

Приходи од самопридонес

(1) За задоволување на определени потреби на граѓаните, општината може да воведе самопридонес преку референдум.

(2) Со одлука на советот на општината се уредува намената, областа, времето за кое се воведува самопридонесот, вкупниот износ на средствата кои се собираат, обврзниците на самопридонесот, лицата кои се ослободуваат од плаќање на самопридонес, висината на самопридонесот (основицата и стапката), начинот на пресметување, вршењето на надзорот од граѓаните над наменското користење на средствата и други прашања.

Член 8

Дотации од Буџетот на Република Македонија и од буџетите на фондовите

(1) Со дотации од Буџетот на Република Македонија и од буџетите на фондовите се обезбедуваат дополнителни приходи во буџетот на општината за финансирање на нејзините надлежности определени со закон.

(2) Од Буџетот на Република Македонија и од буџетите на фондовите се распределуваат следниве видови на дотации:

- приходи од данок на додадена вредност;
- наменска дотација;
- капитална дотација;
- блок дотација и
- дотација за делегирана надлежност.

(3) Видот, износот и распределбата на дотациите по општини се составен дел на Буџетот на Република Македонија и на буџетите на фондовите.

(4) Надлежните министерства и фондовите најдоцна до 30 април во тековната година, ги објавуваат утврдените критериуми, процедури и рокови за распределба на наменски и капитални дотации.

Член 9

Приходи од данок на додадена вредност

(1) Приходите од данок на додадена вредност се дотација за финансирање на надлежностите на општината утврдени со закон.

(2) Приходите од данок на додадена вредност се обезбедуваат во висина од:

- 3% од вкупно наплатениот данок на додадена вредност остварен во претходната фискална година.

(3) Распределбата на приходите од данок на додадена вредност се врши најмалку 50% според критериумот по жител и други критериуми утврдени со Уредбата за методологија за распределба на приходите од данок на додадена вредност што ја донесува Владата на Република Македонија. Владата на Република Македонија ја донесува Уредбата на предлог на министерот за финансии со претходна согласност на Комисијата за следење на развојот на системот за финансирање на општините најдоцна до 30 јуни во тековната година за наредната година.

(4) Со Уредбата од ставот (3) на овој член за градот Скопје се утврдуваат посебни критериуми со кои се коригираат значителните разлики на градот Скопје во однос на општините во Република Македонија.

(5) За користењето на приходите од данок на додадена вредност, општината одлучува самостојно.

Член 10

Наменска дотација

(1) Наменската дотација се користи за финансирање на конкретна активност.

(2) Надлежните министерства и фондовите му предлагаат на Министерството за финансии распределба на наменските дотации по општини, по проект и институција и/или програми со буџетската пресметка за следната буџетска година.

(3) Надлежните министерства и фондовите го следат користењето на наменската дотација.

(4) При констатирање на неправилностите во користењето на дотацијата, надлежните министерства и фондовите ја запираат исплатата на средствата и за тоа го известуваат Министерството за финансии.

Член 11

Капитална дотација

(1) Капиталната дотација врз основа на програма утврдена од Владата на Република Македонија, се користи за финансирање на инвестициони проекти.

(2) Надлежните министерства и фондовите при распределбата на капиталните дотации, приоритет даваат на проектите со целосно обезбедени финансиски средства.

(3) Надлежните министерства и фондовите го следат користењето на капиталната дотација.

(4) При констатирање на неправилностите во користењето на дотацијата, надлежните министерства и фондови ја запираат исплатата на средствата и за тоа го известуваат Министерството за финансии.

(5) Кај општините кај кои ќе се констатира ненаменско трошење на средствата, може да се стопира финансирањето на капитални инвестиции.

Член 12

Блок дотација

(1) Блок дотацијата се користи за финансирање на надлежности утврдени во членот 22 точки 5, 7, 8 и 9 од Законот за локалната самоуправа, преку конкретни програми.

(2) Надлежните министерства и фондовите изготвуваат методологија за утврдување на критериумите за распределба на блок дотациите, која се базира на фор-

мула со користење на соодветни показатели на потребите за секоја програма. Владата на Република Македонија донесува Уредба за методологијата за утврдување на критериумите за распределба на блок дотациите на предлог на надлежното министерство по претходна согласност на Министерството за финансии и Комисијата за следење на развојот на системот за финансирање на општините.

(3) Висината на блок дотацијата не може да биде помала од износот на средствата од Буџетот на Република Македонија кои се користат за таа намена за таа област во претходната година од годината во која се пренесува соодветната надлежност.

(4) Блок дотацијата се искажува на соодветни позиции кај буџетските корисници во Буџетот на Република Македонија и во буџетите на фондовите.

Член 13

Дотација за делегирана надлежност

(1) Дотацијата за делегирана надлежност се користи за финансирање на делегираната надлежност од орган на државната управа на градоначалникот на општината.

(2) Средствата за делегираната надлежност се обезбедуваат од утврдениот износ за надлежниот орган на државната управа во Буџетот на Република Македонија.

(3) Дотацијата за делегираната надлежност се трансферира на начин кој овозможува навремено извршување на делегираните работи.

(4) Министерот кој раководи со органот на државната управа и градоначалникот на општината, склучуваат договор за регулирање на меѓусебните односи сврзани со дотацијата за делегирана надлежност .

(5) Доколку градоначалникот на општината не ја изврши делегираната надлежност, средствата примени за финансирање на делегираната надлежност е должен да ги врати во Буџетот на Република Македонија, во рок од 30 дена од денот на кој требало да отпочне со вршење на делегираната надлежност од ставот (1) на овој член, согласно со договорот од ставот (4) на овој член, освен ако постоеле објективни пречки.

(6) Органот на државната управа го известува Министерството за финансии за склучените договори за делегирана надлежност.

Член 14

Рокови за известување на општините

Министерот за финансии, најдоцна до 30 септември во тековната година, со буџетски циркулар ја известува секоја општина одделно за видот и висината на дотациите за наредната буџетска година.

Член 15

Комисија за следење на развојот на системот за финансирање на општините

(1) Владата на Република Македонија формира Комисија за следење на развојот на системот за финансирање на општините.

(2) Комисијата за следење на развојот на системот за финансирање на општините ги има следниве надлежности:

- ја следи примената на критериумите за распределба на дотациите;
- предлага мерки за подобрување на системот на дотации;
- дава препораки за надминување на констатирани недостатоци при распределбата на дотациите;
- ја следи транспарентноста на процедурите и нивна доследна реализација при распределбата на средствата од дотациите;
- изготвува полугодишни и годишни извештаи за развојот на системот за финансирање на општините во кои утврдува предлози за подобрување на системот;
- го следи наменското користење на дотациите и
- дава претходна согласност на Уредбата за методологија за распределба на приходите од данок на додадена вредност и на Уредбата за методологијата за утврдување на критериуми за распределба на блок дотации.

(3) Комисијата за следење на развојот на системот за финансирање на општините ја сочинуваат претставници од:

- Министерството за локална самоуправа, еден член;
- Министерството за финансии, еден член;
- Министерството за образование и наука, еден член;
- Министерството за труд и социјална политика, еден член и
- Здружението на општините на Република Македонија, пет члена.

(4) Комисијата за следење на развојот на системот за финансирање на општините од своите членови избира претседател на Комисијата, на првата конститутивна седница.

(5) Комисијата за следење на развојот на системот за финансирање на општините има пристап до потребните податоци согласно со закон.

(6) Извештаите од ставот (2) алинеја 5 на овој член, кои ги подготвува Комисијата за следење на развојот на системот за финансирање на општините, се поднесуваат до Владата на Република Македонија, која ја известува јавноста за нивната содржина.

III. УТВРДУВАЊЕ И НАПЛАТА НА ПРИХОДИТЕ НА ОПШТИНИТЕ

Член 16

Утврдување и наплата на сопствените приходи

(1) Работите на утврдување и наплата на сопствените приходи на општините утврдени со закон ги врши општинската администрација.

(2) За вршење на работите од ставот (1) на овој член, општината може да склучи договор со друга општина или со Управата за јавни приходи.

Член 17

Трансфер на дотациите од Буџетот на Република Македонија и од буџетите на фондовите

(1) Дотациите од Буџетот на Република Македонија и од буџетите на фондовите се трансферираат согласно со прописите за трезорско работење.

(2) Трансферот на приходите од данок на додадена вредност и блок дотациите од Буџетот на Република Македонија до буџетот на општината се врши во најмалку 12 рати.

(3) Дотациите од ставот (1) на овој член се трансферират најдоцна до последниот работен ден во месецот за претходниот месец, освен последната рата, која се трансферира најдоцна до 15 декември во тековната буџетска година

IV. ЗАДОЛЖУВАЊЕ

Член 18

Задолжување

(1) Општината може да се задолжува во земјата и странство според условите утврдени со овој и со друг закон.

(2) Општината може да се задолжува во странство само по претходна согласност на Владата на Република Македонија, врз основа на мислење на Министерството за финансии.

(3) Задолжувањето на општината е во домашна валута, освен за заемите од странство.

(4) Сите пристигнати обврски кон добавувачите кои надминуваат 90 календарски дена се сметаат за задолжување.

(5) Општината не може да даде под хипотека имот на општината, кој служи за вршење на дејностите од јавен интерес утврдени со закон.

Член 19
Краткорочно задолжување

(1) Општината може да се задолжува краткорочно во земјата, со заем што ќе се отплати до крајот на тековната фискална година.

(2) Краткорочното задолжување се користи за покривање на привремен недостиг на готовински средства во општината, но не и за плаќање на казни и казнени камати.

(3) Вкупниот износ на краткорочното задолжување во текот на фискалната година не може да надмине 20% од реализираните вкупни приходи на тековно-оперативниот буџет на општината во претходната фискална година.

Член 20
Долгорочно задолжување

(1) Општината може долгорочно да се задолжува за финансирање на капитални средства и инвестиции, само ако отплатата на долгот се врши во еднакви или опаѓачки ануитети.

(2) Советот на општината го одобрува долгорочното задолжување, по претходно одржана јавна расправа во општината. На јавната расправа се опишува проектот и се објаснуваат условите за негово финансирање.

(3) Одлуката за долгорочно задолжување на советот на општината важи само доколку договорот за задолжување се склучи во фискална година во која таа е донесена.

(4) Вкупниот износ на годишното отплаќање на долгот за долгорочното задолжување не може да надмине 15 % од вкупните приходи на тековно-оперативниот буџет на општината во претходната фискална година.

(5) Вкупниот износ на непристигнатиот долгорочен долг на општината, вклучувајќи ги и сите издадени гаранции не може да го надмине износот на вкупните приходи на тековно-оперативниот буџет на општината во претходната година.

(6) Општината во рок од десет работни дена од денот на неговото потпишување, до Министерството за финансии го доставува договорот за заем и амортизационен план.

(7) Општината го известува Министерството за финансии за секоја исплата на рата во врска со долгот во рок од десет работни дена.

Член 21
Издавање гаранции

(1) Владата на Република Македонија може да гарантира за обврски по долгорочни заеми на општината, вклучувајќи ги и јавните служби што ги основала општината, само во случај кога обврската е преземена со закон.

(2) Општината може со одлука на советот да гарантира и да презема обврски кои произлегуваат од долгорочни заеми на јавните претпријатија основани од општината.

V. БУЏЕТ НА ОПШТИНАТА

Член 22
Буџет на општината

(1) Буџетот на општината се изготвува, донесува и извршува во согласност со Законот за буџетите, ако со овој закон поинаку не е уредено.

(2) Расходите се извршуваат во согласност со прописите за нивно извршување, а во рамките и намените утврдени во буџетот.

Член 23
Содржина на буџетот

(1) Буџетот на општината се состои од општ и од посебен дел.

(2) Општиот дел содржи:
- консолидиран биланс на приходи и расходи;
- функционална класификација на расходите;
- биланс на тековно-оперативни приходи и расходи и
- биланс на капитални приходи и расходи.

(3) Во посебниот дел на буџетот се прикажани расходите според класификацијата на расходите што ја пропишува министерот за финансии, групирани според корисници и програми.

(4) Посебниот дел на буџетот содржи и анекси кои се однесуваат на:
- финансиски планови (биланс на приходи и расходи) на јавните служби основани од општината кои целосно или делумно се финансираат од буџетот на општината и
- образложение на буџетот.

(5) Со донесувањето на буџетот, советот на општината донесува одлука за извршување на буџетот.

Член 24
Биланс на тековно-оперативни приходи и расходи

(1) Тековно - оперативни приходи на буџетот на општината се сите приходи освен дотациите од Буџетот на Република Македонија и буџетите на фондовите наменети за финансирање на капитални инвестиции, средствата од самопридонес и средствата обезбедени преку заеми.

(2) Тековно-оперативни расходи на буџетот на општината се сите расходи и отплатата на каматата врз основа на долгорочното задолжување, освен капиталните расходи.

Член 25
Биланс на капиталните приходи и расходи

(1) Капитални приходи на буџетот на општината се дотациите од Буџетот на Република Македонија и од буџетите на фондовите за финансирање на капитални инвестиции, средствата од самопридонес, од донации и од други извори на приходи.

(2) Капитални расходи на буџетот на општината се расходите за капитални инвестиции и капитални трансфери.

Член 26
Наменско користење

Средствата од буџетот на општината можат да се користат само за намените и во износите утврдени во буџетот.

Член 27
Буџетски процес

(1) Министерот за финансии, најдоцна до 30 септември во тековната година, изготвува буџетски циркулар за наредната година.

(2) Со буџетскиот циркулар општините се известуваат за основните макроекономски индикатори, главните насоки за изготвување на општинскиот буџет, дотациите за општината што ќе се трансферираат од Буџетот на Република Македонија, од буџетите на фондовите, како и од приходите од други извори.

(3) Во буџетскиот циркулар се утврдува формата и содржината на буџетот на општината.

(4) Роковите за планирање на општинскиот буџет се регулираат со буџетски календар донесен од советот на општината.

(5) Со буџетскиот календар се утврдуваат роковите во кои:

- градоначалникот до општинските буџетски корисници ги доставува главните насоки за изготвување на финансиските планови;
- општинските буџетски корисници ги доставуваат своите финансиски планови до градоначалникот и
- градоначалникот го доставува предлогот на буџетот до советот на општината.

Член 28
Донесување на буџетот

(1) Советот на општината го донесува буџетот за наредната година најдоцна до 31 декември во тековната година.

(2) Доколку советот на општината не го донесе буџетот на општината до 31 декември во тековната година, е должен да донесе одлука за времено финансирање и финансиски план за нејзино спроведување за период од 1 јануари до 31 март за тековната година.

(3) Градоначалникот одобрува исплата на средства од буџетот по трошоци во претходната фискална година, за секој месец, по позиции, во периодот на временото финансирање, но најмногу до една дванаесеттина од извршените трошоци во претходната година.

(4) Финансискиот план за спроведување на временото финансирање на општината е составен дел на буџетот за тековната година.

Член 29
Ребаланс на буџетот

(1) Доколку во текот на фискалната година приходите и расходите не се остварат како што е планирано во буџетот на општината, градоначалникот му предлага на советот измени и дополнувања на буџетот (ребаланс) во годината, во согласност со закон.

(2) Ребаланс на буџетот на општината се донесува во постапка според која се донесува буџетот на општината.

Член 30
Извршување на буџетот

(1) За извршување на буџетот е одговорен градоначалникот на општината.

(2) Потписник на сметката на буџетот на општината е градоначалникот на општината или во негово отсуство, од него две овластени лица вработени во општинската администрација.

(3) Општината не може да изврши плаќање доколку одговорниот сметководител претходно писмено не потврди дека расходот е одобрен во буџетот и дека се обезбедени потребните средства.

Член 31
Буџетска резерва

(1) Во буџетот на општината може да се планира буџетска резерва за финансирање на непланирани или помалку планирани расходи во износ не поголем од 3% од буџетот.

(2) Употребата на буџетската резерва ја одобрува градоначалникот на општината.

Член 32
Периодични финансиски извештаи

(1) Општинските буџетски корисници во рок од 15 дена по истекот на месецот за кој се однесува до градоначалникот доставуваат месечни извештаи со образложение за извршувањето на нивните финансиски планови.

(2) Градоначалникот доставува до Министерството за финансии и до советот на општината квартални извештаи со образложение за извршување на буџетот во рок од еден месец по завршување на кварталот.

(3) Министерот за финансии ја пропишува формата и содржината на извештаите.

(4) По усвојувањето на извештаите од ставот (2) на овој член, за содржината на извештаите, градоначалникот ја известува јавноста. Доколку извештаите не бидат усвоени претседателот на советот јавно ги објавува причините за неусвојување на истите.

VI. ГОДИШНА СМЕТКА НА БУЏЕТОТ НА ОПШТИНАТА

Член 33
Донесување на годишна сметка

(1) По истекот на фискалната година, советот на општината донесува годишна сметка на буџетот на општината.

(2) Годишната сметка ги содржи сите елементи што ги содржи буџетот на општината искажани како планирани и остварени приходи и расходи за сите општински буџетски корисници.

(3) Градоначалникот ја доставува годишната сметка за донесување до советот на општината, најдоцна до 28 февруари во наредната година.

(4) Советот ја донесува годишната сметка најдоцна до 15 март во тековнатата година, за претходната година и ја доставува до Министертвото за финансии, најдоцна до 31 март во тековната година.

(5) По донесувањето на годишната сметка, градоначалникот за нејзината содржина ја информира јавноста.

Член 34
Годишен извештај

(1) Советот на општината усвојува годишен извештај.

(2) Составен дел на годишниот извештај се:

- годишната сметка;
- извештај за средствата, побарувањата , обврските и изворите на средства и нивната вредност;
- извештај за реализацијата на инвестиционите програми, наменските, капиталните и блок дотации и дотациите за делегирани надлежности и
- извештај од одговорниот сметководител со кој ја потврдува точноста и веродостојноста на годишната сметка.

VII. СМЕТКОВОДСТВЕНА ЕВИДЕНЦИЈА, КОНТРОЛА И РЕВИЗИЈА

Член 35
Водење на сметководство

(1) Општината и јавните служби основани од општината, водат сметководствена евиденција согласно со Законот за сметководството за буџетите и буџетските корисници, доколку со овој закон поинаку не е уредено.

(2) Градоначалникот и одговорниот сметководител се одговорни за примената на одредбите од Законот за сметководството за буџетите и буџетските корисници.

Член 36
Одговорен сметководител

Градоначалникот на општината одредува одговорен сметководител, кој има завршено економски факултет и најмалку пет години работно искуство во областа на финансиите.

Член 37
Внатрешна ревизија

(1) Општината воспоставува систем и процедури за внатрешна ревизија согласно со меѓународните стандарди за професионално работење на внатрешната ревизија прифатени од Министерството за финансии.

(2) Советот на општината ги назначува внатрешните ревизори на предлог на градоначалникот.

(3) Внатрешниот ревизор треба да има завршено економски или правен факултет и најмалку две години работно искуство во областа на финансиите.

(4) Внатрешниот ревизор е независен и е одговорен пред градоначалникот и пред советот.

(5) Извештаите на внатрешната ревизија им се доставуваат на градоначалникот и на советот на општината.

(6) За вршење на работите на внатрешната ревизија, општините можат да склучат договор со друга општина.

Член 38
Надворешна ревизија

Државниот завод за ревизија врши редовни годишни ревизии на сите финансиски извештаи на општината, во согласност со Законот за државната ревизија.

VIII. ФИНАНСИСКА НЕСТАБИЛНОСТ НА ОПШТИНАТА

Член 39
Финансиска нестабилност

(1) Финансиска нестабилност на општината настанува доколку:

- главниот државен ревизор констатира значителни неправилности во финансиското работење на општината;
- општината не го плати утврдениот долг во рок од 90 дена од датумот на пристигнувањето;
- сметката на општината е континуирано блокирана во период од 30 календарски дена или 45 дена со прекини во рамките на 60 календарски дена и
- општината ги надмине максималните ограничувања за задолжување во согласност со овој закон.

(2) За настанатата финансиска нестабилност од ставот (1) на овој член, градоначалникот, односно претседателот на советот на општината го известува министерот за финансии во рок од пет работни дена од нејзиното настанување.

Член 40
Комисија за надминување на финансиската нестабилност на општината

(1) Министерот за финансии во рок од 15 дена по добивањето на известувањето од ставот (2) на член 39 на овој закон или од датумот од кој на кој и да било начин, дознал за постоење на еден од случаите од членот 39 став (1) на овој закон, ќе донесе решение за започнување на посебна постапка за надминување на финансиската нестабилност на општината (во натамошниот текст: посебна постапка) и ќе формира Комисија за надминување на финансиската нестабилност на општината.

(2) Доколку министерот за финансии оцени дека нема основа за започнување на посебната постапка согласно со членот 39 став (1) на овој закон, за истото го известува градоначалникот и советот на општината.

(3) Комисијата за надминување на финансиската нестабилност на општината ја сочинуваат претставници од:

- Министерството за финансии, еден член;
- Министерството за локална самоуправа, еден член;
- Државниот завод за ревизија, еден член;
- советот на општината, еден член и
- градоначалникот на општината.

(4) Право на одлучување имаат претставниците од Министерството за финансии, Министерството за локална самоуправа и Државниот завод за ревизија. Одлуките се донесуваат со мнозинство на гласови.

(5) Претседател на Комисијата за надминување на финансиската нестабилност на општината е претставникот од Министерството за финансии.

(6) Комисијата за надминување на финансиската нестабилност на општината има за задача да изготви предлог на мерки за разрешување на финансиската нестабилност и да го следи извршувањето.

(7) Комисијата за надминување на финансиската нестабилност на општината има пристап до сите потребни информации, документацијата и извештаите потребни за извршување на задачите.

Член 41
Мерки и активности за надминување на финансиската нестабилност на општината

(1) Од датумот на започнување на постапката за надминување на финансиската нестабилност, општината не може да:

- донесува одлуки со кои може да се зголемуваат финансиските обврски;
- основа јавни служби (јавни претпријатија и установи) и
- врши плаќања за обврски што не се во согласност со планот за разрешување на финансиската нестабилност на општината.

(2) Од датумот на основање, Комисијата за надминување на финансиската нестабилност на општината го следи финансиското работење на општината и неговата усогласеност со законските обврски и одговорности.

(3) Во рок од 15 работни дена од основање на Комисијата за надминување на финансиската нестабилност на општината, градоначалникот подготвува изменување и дополнување на буџетот (во натамошниот текст: ребаланс), во насока на надминување на финансиската нестабилност на општината, кој по одобрување од Комисијата за надминување на финансиската нестабилност на општината се доставува до советот на општината на усвојување.

(4) Доколку советот на општината не го усвои ребалансот од ставот (3) на овој член, градоначалникот истиот го доставува на мислење до Министерството за финансии.

(5) Министерството за финансии изготвува мислење по однос на ребалансот и доколку има забелешки, градоначалникот е должен истите да ги вгради во ребалансот и да го достави на советот на повторно разгледување и усвојување.

(6) Доколку финансиската нестабилност не се надмине во тековната фискална година, за наредната фискална година градоначалникот е должен да предложи буџет, кој ги содржи основните елементи за надминување на финансиската нестабилност утврдени со ребалансот од ставовите (3), (4) и (5) на овој член.

Член 42
План за спроведување на мерките и активностите за надминување на финансиската нестабилност на општината

(1) Комисијата за надминување на финансиската нестабилност на општината во рок од 15 дена од влегувањето во сила на ребалансот подготвува План на мерки и активности за надминување на финансиската нестабилност на општината, кој го доставува до градоначалникот (во натамошниот текст: план).

(2) Градоначалникот во рок од седум работни дена по добивањето на Планот, истиот го доставува на усвојување до советот. Советот е должен Планот да го усвои во рок од седум работни дена.

(3) Спроведувањето на Планот од ставот (1) на овој член е задолжително за општината.

Член 43
Известување за извршување на Планот

(1) Градоначалникот на општината најмалку еднаш месечно или по барање на Комисијата за надминување на финансиската нестабилност на општината, доставува детален извештај за реализација на мерките и активностите содржани во Планот.

(2) Комисијата за надминување на финансиската нестабилност на општината, изготвува месечни извештаи за своето работење кои ги доставува до министерот за финансии.

(3) Кога Комисијата за надминување на финансиската нестабилност на општината ќе оцени дека се надминати причините што довеле до финансиската нестабилност на општината, веднаш писмено го известува министерот за финансии и му предлага да донесе решение за престанок на работа на Комисијата за надминување на финансиската нестабилност на општината.

IX. СПРОВЕДУВАЊЕ НА ФИСКАЛНАТА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈА

Член 44
Општи начела

(1) Фискалната децентрализација според овој закон се спроведува во фази и подразбира воспоставување на механизам за финансирање на општините кој е транспарентен и заснован на објективни критериуми и мерила.

(2) Трансферите од Буџетот на Република Македонија и буџетите на фондовите се реализираат истовремено со трансферот на надлежностите на општините, согласно со Законот за локалната самоуправа и другите закони од соодветните области.

(3) Фазниот пристап на фискалната децентрализација согласно со овој закон се заснова на следниве начела:

- постепено пренесување на надлежностите во согласност со капацитетот на општините за преземање на овие надлежности;
- правично и соодветно обезбедување на средствата за ефикасно и непречено извршување на пренесените надлежности и
- намалување на средствата во Буџетот на Република Македонија и фондовите за функциите што ќе се пренесат во надлежност на општините.

Член 45
Трансфер на средства во првата фаза од децентрализацијата

(1) Во првата фаза пренесувањето на средствата на општините ќе започне од 1 јануари 2005 година.

(2) Трансфер на дотациите од Буџетот на Република Македонија ќе се врши на следниов начин:

- Владата на Република Македонија на предлог на министерот за финансии до 15 септември 2004 година ќе донесе Уредба за методологија за распределба на приходите од данок на додадена вредност по општини за 2005 година и Министерството за финансии со буџетскиот циркулар ќе ги извести општините за износите на приходите од данок на додадена вредност планирани во Буџетот на Република Македонија;
- Владата на Република Македонија на предлог на надлежните министерства до 15 септември 2004 година ќе донесе Уредба за методологија за распределба на капиталните и наменските дотации без средствата наменети за плати и Министерството за финансии со буџетскиот циркулар ќе ги извести општините за планираните износи на овие дотации;
- општините до 31 декември 2004 година ќе започнат со спроведување на планот за решавање на заостанатите обврски кои произлегуваат од долгови кон изведувачите и другите доверители за обврски настанати заклучно со 31 декември 2001 година. Активностите за решавање на заостанатите обврски ќе ги координира Министерството за финансии и
- најмалку 90% од вкупниот број општини во кои живее најмалку 90% од населението во Република Македонија:

а) во рамките на општинската администрација да имаат најмалку двајца вработени кои се квалификувани да работат во областа на финансиското управување, подготвувањето на буџетот, неговото извршување, сметководството и финансиските извештаи и

б) во рамките на општинската администрација да имаат најмалку тројца вработени, кои се квалификувани да работат на утврдување и наплата на даноци.

(3) Владата на Република Македонија ќе формира Комисија која оценува дали се исполнети условите од ставот (2) на овој член.

Член 46
Трансфер на средства во втората фаза од децентрализацијата

(1) Блок дотациите во јавните установи што вршат работи согласно со надлежностите од членот 22 став (1) точки 5, 7, 8 и 9 од Законот за локалната самоуправа, се пренесуваат од Буџетот на Република Македонија на определена општина кога:

- ги исполнила условите од првата фаза;
- има соодветен кадровски капацитет за финансиско управување;
- покажува добри финансиски резултати во работењето во период од најмалку 24 месеци;
- за добрите резултати од работењето навремено и правилно го известува Министерството за финансии и тоа е потврдено од Министерството за финансии и
- нема заостанати ненамирени обврски кон добавувачи или кон кои било други доверители, кои ги надминуваат условите на плаќање што се вообичаени.

(2) Владата на Република Македонија формира Комисија која оценува дали се исполнети сите услови од ставот (1) на овој член.

(3) Блок дотациите од ставот (1) на овој член се доделуваат на општините кои ќе ги исполнат условите, по претходно писмено барање поднесено до надлежното министерство и до Министерството за финансии.

X. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 47
Прекршоци

Одговорното, односно раководното лице на општината ќе се казни за прекршок со парична казна од 30.000 денари до 50.000 денари, ако:

1) општината се задолжи во странство без претходна согласност на Владата на Република Македонија (член 18 став (2));

2) општината даде под хипотека имот на општината кој служи за вршење на дејностите од јавен интерес утврдени со закон;

3) општината ги користи средствата од краткорочниот заем за плаќање на казни и казнени камати (член 19 став (2));

4) општината го надмине ограничувањето од 20% од реализираните вкупни приходи на тековно-оперативниот буџет на општината во претходната фискална година врз основа на вкупно краткорочно задолжување во текот на фискалната година;

5) отплатата на долгорочниот заем не се врши во еднакви или опаѓачки ануитети;

6) општината го надмине ограничувањето од 15% од вкупните приходи на тековно-оперативниот буџет на општината во претходната фискална година за вкупната годишна отплата на долгорочниот заем;

7) општината не се придржува на условите за висината на вкупниот непристигнат долгорочен долг (член 20 став (5));

8) не го достави договорот за заем и амортизационен план во рок од десет работни дена до Министерството за финансии;

9) не го извести Министерството за финансии за секоја исплатена рата во рок од десет работни дена;

10) неточно ги прикаже вкупните расходи и не ги користи за намените одредени со буџетот (член 22 став (2));

11) не ги користи средствата за утврдените намени и презема обврски над износите на трошоците утврдени со годишниот буџетски документ (член 26);

12) не се придржува на роковите за подготвување, предлагање и доставување на донесување на буџетот (член 27);

13) не се придржува на рокот за донесување на буџетот (член 28);

14) не се предложи на советот на општината усогласување на приходите и расходите со одлука за измена и дополнување на буџетот (член 29);

15) не се одобри употребата на буџетската резерва (член 31 став (2));

16) не се придржува на роковите за подготвување и доставување на периодичните финансиски извештаи (член 32);

17) не се придржува на роковите за донесување и доставување на годишната сметка (член 33, ставови (3) и (4));

18) одреди одговорен сметководител кој не ги исполнува утврдените услови (член 36);

19) се назначат внатрешни ревизори од друг орган освен утврдениот со закон и/или кои не ги исполнуваат утврдените услови (член 37 ставови (2) и (3));

20) не се извести министерот за финансии во утврдените рокови (член 39 став (2));

21) општината не ги подготви и донесе актите во согласност со утврдените процедури и рокови (член 41 ставови (3), (4), (5) и (6));

22) општината не се придржува на утврдените процедури и рокови (член 42 став (2)) и

23) општината не се придржува на утврдените рокови за подготвување на план на мерки и активности за надминување на финансиската нестабилност (член 43 став (1)).

XI. ПРЕОДНИ ОДРЕДБИ

Член 48

Преземање на вработените и на имотот на подрачните единици на Министерството за финансии

(1) Општината сметано од 1 јануари 2005 година, презема дел од вработените од Министерството за финансии - Одделение за финансиски и заеднички работи кои извршуваат работи на сметководство и финансиско управување.

(2) Просториите, опремата и средствата за работа на Одделението за финансиски и заеднички работи се преземаат согласно со бројот на преземените работници.

(3) Архивата и документацијата што се однесуваат на надлежностите што се пренесуваат од Одделението за финансиски и заеднички работи на Министерството за финансии, се преземаат согласно со закон и со друг пропис.

Член 49

Преземање на дел на работите на Министерството за финансии - Управа за јавни приходи

(1) Општината, сметано од 1 јануари 2005 година, ги презема вработените од Министерството за финансии - Управа за јавни приходи од регионалните дирекции и даночни одделенија кои ги извршуваат тие работи.

(2) Просториите, опремата и средствата за работа од регионалните дирекции и даночни одделенија на Министерството за финансии - Управа за јавни приходи се преземаат согласно со бројот на преземените работници.

(3) Архивата и документацијата од регионалните дирекции и даночни одделенија на Министерството за финансии - Управа за јавни приходи се преземаат согласно со закон и со друг пропис.

Член 50

Задолжувања на општината

(1) Општината може да се задолжува долгорочно во земјата во согласност со одредбите на овој закон и да дава гаранции за јавните претпријатија кои се основани од општината, откако Министерството за финансии утврди дека општината:

- во период од најмалку 24 месеца, од денот на примената на овој закон, редовно доставува позитивно оценети финансиски извештаи и

- во период од две години, од денот на примената на овој закон, нема ненамирени обврски кон доверителите.

(2) Министерството за финансии може по исклучок да даде согласност за финансирање на капитални инвестиции, пред роковите утврдени во ставот (1) од овој член, доколку средствата се обезбедуваат од меѓународна финансиска институција и за тоа согласност даде Владата на Република Македонија.

Член 51

Општински фондови

(1) Со денот на примената на овој закон се укинуваат општинските фондови кои имаат статус на правни лица.

(2) До денот на примената на овој закон општинските фондови од ставот (1) на овој член се должни да ги затворат сметките отворени во деловните банки.

(3) Вработените, имотот, опремата, средствата за работа, архивата и документацијата на општинските фондови од ставот (1) на овој член, се преземаат од новоформираната општина.

(4) Ненаплатените побарувања и ненамирените обврски на општинските фондови се преземаат во буџетот на општината.

XII. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 52

Одредбите од членовите 22, 27, 28 , 44, 45 и 46 на овој закон ќе се применуваат со денот на влегување во сила на истиот.

Член 53

Одредбите од членот 37 ќе отпочнат со примена една година по влегувањето во сила на Законот за внатрешна ревизија во јавниот сектор.

Член 54

Со денот на отпочнувањето на примената на овој закон престануваат да важат членовите 4-ѓ, 4-е, 4-ж, 4-з, 5, 6, 6-а, 8, 19 и 46-а од Законот за буџетите ("Службен весник на Република Македонија" број 79/93, 3/94, 71/96, 46/2000, 11/2001,93/2001, 46/2002 и 24/2003).

Член 55

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе се применува од 1 јануари 2005 година.

L I GJ I PËR FINANCIMIN E NJËSIVE TË VETADMINISTRIMIT LOKAL

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1
Lëndë e ligjit

(1) Me këtë ligj rregullohet financimi i njësive të vetadministrimit lokal (në tekstin e mëtejmë: komuna).

(2) Financimi i Qytetit të Shkupit si njësi e veçantë e vetadministrimit lokal rregullohet me këtë ligj dhe me Ligjin për Qytetin e Shkupit.

Neni 2
Përkufizime

Nocione të caktuara të përdorura në këtë ligj kanë këtë domethënie:

1. Nocioni *komunë* e përfshin Qytetin e Shkupit, përveç nëse nuk është rregulluar ndryshe me këtë ligj;
2. *Burime vetjake të të hyrave* janë: tatimet lokale, taksat lokale dhe kompensimet lokale, të hyrat nga prona e komunës, vetëkontributi, dënimet me para, donacionet dhe të hyrat tjera të rregulluara me ligj;
3. *Buxhet* është plani vjetor për financimin e kompetencave të komunës, i cili përbëhet nga vlerësimi vjetor i të hyrave sipas burimeve dhe të dalave sipas destinimeve;
4. *Shfrytëzues komunalë të buxhetit janë* organet e komunës dhe shërbimet publike të themeluara nga komuna;
5. Tatim lokal është tatimi për të cilin komuna përcakton lartësinë e shkallës në suaza të përcaktuara me ligj;
6. *Taksë lokale* është kompensimi në para për shërbimet dhe të drejtat të cilat organet komunale ua japin personave juridikë dhe fizikë, lartësinë e së cilës e përcakton komuna në suazat e përcaktuara me ligj;
7. *Kompensim lokal* është kompensimi në para për mbulimin e shpenzimeve lidhur me shërbimet të cilat organet komunale ua japin personave juridikë dhe fizikë, lartësinë e së cilës e përcakton komuna në pajtim me ligjin;
8. *Dotacion* është transferi nga Buxheti i Republikës të Maqedonisë dhe buxhetet e fondeve në buxhetin e komunës;
9. *Të hyra nga tatimi mbi vlerën e shtuar* janë pjesë e të hyrave nga tatimi mbi vlerën e shtuar të cilat shpërndahen nëpër komuna;
10. *Dotacion i destinuar* është dotacioni i destinuar për financimin e aktivitetit konkret;
11. *Dotacion kapital* është dotacioni për financimin e projekteve komunale për investime kapitale;
12. *Bllok dotacion* është dotacioni i destinuar për financimin e kompetencave në fushë të caktuar të përcaktuar me ligj;
13. *Dotacion për kompetencë të deleguar* është transferi i mjeteve nga buxheti i organit të administratës shtetërore në buxhetin e komunës, të cilat shfrytëzohen për financimin e kompetencës së deleguar;
14. *Të hyra nga pronësia* e komunës janë të hyrat nga e drejta për pronësi të pronës, mjeteve financiare dhe të drejtave;
15. *Ngarkim* me borxh i komunave është sigurimi i mjeteve finaciare nga burimet e vendit dhe të huaja të kapitalit, në suazat dhe nën kushte të përcaktuara me ligj.

II. FINANCIMI I KOMUNËS

Neni 3
Burimet e financimit

Burime të financimit të komunës janë: burimet vetjake të të hyrave, dotacione të mjeteve nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë dhe nga buxhetet e fondeve dhe të ngarkuarit me borxh.

Neni 4
Burimet vetjake të të hyrave

Burimet vetjake të të hyrave janë:

1. Tatimet lokale të përcaktuara me ligj:
- tatimi mbi pronën;
- tatimi mbi trashëgiminë dhe dhuratën të përcaktuar me ligj;
- tatimi mbi qarkullimin e paluajtshmërive;
- tatime të tjera lokale të përcaktuara me ligj.

2.Taksat lokale të përcaktuara me ligj:
- taksat komunale;
- taksat administrative, dhe
- taksa të tjera lokale të përcaktuara me ligj.

3. Kompensimet lokale të përcaktuara me ligj:
- kompensimi për rregullimin e tokës ndërtimore;
- kompensimet nga veprimtaria komunale;
- kompensimet për plane hapësinore dhe urbanistike, dhe
- kompensime të tjera lokale të përcaktuara me ligj.

4. Të hyrat nga pronësia:
- të hyrat nga qiraja;
- të hyrat nga kamatat;
- të hyrat nga shitja e pronës me shitjen e së cilës nuk çrregullohen funksionet dhe kompetencat publike të komunave.

5. Të hyrat nga donacionet;
6. Të hyrat nga dënimet me para të përcaktuara me ligj;
7. Të hyrat nga vetëkontributi, dhe
8. Të hyra të tjera të përcaktuara me ligj.

Neni 5
Të hyrat nga tatimi mbi të ardhurat personale

(1) Komunat realizojnë të hyra nga tatimi mbi të ardhurat personale të paguara gjatë vitit në vijim.

(2) Të hyrat nga tatimi mbi të ardhurat personale të paguara gjatë vitit në vijim shpërndahen nëpër komuna edhe atë:

- 3% nga tatimi mbi të ardhurat personale të të ardhurave vetjake nga rrogat e personave fizikë të paguara në komunën në të cilën janë të paraqitur me vendbanim dhe qëndrim të përhershëm.
- 100% nga tatimi mbi të ardhurat personale nga personat fizikë, të cilët merren me veprimtarinë e zejtarisë, të regjistruar në pajtim me Ligjin për veprimtari të zejtarisë, në rajonin e të cilit është regjistruar për kryerjen e veprimtarisë.

Neni 6
Të hyrat nga donacionet

(1) Donacionet në mjete financiare paraqesin të hyra të buxhetit të komunës.

(2) Donacionet në gjësende evidentohen në pronë të komunës.

(3) Destinimi dhe mënyra e shfrytëzimit të donacioneve rregullohen me marrëveshje ndërmjet donatorit dhe prefektit, për çka pëlqim paraprak jep Këshilli i komunës.

Neni 7
Të hyrat nga vetëkontributi

(1) Për kënaqjen e nevojave të caktuara të qytetarëve, komuna mund të zbatojë vetëkontribut nëpërmjet referendumit.

(2) Me vendim të Këshillit të komunës rregullohet destinimi, lëmi, koha për të cilën zbatohet vetëkontributi, shuma e përgjithshme e mjeteve të cilat grumbullohen, obliguesit e vetëkontributit, personat të cilët lirohen nga pagimi i vetëkontributit, lërtësia e vetëkontributit (baza dhe shkalla), mënyra e përllogaritjes, kryerja e mbikëqyrjes nga qytetarët ndaj shfrytëzimit destinues të mjeteve dhe çështje të tjera.

Neni 8
Dotacione nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë dhe nga buxhetet e fondeve

(1) Me dotacionet nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë dhe nga buxhetet e fondeve sigurohen të hyra plotësuese në buxhetin e komunës për financimin e kompetencave të saj të rregulluara me ligj.

(2) Nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë dhe nga buxhetet e fondeve shpërndahen llojet vijuese të donacioneve:
- të hyrat nga tatimi mbi vlerën e shtuar;
- dotacioni i destinuar;
- dotacioni kapital;
- blok dotacioni, dhe
- dotacioni për kompetencë të deleguar.

(3) Lloji, shuma dhe shpërndarja e dotacioneve nëpër komuna janë pjesë përbërërse e Buxhetit të Republikës së Maqedonisë dhe e buxheteve të fondeve.

(4) Ministritë kompetente dhe fondet më së voni deri më 30 prill të vitit në vijim, i shpallin kriteret, procedurat dhe afatet e përcaktuara për shpërndarjen e dotacioneve të destinuara dhe kapitale.

Neni 9
Të hyrat nga tatimi mbi vlerën e shtuar

(1) Të hyrat nga tatimi mbi vlerën e shtuar janë dotacione për financimin e kompetencave të komunës të rregulluara me ligj.

(2) Të hyrat nga tatimi mbi vlerën e shtuar sigurohen në lartësi prej:
- 3% nga tatimi i përgjithshëm i paguar mbi vlerën e shtuar, i realizuar në vitin paraprak fiskal.

(3) Shpërndarja e të hyrave nga tatimi mbi vlerën e shtuar bëhet së paku 50% sipas kriterit për një banor dhe kritereve tjera të rregulluara me Urdhëresën për metodologjinë e shpërndarjes së të hyrave nga tatimi mbi vlerën e shtuar që e nxjerr Qeveria e Republikës së Maqedonisë. Qeveria e Republikës së Maqedonisë e nxjerr Urdhëresën me propozimin e ministrit të Financave me pëlqimin paraprak të Komisionit për përcjelljen e zhvillimit të sistemit për financimin e komunave më së voni deri më 30 qershor të vitit në vijim për vitin e ardhshëm.

(4) Me Dekretin nga paragrafi (3) i këtij neni për Qytetin e Shkupit përcaktohen kritere të veçanta me të cilat korrigjohen dallimet e konsiderueshme të Qytetit të Shkupit në raport me komunat në Republikën e Maqedonisë.

(5) Për shfrytëzimin e të hyrave nga tatimi mbi vlerën e shtuar komuna vendos në mënyrë të pavarur.

Neni 10
Dotacioni i destinuar

(1) Dotacionet e destinuara shfrytëzohen për financimin e aktivitetit konkret.

(2) Ministritë kompetente dhe fondet i propozojnë Ministrisë së Financave shpërndarjen e dotacioneve të destinuara nëpër komuna, sipas propjekteve dhe institucioneve dhe/ose programeve me përllogaritje buxhetore për vitin e ardhshëm buxhetor.

(3) Ministritë dhe fondet kompetente e përcjellin shfrytëzimin e dotacionit të destinuar.

(4) Gjatë konstatimit të parregullsive në shfrytëzimin e dotacionit, ministritë kompetente dhe fondet e ndërpresin pagimin e mjeteve dhe për këtë e informojnë Ministrinë e Financave.

Neni 11
Dotacioni kapital

(1) Dotacioni kapital, në bazë të programit të përcaktuar nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë, shfrytëzohet për financimin e projekteve investuese.

(2) Ministritë kompetente dhe fondet gjatë shpërndarjes së dotacioneve kapitale, përparësi u japin projekteve me mjete financiare plotësisht të siguruara .

(3) Ministritë kompetente dhe fondet e përcjellin shfrytëzimin e dotacionit kapital.

(4) Gjatë konstatimit të parregullsive në shfrytëzimin e dotacionit, ministritë dhe fondet kompetente e ndërpresin pagimin e mjeteve dhe për këtë e informojnë Ministrinë e Financave.

(5) Te komunat te të cilat do të konstatohet shpenzimi jodestinues i mjeteve, mund të stopohet financimi i investimeve kapitale.

Neni 12
Bllok dotacioni

(1) Bllok dotacioni shfrytëzohet për financimin e kompetencave të përcaktura në nenin 22 pikat 5, 7, 8 dhe 9 nga Ligji për vetadministrimin lokal, nëpërmjet programeve konkrete.

(2) Ministritë kompetente dhe fondet përgatisin metodologjinë për përcaktimin e kritereve për shpërndarjen e blok dotacioneve, e cila bazohet në formulën me shfrytëzimin e treguesve përkatës të nevojave për secilin program. Qeveria e Republikës së Maqedonisë nxjerr Urdhëresë për metodologjinë e përcaktimit të kritereve për shpërndarjen e blok dotacioneve me propozim të ministrisë përkatëse me pëlqimin paraprak të Ministrisë së Financave dhe Komisionit për përcjelljen e zhvillimit të sistemit të financimit të komunave.

(3) Lartësia e bllok dotacionit nuk mund të jetë më e vogël se shuma e mjeteve nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë, të cilat shfrytëzohen për këtë qëllim për atë lëmi në vitin paraprak të vitit në të cilin bartet kompetenca përkatëse.

(4) Bllok dotacioni shprehet në pozitën përkatëse te shfryrëzuesit e buxhetit në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë dhe në buxhetet e fondeve.

Neni 13
Dotacioni për kompetencë të deleguar

(1) Dotacioni për kompetencë të deleguar shfrytëzohet për financimin e kompetencës së deleguar nga organi i administratës shtetërore te kryetari i komunës.

(2) Mjetet për kompetencë të deleguar sigurohen nga shuma e përcaktuar për organin kompetent të administratës shtetërore në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë.

(3) Dotacioni për kompetencë të deleguar transferohet në mënyrën e cila mundëson kryerjen me kohë të punëve deleguese.

(4) Ministri i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore dhe kryetari i komunës lidhin marrëveshje për rregullimin e marrëdhënieve të ndërsjella lidhur me dotacionin për kompetencën e deleguar.

(5) Nëse kryetari i komunës nuk e kryen kompetencën deleguese, mjetet e marra për financimin e kompetencës së deleguar është i obliguar t'i kthejë në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë në afat prej 30 ditësh nga dita që është dashur të fillohet me kryerjen e kompetencës deleguese nga paragrafi 1 i këtij neni, në pajtim me marrëveshjen nga paragrafi 4 i këtij neni, përveç nëse kanë ekzistuar pengesa objektive.

(6) Organi i administratës shtetërore e informon Ministrinë e Financave për marrëveshjet e lidhura për kompetencën e deleguar.

Neni 14
Afatet për informimin e komunave

Ministri i Financave, më së voni deri më 30 shtator të vitit në vijim, me qarkore buxhetore e informon çdo komunë veç e veç për llojin dhe lartësinë e dotacioneve për vitin vijues buxhetor.

Neni 15
Komisioni për përcjelljen e zhvillimit të sistemit për financimin e komunave

(1) Qeveria e Republikës së Maqedonisë formon Komision për përcjelljen e zhvillimit të sistemit për financimin e komunave.

(2) Komisioni për përcjelljen e zhvillimit të sistemit për financimin e komunave i ka kompetencat vijuese:
- përcjell zbatimin e kritereve për shpërndarjen e dotacioneve;
- propozon masa për përmirësimin e sistemit të dotacioneve;
- jep rekomandime për tejkalimin e mangësive të konstatuara gjatë shpërndarjes së dotacioneve;

- përcjell transparencën e procedurave dhe realizimin konsekuent të tyre gjatë shpërndarjes së mjeteve nga dotacionet;
- përgatit raporte gjysmëvjetore dhe vjetore për zhvillimin e sistemit për financimin e komunave në të cilat përcakton propozime për përmirësimin e sistemit;
- përcjell shfrytëzimin destinues të dotacioneve dhe
- jep pëlqim paraprak për Dekretin për metodologjinë e shpërndarjes së të hyrave nga tatimi i vlerës së shtuar dhe Dekretin për metodologjinë për caktimin e kritereve për shpërndarjen e bllok dotacioneve.

(3) Komisioni për përcjelljen e zhvillimit të sistemit për financimin e komunave e përbëjnë përfaqësues nga:
- Ministria e Vetadministrimit Lokal, një anëtar;
- Ministria e Financave, një anëtar;
- Ministria e Arsimit dhe Shkencës, një anëtar;
- Ministria e Punës dhe Politikës Sociale, një anëtar, dhe
- Shoqata e komunave të Republikës së Maqedonisë, pesë anëtarë.

(4) Komisioni për përcjelljen e zhvillimit të sistemit për financimin e komunave nga anëtarët e vet zgjedh kryetarin e Komisionit, në mbledhjen e parë konstituive.

(5) Komisioni për përcjelljen e zhvillimit të sistemit për financimin e komunave ka qasje në të dhënat e nevojshme në pajtim me ligjin.

(6) Raportet nga paragrafi (2) alineja 5 e këtij neni, të cilat i përgatit Komisioni për përcjelljen e zhvillimit të sistemit për financimin e komunave, i dërgohen Qeverisë së Republikës të Maqedonisë, e cila e informon opinionin me përmbajtjen e tyre.

III. PËRCAKTIMI DHE ARKËTIMI I TË HYRAVE TË KOMUNAVE

Neni 16

Përcaktimi dhe arkëtimi i të hyrave vetjake

(1) Punët e përcaktimit dhe arkëtimit të të hyrave vetjake të komunave të përcaktuara me ligj i bën administrata komunale.

(2) Për kryerjen e punëve nga paragrafi 1 i këtij neni komuna mund të lidhë marrëveshje me komunë tjetër ose me Drejtorinë e të hyrave publike.

Neni 17

Transferi i dotacioneve nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë dhe nga buxhetet e fondeve

(1) Dotacionet nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë dhe nga buxhetet e fondeve transferohen në pajtim me dispozitat për punë me trezor.

(2) Transferi i të hyrave nga tatimi mbi vlerën e shtuar dhe blok dotacionet nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë në buxhetin e komunës bëhet së paku në 12 këste.

(3) Dotacionet nga paragrafi 1 i këtij neni transferohen më së voni deri në ditën e fundit të punës të muajit për muajin paraprak, përveç të këstit të fundit, i cili transferohet më së voni deri më 15 dhjetor të vitit buxhetor në vijim.

IV. NGARKIMI ME BORXH

Neni 18

Ngarkimi me borxh

(1) Komuna mund të ngarkohet me borxh në vend dhe në botën e jashtme sipas kushteve të përcaktuara me këtë ligj ose me ligj tjetër.

(2) Komuna mund të ngarkohet me borxh në botën e jashtme vetëm me pajtimin paraprak të Qeverisë së Republikës të Maqedonisë, në bazë të mendimit të Ministrisë së Financave.

(3) Ngarkimi me borxh i komunës bëhet në valutën e vendit, përveç për huatë nga bota e jashtme.

(4) Të gjitha obligimet e arritura ndaj furnitorëve, të cilat tejkalojnë 90 ditë kalendarike konsiderohen për ngarkim me borxh.

(5) Komuna nuk mund të japë nën hipotekë pronë të komunës e cila shërben për kryerjen e veprimtarisë me interes publik të rregulluar me ligj.

Neni 19

Ngarkim afatshkurtër me borxh

(1) Komuna mund të ngarkohet me borxh për afat të shkurtër në vend, me hua e cila do të paguhet deri në fund të vitit fiskal në vijim.

(2) Ngarkimi afatshkurtër me borxh shfrytëzohet për mbulimin e mungesës së përkohshme të mjeteve të gatshme në komunë, por jo edhe për pagimin e dënimeve dhe kamatave ndëshkuese.

(3) Shuma e përgjithshme e ngarkimit afatshkurtër me borxh gjatë vitit fiskal nuk mund të tejkalojë 20% të të hyrave të përgjithshme të realizuara të buxhetit vijues-operativ të komunës në vitin paraprak fiskal.

Neni 20

Ngarkimi afatgjatë me borxh

(1) Komuna mund të ngarkohet me borxh afatgjatë për financimin e mjeteve dhe investimeve kapitale vetëm nëse pagimi i borxhit bëhet në anuitete të njëjta ose anuitete rënëse.

(2) Këshilli i komunës e lejon ngarkimin afatgjatë me borxh, pas diskutimit publik paraprakisht të mbajtur në komunë. Në diskutimin publik përshkruhet projekti dhe sqarohen kushtet për financimin e tij.

(3) Vendimi për ngarkimin afatgjatë me borxh i Këshillit të komunës vlen vetëm nëse marrëveshja për ngarkim me borxh lidhet në vitin fiskal në të cilin ai është marrë.

(4) Shuma e përgjithshme e pagimit vjetor të borxhit për ngarkim afatgjatë me borxh nuk mund të tejkalojë 15% të të hyrave të përgjithshme të buxhetit vijues-operativ të komunës në vitin paraprak fiskal.

(5) Shuma e përgjithshme e borxhit të paarritur afatgjatë e komunës, duke përfshirë edhe të gjitha garancitë e dhëna, nuk mund ta tejkalojë shumën e të hyrave të përgjithshme të buxhetit vijues-operativ të komunës në vitin paraprak.

(6) Komuna, në afat prej 10 ditësh pune nga dita e nënshkrimit të saj, Ministrisë së Financave ia dërgon marrëveshjen për hua dhe planin amortizues.

(7) Komuna e informon Ministrinë e Financave për çdo këst të paguar lidhur me borxhin në afat prej 10 ditësh pune.

Neni 21

Dhënia e garancive

(1) Qeveria e Republikës së Maqedonisë mund të garantojë për obligime për hua afatgjata të komunës, duke përfshirë edhe shërbimet publike të cilat i ka themeluar komuna, vetëm në rastin kur obligimi është marrë me ligj.

(2) Komuna me vendimin e këshillit mund të garantojë dhe të marrë obligime të cilat dalin nga huatë afatgjata të ndërmarrjeve publike të themeluara nga komuna.

V. BUXHETI I KOMUNËS

Neni 22

Buxheti i komunës

(1) Buxheti i komuës përgatitet, miratohet dhe realizohet në pajtim me Ligjin për buxhetet, nëse me këtë ligj nuk është rregulluar ndryshe.

(2) Të dalat realizohen në pajtim me dispozitat për realizimin e tyre, por në suazat dhe destinimet e përcaktuara në buxhet.

Neni 23

Përmbajtja e buxhetit

(1) Buxheti i komunës përbëhet prej pjesës së përgjithshme dhe të veçantë.

(2) Pjesa e përgjithshme përmban:

- bilancin e konsoliduar të të hyrave dhe të dalave
- klasifikimin funksional të të dalave;
- bilancin e të hyrave dhe të dalave vijuese-operative;
- bilancin e të hyrave dhe të dalave kapitale.

(3) Në pjesën e veçantë të buxhetit janë paraqitur të dalat sipas klasifikimit të të dalave, të cilat i rregullon ministri i Financave, të grupuara sipas shfrytëzuesve dhe programeve.

(4) Pjesa e veçantë e buxhetit përmban edhe anekse të cilat u dedikohen:

- planeve financiare (bilancit të të hyrave dhe të dalave) të shërbimeve publike të themeluara nga komuna, të cilat tërësisht ose pjesërisht financohen nga buxheti i komunave;
- arsyetimit të buxhetit.

(5) Me miratimin e buxhetit, Këshilli i komunës merr vendim për realizimin e buxhetit.

Neni 24

Bilanci i të hyrave dhe të dalave vijuese-operative

(1) Të hyra vijuese-operative të buxhetit të komunës janë të gjitha të hyrat përveç dotacioneve nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë dhe buxhetet e fondeve dedikuar për financimin e investimeve kapitale, mjeteve nga vetëkontributi dhe mjeteve të siguruara nëpëmjet huash.

(2) Të dala vijuese-operative të buxhetit të komunës janë të gjitha të dalat dhe pagimi i kamatës në bazë të ngarkimit afatgjatë me borxh, përveç të dalave kapitale.

Neni 25

Bilanci i të hyrave dhe të dalave kapitale

(1) Të hyra kapitale të buxhetit të komunës janë dotacionet nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë dhe nga buxhetet e fondeve për financimin e investimeve kapitale, mjetet e vetëkontributit, nga donacionet dhe nga burime të tjera të të hyrave.

(2) Të dala kapitale të buxhetit të komunës janë të dalat për investime kapitale dhe transfere kapitale.

Neni 26

Shfrytëzimi i destinuar

Mjetet nga buxheti i komunës mund të shfrytëzohen vetëm për destinimet dhe në shumat e përcaktura në buxhet.

Neni 27

Procesi buxhetor

(1) Ministri i Financave më së voni deri më 30 shtator të vitit në vijim përgatit qarkore buxhetore për vitin vijues.

(2) Me qarkoren buxhetore, komunat informohen për indikatorët makro-ekonomikë, kahjet kryesore për përgatitjen e buxhetit komunal, dotacionet për komunën të cilat do të transferohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë, nga buxhetet e fondeve, si dhe nga të hyrat nga burime të tjera.

(3) Në qarkoren buxhetore përcaktohet forma dhe përmbajtja e buxhetit të komunës.

(4) Afatet për planifikimin e buxhetit komunal rregullohen me kalendarin buxhetor të miratuar nga Këshilli i komunës.

(5) Me kalendarin buxhetor rregullohen afatet, në të cilat:

- prefekti ua dërgon shfrytëzuesve buxhetorë komunalë kahjet kryesore për përgatitjen e planeve financiare;
- shfrytëzuesit buxhetorë komunalë ia dërgojnë planet e veta financiare prefektit, dhe
- prefekti ia dërgon propozim-buxhetin Këshillit të komunës.

Neni 28

Miratimi i buxhetit

(1) Këshilli i komunës miraton buxhetin për vitin e ardhshëm më së voni deri më 31 dhjetor të vitit në vijim.

(2) Nëse Këshilli i komunës nuk e miraton buxhetin e komunës deri më 31 dhjetor të vitit në vijim, është i obliguar të marrë vendim për financim të përkohshëm dhe plan financiar për zbatimin e tij për periudhën prej 1 janar deri më 31 mars për vitin në vijim.

(3) Prefekti lejon pagesën e mjeteve nga buxheti për shpenzime në vitin paraprak fiskal, për çdo muaj, sipas pozicioneve, në periudhën e financimit të përkohshëm, por më së shumti deri në një të dymbëdhjetën e shpenzimeve të bëra në vitin paraprak.

(4) Plani financiar për zbatimin e financimit të përkohshëm të komunës është pjesë përbërëse e buxhetit për vitin në vijim.

Neni 29

Ribalanci i buxhetit

(1) Nëse gjatë vitit fiskal të hyrat dhe të dalat nuk realizohen siç është planifikuar në buxhetin e komunës, prefekti i propozon Këshillit ndryshime dhe plotësime të buxhetit (ribalanc) më së shumti dy herë në vit, në pajtim me ligjin.

(2) Ribalanci i buxhetit të komunës miratohet në procedurën sipas së cilës miratohet buxheti i komunës.

Neni 30

Realizimi i buxhetit

(1) Për realizimin e buxhetit përgjegjës është kryetari i komunës.

(2) Nënshkrues i llogarisë së buxhetit të komunës është kryetari i komunës ose në mungesë të tij, dy persona të autorizuar prej tij të punësuar në administratën komunale.

(3) Komuna nuk mund të bëjë pagim nëse kontabilisti përgjegjës paraprakisht me shkrim nuk vërteton se e dala është lejuar në buxhet dhe se janë siguruar mjetet e nevojshme.

Neni 31

Rezerva buxhetore

(1) Në buxhetin e komunës mund të planifikohet rezervë buxhetore për financimin e të dalave të paplanifikuara ose më pak të planifikuara në shumën jo më të madhe se 3% të buxhetit.

(2) Përdorimin e rezervës buxhetore e lejon kryetari i komunës.

Neni 32

Raportet periodike financiare

(1) Shfrytëzuesit buxhetorë komunalë në afat prej 15 ditësh pas përfundimit të muajit të cilit i dedikohet, prefektit i dorëzojnë raporte mujore me arsyetim për realizimin e planeve të tyre financiare.

(2) Prefekti u dërgon Ministrisë së Financave dhe Këshillit të komunës raporte kuartale me arsyetim për realizimin e buxhetit në afat prej një muaji pas përfundimit të kuartalit.

(3) Ministri i Financave përcakton formën dhe përmbajtjen e raporteve.

(4) Pas miratimit të raporteve nga paragrafi 2 i këtij neni, prefekti për përmbajtjen e raporteve e informon opinionin. Nëse raportet nuk miratohen, kryetari i Këshillit i shpall publikisht shkaqet për mosmiratimin e të njëjtave.

VI. LLOGARIA VJETORE E BUXHETIT TË KOMUNËS

Neni 33

Miratimi i llogarisë vjetore

(1) Pas skadimit të vitit fiskal, Këshilli i komunës miraton llogarinë vjetore të buxhetit të komunës.

(2) Llogaria vjetore i përmban të gjitha elementet që i përmban buxheti i komunës të paraqitura si të hyra dhe të dala të planifikuara dhe të realizuara për të gjithë shfrytëzuesit buxhetorë komunalë.

(3) Prefekti ia dorëzon llogarinë vjetore për miratim Këshillit të komunës, më së voni deri më 28 shkurt në vitin vijues.

(4) Këshilli e miraton llogarinë vjetore më së voni deri më 15 mars të vitit në vijim, për vitin e kaluar dhe ia dërgon Ministrisë së Financave më së voni deri më 31 mars të vitit në vijim.

(5) Pas miratimit të llogarisë vjetore, prefekti e informon opinionin për përmbajtjen e saj.

Neni 34

Raporti vjetor

(1) Këshilli i komunës miraton raport vjetor.

(2) Pjesë përbërëse të raportit vjetor janë:

- llogaria vjetore;
- raporti për mjetet, kërkesat, obligimet dhe burimet e mjeteve dhe vlera e tyre;
- raporti për realizimin e programeve investuese, destinuese, kapitale dhe blok dotacioneve dhe dotacioneve për kompetencat e deleguara;
- raporti nga kontabilisti përgjegjës me të cilin e vërteton saktësinë dhe besueshmërinë e llogarisë vjetore.

VII. EVIDENCA E KONTABILITETIT KONTROLLI DHE REVIZIONI

Neni 35

Mbajtja e kontabilitetit

(1) Komuna dhe shërbimet publike të themeluara nga komuna mbajnë evidencë kontabiliteti në pajtim me Ligjin për kontabilitet për buxhetet dhe shfrytëzuesit e buxheteve, nëse me këtë ligj nuk është rregulluar ndryshe.

(2) Prefekti dhe kontabilisti përgjegjës janë përgjegjës për zbatimin e dispozitave të Ligjit për kontabilitet për buxhetet dhe shfrytëzuesit e buxheteve.

Neni 36

Kontabilisti përgjegjës

Prefekti cakton kontabilist përgjegjës, i cili ka të kryer fakultetin ekonomik dhe së paku 5 vjet përvojë pune në lëmin e financave.

Neni 37

Revizioni i brendshëm

(1) Komuna zbaton sistem dhe procedurë për revizionin e brendshëm në pajtim me standardet ndërkombëtare për punë profesionale të revizionit të brendshëm nga Ministria e Financave.

(2) Këshilli i komunës i cakton revizorët e brendshëm me propozim të prefektit.

(3) Revizori i brendshëm duhet ta ketë të kryer fakultetin ekonomik ose juridik dhe së paku 2 vjet përvojë pune në lëmin e financave.

(4) Revizori i brendshëm është i pavarur dhe i përgjigjet prefektit dhe gjyqit.

(5) Raportet e revizionit të brendshëm iu dorëzohen prefektit dhe Këshillit të komunës.

(6) Për kryerjen e punëve të revizionit të brendshëm, komunat mund të lidhin marrëveshje me komunë tjetër.

Neni 38

Revizioni i jashtëm

Enti shtetëror për revizion u bën revizione të rregullta vjetore të gjitha raporteve financiare të komunës, në pajtim me ligjin për revizionin shtetëror.

VIII. JOSTABILITETI FINANCIAR I KOMUNËS

Neni 39

Jostabiliteti financiar

(1) Jostabiliteti financiar i komunës lind nëse:

- revizori kryesor shtetëror konstaton parregullsi në punën financiare të komunës;
- komuna nuk e paguan borxhin në afat prej 90 ditësh nga dita e dërgimit;
- llogaria e komunës me kontinuitet është e bllokuar në periudhë prej 30 ditësh kalendarike ose 45 ditë me ndërprerje në kuadrin e 60 ditëve kalendarike, dhe
- komuna i tejkalon kufizimet maksimale për ngarkim me borxh në pajtim me këtë ligj.

(2) Për jostabilitetin e krijuar financiar nga paragrafi (1) i këtij neni, prefekti, përkatësisht kryetari i Këshillit të komunës e informon ministrin e Financave në afat prej tetë ditësh pune prej ndodhjes së tij.

Neni 40

Komisioni për tejkalimin e jostabilitetit financiar të komunës

(1) Ministri i Financave në afat prej 15 ditësh pas marrjes së informatës nga paragrafi 2 i nenit 39 të këtij ligji ose nga data e cilësdo dhe në çfarëdo mënyre, ka kuptuar për ekzistimin e njërit nga rastet nga paragrafi 1 i nenit 39 të këtij ligji, do të marrë vendim për fillimin e procedurës së veçantë për tejkalimin e jostabilitetit financiar të komunës (në tekstin e mëtejmë: procedura e veçantë) dhe do të formojë Komision për tejkalimin e jostabilitetit financiar të komunës.

(2) Nëse ministri i Financave vlerëson se nuk ka bazë për fillimin e procedurës së veçantë në pajtim me nenin 39 paragrafi 1 i këtij ligji, për të njëjtën e informon prefektin dhe Këshillin e komunës.

(3) Komisionin për tejkalimin e jostabilitetit financiar të komunës e përbëjnë përfaqësues nga:

- Ministria e Financave, një anëtar;
- Ministria e Vetadministrimit Lokal, një anëtar;
- Enti shtetëror për revizion, një anëtar;
- Këshilli i komunës, një anëtar, dhe
- Kryetari i komunës:

(4) Të drejtë për vendosje kanë përfaqësuesit e Ministrisë së Financave, Ministrisë së Vetadministrimit Lokal dhe të Entit shtetëror për revizion. Vendimet merren me shumicën e votave.

(5) Kryetar i Komisionit për tejkalimin e jostabilitetit ekonomik të komunës është përfaqësuesi i Ministrisë së Financave.

(6) Komisioni për tejkalimin e jostabilitetit financiar të komunës ka për detyrë të përgatisë propozim-masa për zgjidhjen e jostabilitetit financiar dhe përcjell zbatimin.

(7) Komisioni për tejkalimin e jostabilitetit financiar të komunës ka hyrje te të gjitha informatat, dokumentacionin dhe raportet e nevojshme për kryerjen e detyrave.

Neni 41

Masat dhe aktivitetet për tejkalimin e jostabilitetit financiar të komunës

(1) Nga data e fillimit të procedurës për tejkalimin e jostabilitetit financiar, komuna mund të:

- marrë vendime me të cilat mund të shtohen obligimet financiare;
- themelojë shërbime publike (ndërmarrje dhe institucione publike).
- bëjë pagimin për obligimet të cilat nuk janë në pajtim me planin për zgjidhjen e jostabilitetit financiar të komunës.

(2) Nga dita e themelimit, Komisioni për tejkalimin e jostabilitetit financiar të komunës e përcjell punën financiare të komunës dhe harmonizimin e saj me obligimet dhe përgjegjësitë ligjore.

(3) Në afat prej 15 ditësh nga themelimi i Komisionit për tejkalimin e jostabilitetit financiar të komunës, prefekti përgatit ndryshimin dhe plotësimin e buxhetit (në tekstin e mëtejmë: ribalancin) në drejtim të tejkalimit të jostabilitetit financiar të komunës, i cili pas lejimit nga Komisioni për tejkalimin e jostabilitetit financiar të komunës i dërgohet Këshillit të komunës për miratim.

(4) Nëse Këshilli i komunës nuk e miraton ribalancin nga paragrafi (3) i këtij neni, prefekti ia dërgon të njëjtin për mendim Ministrisë së Financave.

(5) Ministria e Financave përgatit mendim lidhur me ribalancin dhe nëse ka vërejtje, prefekti ka për obligim të njëjtat t'i inkorporojë në ribalanc dhe t'ia dorëzojë Këshillit për rishqyrtim dhe miratim.

(6) Nëse jostabiliteti financiar nuk tejkalohet në vitin fiskal në vijim, për vitin e ardhshëm fiskal prefekti ka për obligim të propozojë buxhet i cili i përmban elementet themelore për tejkalimin e jostabilitetit fiskal të përcaktuar me ribalancin nga paragrafët (3), (4) dhe (5) të këtij neni.

Neni 42

Plani për zbatimin e masave dhe të aktiviteteve për tejkalimin e jostabilitetit financiar të komunës

(1) Komisioni për tejkalimin e jostabilitetit financiar të komunës në afat prej 15 ditësh nga hyrja në fuqi e ribalancit, përgatit Planin e masave dhe të aktiviteteve për tejkalimin e jostabilitetit financiar të komunës, të cilin ia dorëzon prefektit (në tekstin e mëtejmë: plani).

(2) Prefekti në afat prej 7 ditësh pune pas pranimit të Planit, të njëjtin ia dorëzon për miratim Këshillit. Këshilli është i obliguar ta miratojë në afat prej 7 ditësh pune.

(3) Zbatimi i Planit nga paragrafi (1) i këtij neni është i obligueshëm për komunën.

Neni 43

Informimi për zbatimin e Planit

(1) Kryetari i komunës së paku një herë në muaj ose me kërkesën e Komisionit për tejkalimin e jostabilitetit financiar të komunës paraqet plan detajik për realizimin e masave dhe të aktiviteteve të përmbajtura në Plan.

(2) Komisioni për tejkalimin e jostabilitetit financiar të komunës përgatit raporte mujore për punën e vet, të cilat ia dorëzon ministrit të Financave.

(3) Kur Komisioni për tejkalimin e jostabilitetit financiar të komunës do të vlerësojë se janë tejkaluar shkaqet të cilat kanë sjellur në jostabilitetin financiar të komunës, menjëherë me shkrim e informon ministrin e Financave dhe i propozon të marrë vendim për ndërprerjen e punës së Komisionit për tejkalimin e jostabilitetit financiar të komunës.

IX. ZBATIMI I DECENTRALIZIMIT FISKAL

Neni 44

Parime të përgjithshme

(1) Decentralizimi fiskal sipas këtij ligji zbatohet në faza dhe nënkupton vendosjen e mekanizmave për financimin e komunave që është transparente dhe e bazuar në kritere dhe masa objektive.

(2) Transferet nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë dhe buxhetet e fondeve realizohen në të njëjtën kohë me transferin e kompetencave të komunave në pajtim me Ligjin për Vetadministrimin Lokal dhe ligjet tjera nga lëmenjtë përkatës.

(3) Qasja në faza e decentralizimit fiskal në pajtim me këtë ligj bazohet në parimet vijuese:

- transferin gradual të kompetencave në pajtim me kapacitetin e komunave për marrjen e këtyre kompetencave;
- sigurimin e drejtë dhe adekuat të mjeteve për kryerjen efikase dhe pa pengesa të kompetencave, dhe
- zvogëlimin e mjeteve në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë dhe fondet për funksionet të cilat do të transferohen në kompetencë të komunave.

Neni 45

Transferi i mjeteve në fazën e parë të decentralizimit

(1) Në fazën e parë transferi i mjeteve të komunave do të fillojë më 1 janar 2005.

(2) Transferi i dotacioneve nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë do të bëhet në këtë mënyrë:

- Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të Ministrisë së Financave deri më 15 shtator 2004 do të nxjerrë Urdhëresë për metodologjinë e shpërndarjes së të hyrave nga tatimi mbi vlerën e shtuar nëpër komuna për vitin 2005 dhe Ministria e Financave me qarkoren buxhetore do t'i informojë komunat për shumën e të hyrave nga tatimi mbi vlerën e shtuar të planifikuara në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë.
- Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të ministrive kompetente deri më 15 shtator të vitit 2004 do të nxjerrë Urdhëresë për metodologjinë për shpërndarjen e dotacioneve kapitale dhe të destinuara, pa mjetet e dedikuara për rroga, dhe Ministria e Financave me qarkoren buxhetore do t'i informojë komunat për shumat e planifikuara të këtyre dotacioneve.
- Komunat deri më 31 dhjetor 2004 do të fillojnë me zbatimin e planit për zgjidhjen e obligimeve të ngelura, të cilat dalin nga borxhet ndaj realizuesve dhe kreditorëve të tjerë për obligime që kanë ndodhur përfundimisht me 31 dhjetorin të vitit 2001. Aktivitetet për zgjidhjen e obligimeve të ngeluar do t'i koordinojë Ministria e Financave.
- Së paku 90% nga numri i përgjithshëm i komunave, në të cilat jetojnë së paku 90% e popullatës në Republikën e Maqedonisë:

a) në kuadër të administratës komunale të kenë së paku 2 të punësuar, të cilët janë të kualifikuar të punojnë në lëmin e udhëheqjes financiare, përgatitjen e buxhetit, realizimin e tij, kontabilitetin dhe raportet financiare;

b) në kuadër të administratës komunale të kenë së paku 3 të punësuar, të cilët janë të kualifikuar të punojnë në përcaktimin dhe arkëtimin e tatimeve.

(3) Qeveria e Republikës së Maqedonisë do të formojë Komision, i cili vlerëson se a janë plotësuar kushtet nga paragrafi 2 i këtij neni.

Neni 46

Transferi i mjeteve në fazën e dytë të decentralizimit

(1) Bllok dotacionet në institucionet publike që kryejnë punë në pajtim me kompetencat nga neni 22 paragrafi (1) pikat 5, 7, 8, dhe 9 të Ligjit për vetadministrimin lokal, transferohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonoisë në komunën e caktuar kur:

- i ka plotësuar kushtet nga faza e parë;
- ka kapacitet përkatës kadrovik për udhëheqje financiare;
- tregon rezultate të mira financiare në punë në periudhë prej së paku 24 muajsh;
- për rezultatet e mira të punës me kohë dhe në rregull e informon Ministrinë e Financave dhe kjo është verifikuar nga Ministria e Financave, dhe
- nuk ka obligime të ngelura të pambuluara ndaj furnitorëve ose ndaj cilëtdo qofshin kreditorësh të tjerë të cilët i tejkalojnë kushtet e pagimit të cilat janë të rëndomta.

(2) Qeveria e Republikës së Maqedonisë formon Komision, i cili vlerëson se a janë plotësuar të gjitha kushtet nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3). Blok dotacionet nga paragrafi (1) i këtij neni u ndahen komunave të cilat do t'i plotësojnë kushtet, me kërkesën paraprake me shkrim dërguar ministrisë përkatëse dhe Ministrisë së financave.

X. DISPOZITAT NDËSHKIMORE

Neni 47

Kundërvajtje

Personi përgjegjës, përkatësisht personi udhëheqës i komunës do të dënohet për kundërvajtje me dënim me para prej 30 000 denarë deri 50 000 denarë nëse:

1) komuna ngarkohet me borxh në botën e jashtme pa pëlqimin e Qeverisë së Republikës së Maqedonisë (neni 18 paragrafi (2));

2) komuna jep nën hipotekë pronë të komunës e cila shërben për kryerjen e veprimtarive me interes publik të rregulluar me ligj;

3) komuna i shfrytëzon mjetet e huasë afatmesme për pagimin e dënimeve dhe kamatave ndëshkimore (neni 19 paragrafi (2));

4) komuna e tejkalon kufizimin prej 20% të të hyrave të përgjithshme të realizuara të buxhetit vijiues-operativ të komunës në vitin paraprak fiskal sipas bazës së ngarkimit me borxh të përgjithshëm afatshkurtër gjatë vitit fiskal;

5) pagimi i huasë afatgjate nuk kryhet në anuitete të barabarta ose anuitete rënëse;

6) komuna e tejkalon kufizimin prej 15% të të hyrave të përgjithshme të buxhetit vijues-operativ të komunës në vitin paraprak fiskal për pagimin e përgjithshëm vjetor të huasë afatgjate;

7) komuna nuk u përmbahet kushteve për lartësinë e borxhit të përgjithshëm të paarritur (neni 20 paragrafi (5));

8) nuk ia dërgon Ministrisë së Finanacave marrëveshjen për hua dhe planin amortizues në afat prej 10 ditësh pune;

9) nuk e informon Ministrinë e Financave për çdo këst të paguar në afat prej 10 ditësh pune;

10) në mënyrë të pasaktë i tregon të dalat e përgjithshme për destinimet e përcaktuara me buxhetin (neni 22 paragrafi (2));

11) nuk i shfrytëzon mjetet për destinimet e përcaktuara dhe merr obligime mbi shumën e shpenzimeve të përcaktuara me dokumentin buxhetor vjetor (neni 26);

12) nuk u përmbahet afateve për përgatitjen, propozimin dhe dorëzimin e miratimit të buxhetit (neni 27);

13) nuk i përmbahet afatit për miratimin e buxhetit (neni 28);

14) nuk i propozon Këshillit të komunës harmonizimin e të hyrave dhe të dalave me vendimin për ndryshimin dhe plotësimin e buxhetit (neni 29);

15) nuk lejohet përdorimi i rezervës buxhetore (neni 31 paragrafi (2);

16) nuk u përmbahet afateve për përgatitjen dhe dorëzimin e raporteve periodike financiare (neni 32);

17) nuk u përmbahet afateve për miratimin dhe dorëzimin e llogarisë vjetore (neni 33, paragrafët (3) dhe (4));

18) cakton kontabilist përgjegjës i cili nuk i plotëson kushtet e përcaktuara (neni 36);

19) caktohen revizorë të brendshëm nga ndonjë organ tjetër përveç organit të rregulluar me ligj dhe/ose të cilët nuk i plotësojnë kushtet e përcaktuara (neni 37 paragrafët (2) dhe (3));

20) nuk informohet ministri i Financave në afatet e përcaktuara (neni 39 paragrafi (2));

21) komuna nuk i përgatit dhe nuk i nxjerr aktet në pajtim me procedurat dhe afatet e përcaktuara (neni 41 paragrafët (3), (4), (5) dhe (6));

22) komuna nuk u përmbahet procedurave dhe afateve të përcaktuara (neni 42 paragrafi (2));

23) komuna nuk u përmbahet afateve të përcaktuara për përgatitjen e planit të masave dhe aktiviteteve për tejkalimin e jostabilitetit financiar (neni 43 paragrafi (1)).

XI. DISPOZITAT KALIMTARE

Neni 48

Ndërmarrja e të punësuarve dhe të pronës së njësive rajonale të Ministrisë së Financave

(1) Komuna llogaritur prej 1.1.2005, ndërmerr një pjesë nga të punësuarit e Ministrisë së Finanacave – sektori për punë financiare dhe të përbashkëta, të cilët kryejnë punë të kontabilitetit dhe të udhëheqjes financiare.

(2) Lokalet, pajisja dhe mjetet për punë të sektorit për punë financiare dhe të përbashkëta ndërmerren në pajtim me numrin e punëtorëve të ndërmarrur.

(3) Arkivi dhe dokumentacioni të cilat kanë të bëjnë me kompetencat që transferohen prej sektorit për punë financiare dhe të përbashkëta të Ministrisë së Financave, ndërmerren në pajtim me ligjin dhe dispozitë tjetër.

Neni 49

Ndërmarrja e një pjese të punëve të Ministrisë së Financave – Drejtoria e të hyrave publike

(1) Komuna, llogaritur prej 1.1.2005, i ndërmerr të punësuarit nga Ministria e Financave – Drejtoria e të hyrave publike nga drejtoritë rajonale dhe zyrat tatimore të cilët i kryejnë ato punë.

(2) Lokalet, pajisja dhe mjetet për punë nga drejtoritë rajonale dhe zyrat tatimore të Ministrisë së Financave – Drejtoria e të hyrave publike ndërmerren në pajtim me numrin e punëtorëve që ndërmerren.

(3) Arkivi dhe dokumentacioni nga drejtoritë rajonale dhe zyrat tatimore të Ministrisë së Financave – Drejtoria e të hyrave publike ndërmerren në pajtim me ligjin dhe me dispozitë tjetër.

Neni 50

Ngarkimi me borxh i komunës

(1) Komuna mund të ngarkohet me borxh në mënyrë afatgjate në vend dhe në botën e jashtme në pajtim me dispozitat e këtij ligji dhe të japë garanci për ndërmarrjet publike të cilat i ka themeluar komuna, pasi Ministria e Financave vërteton se komuna:

- në periudhën prej së paku 24 muajsh, nga dita e zbatimit të këtij ligji, rregullisht paraqet raporte financiare të vlerësuara pozitivisht; dhe

- në periudhën prej dy vjetësh, nga dita e zbatimit të këtij ligji, nuk ka obligime të pambuluara ndaj kreditorëve.

(2) Ministria e Financave me përjashtim mund të japë pëlqim për financimin e investimeve kapitale, para afateve të përcaktuara në paragrafin 1 të këtij neni, nëse mjetet sigurohen nga institucioni financiar ndërkombëtar dhe për këtë jep pëlqim Qeveria e Republikës së Maqedonisë.

Neni 51

Fondet komunale

(1) Me ditën e zbatimit të këtij ligji ndërpriten fondet komunale të cilat kanë statusin e personave juridikë.

(2) Deri në ditën e zbatimit të këtij ligji, fondet komunale nga paragrafi (1) i këtij neni janë të obliguara t'i mbyllin llogaritë e hapura në bankat afariste.

(3) Të punësuarit, pronën, pajisjen, mjetet për punë, arkivin dhe dokumentacionin e fondeve komunale nga paragrafi (1) i këtij neni, i merr komuna e re e posaformuar.

(4) Kërkesat e papaguara dhe obligimet e pambuluara të fondeve komunale i merr buxheti i komunës.

XII. DISPOZITAT PËRFUNDIMTARE

Neni 52

Dispozitat e neneve 22, 27, 28, 44, 45 dhe 46 të këtij ligji do të zbatohen me ditën e hyrjes në fuqi të të njëjtit.

Neni 53

Dispozitat nga neni 37 do të fillojnë të zbatohen një vit pas hyrjes në fuqi të Ligjit për revizion të brendshëm në sektorin publik.

Neni 54

Me ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji pushojnë të vlejnë nenet 4-gj, 4-e, 4-zh, 4-z, 5, 6, 6-a, 8, 19 dhe 46-a të Ligjit për buxhetet ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 79/93, 3/94, 71/96, 46/2000, 11/2001, 93/2001, 46/2002 dhe 24/2003).

Neni 55

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e shpalljes në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë", kurse do të zbatohet prej 1 janari të vitit 2005.

1154.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија, издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КОМУНАЛНИТЕ ТАКСИ

Се прогласува Законот за комуналните такси, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 6 септември 2004 година.

Бр. 07-3602/1
6 септември 2004 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски,** с.р.

З А К О Н
ЗА КОМУНАЛНИТЕ ТАКСИ

Општи одредби

Член 1

Со овој закон се уредуваат комуналните такси што се плаќаат за користење на определени права, предмети и услуги од јавен интерес од локално значење од страна на правните и физичките лица кои вршат дејност и од граѓаните.

Член 2

(1) Комуналните такси се плаќаат според Тарифата за комунални такси што е составен дел на овој закон.

(2) Висината на комуналните такси од ставот (1) на овој член, во рамките утврдени со Тарифата, со одлука ја утврдува советот на општината, советот на општините во градот Скопје и Советот на градот Скопје.

Предмет на оданочување

Член 3

(1) Комуналните такси се плаќаат за:

1) секоја фирма, односно назив на деловна просторија;

2) користење на површини во кампови за подигање на шатори и друга слична привремена употреба;

3) користење на просторот пред деловните простории за вршење на дејност;

4) истакнување на реклами, објави и огласи на јавни места;

5) користење на музика во јавните локали;

6) поставување на витрини за изложување на стоки надвор од деловните згради;

7) користење на плоштадите и друг простор во градовите и другите населени места со цел за изложување предмети, приредување изложби и други забавни приредби за вршење на дејност;

8) користење на простор за паркирање на патнички моторни возила, товарни моторни возила и нивните приколки и автобуси, што за таа цел ќе ги определи општината;

9) користење на улиците со патнички, товарни моторни возила, автобуси, специјални возила и мотоцикли и

10) користење и одржување на јавно осветлување.

(2) Под јавни локали, во смисла на ставот (1) точка 5 од овој член, се подразбираат угостителските објекти (кафеани, гостилници и слично) и нивните истурени деловни места (бавчи, тераси и слично).

(3) Под корисник на јавно осветлување од ставот (1) точка 10 на овој член се подразбира секој имател на броило од категоријата „домаќинство” и секој имател на броило од категоријата „останата потрошувачка”.

Обврзник на комунална такса

Член 4

Обврзник на комунална такса е физичко и правно лице и граѓанинот кои користат определени права, предмети и услуги за чие користење е пропишано плаќање на комунална такса.

Определување на висината на комуналната такса

Член 5

(1) Комуналните такси се утврдуваат во еднаква висина за сите обврзници кои вршат иста дејност или занимање, односно за сите обврзници од иста категорија.

(2) Висината на комуналната такса не може да се определува според вредноста на предметот, извршениот промет или остварениот приход.

(3) Комуналната такса за фирма, односно назив од членот 3 став (1) точка 1 на овој закон се утврдува различно по видови дејности.

(4) Комуналните такси од членот 3 став (1) точки 2, 3 и 6 на овој закон се утврдуваат по метар квадратен корисна површина.

Ослободувања од плаќање на комунални такси

Член 6

(1) Комунална такса не се плаќа за:

1) фирма на државни органи, на органи на општината, на органи на општините во градот Скопје и на органи на градот Скопје, јавни установи, јавни претпријатија и непрофитни организации;

2) користење на предмети, услуги и земјиште од страна на воени единици и установи;

3) истакнување на реклами, објави и огласи на јавни места кои се однесуваат на работите од надлежност на државните органи, на органите на општината, на органите на општините во градот Скопје и на органите на градот Скопје, како и на дејноста на јавните установи, јавните претпријатија и непрофитните организации;

4) поставување на витрини што се наоѓаат во деловните згради или на саемите;

5) фирма, односно назив на деловните простории во пасивните населени места со изразена миграција и

6) фирма на вршителите на дефицитарни занимања и занаети во изумирање.

(2) Се ослободуваат од плаќање на комунална такса од членот 3 став (1) точка 10 на овој закон имателите на броила за мерење на електрична енергија во населените места каде што нема јавно осветлување.

(3) Пасивните населени места од ставот (1) точка 5 на овој член, дефицитарните занимања и занаетите во умирање од ставот (1) точка 6 на овој член и населените места каде што нема јавно осветлување од ставот (2) на овој член, ги определува со одлука советот на општината, советот на општините во градот Скопје и советот на градот Скопје.

Утврдување и наплата на комуналната такса

Член 7

Обврската за плаќање на комунална такса настанува во моментот на користењето на правото, предметот или услугата за кои е пропишано плаќање на такса.

Член 8

(1) Правото на утврдување и наплата на комуналните такси застарува за две години по истекот на годината во која требало да се изврши утврдувањето на таксата, односно да се наплати таксата.

(2) Правото на враќање на повеќе наплатена комунална такса застарува за две години по истекот на годината во која таксата била платена.

Член 9

(1) Градоначалникот на општината, градоначалникот на општините во градот Скопје и градоначалникот на градот Скопје на обврзникот на комунална такса му издаваат решение за висината на комуналната такса.

(2) Наплатата на комуналните такси од членот 3 на овој закон за користење на површините во кампови за подигање на шатори и друга слична привремена употреба, за користење на просторот пред деловните простории за вршење на дејност, за користење на простор за паркирање на моторни возила и нивните приколки, мотоцикли, мотори и велосипеди, за истакнување на реклами, објави и огласи на јавни места и за користење и одржување на јавното осветлување се врши без издавање на решение во рамките на износот утврден во Тарифата на комуналните такси.

Член 10

(1) Комуналните такси се плаќаат во годишен износ или сразмерно за времето на користењето на правата, предметите или услугите.

(2) Комуналните такси од членот 3 став (1) точки 1, 5, 6 и 9 на овој закон се плаќаат во годишен износ, а ако се утврдуваат за време пократко од една година се плаќаат полугодишно, односно најмалку тримесечно, додека комуналните такси од членот 3 точки 2, 4, 7 и 8 на овој закон се плаќаат сразмерно на времето на користењето на правата, предметите или услугите.

(3) Комуналната такса од членот 3 став (1) точка 3 се плаќа дневно.

(4) Комуналната такса од членот 3 став (1) точка 10 на овој закон се плаќа месечно.

Член 11

(1) Градоначалникот на општината, градоначалникот на општините во градот Скопје и градоначалникот на градот Скопје според податоците од состојбата на 1 јануари секоја година, за секој обврзник одделно со решение го утврдува износот на таксата што треба да се плати.

(2) Обврзниците на комуналната такса од ставот (1) на овој член се должни таксата да ја платат во рок од 30 дена од денот на доставувањето на решението.

Член 12

(1) Ако во текот на годината настане обврска за плаќање на комуналната такса од членот 11 на овој закон, или настанат промени кои доведуваат до плаќање такса во поголем или помал износ, обврзникот на таксата е должен во рок од 15 дена од денот на настанатата обврска или настанатата промена за тоа да поднесе пријава до општинската администрација, до администрацијата на општините во градот Скопје и до администрацијата на градот Скопје.

(2) Градоначалникот на општината, градоначалникот на општините во градот Скопје и градоначалникот на градот Скопје, со решение ќе ја утврдат висината на таксата во годишен износ и ќе го задолжат обврзникот да ја плати таксата во рок од 15 дена од денот на доставувањето на решението.

(3) Обврзникот на комуналната такса, кој не ќе поднесе навреме пријава според ставот (1) на овој член, ќе се задолжи, покрај со редовната такса со зголемена такса од 30%.

Член 13

(1) Обврзниците на таксата од членот 3 став (1) точка 5 на овој закон се должни настанувањето на таксената обврска да го пријават на општинската администрација, на администрацијата на општините во градот Скопје и на администрацијата на градот Скопје, во рок од пет дена од денот на приемот на одобрението за користење на музика.

(2) Врз основа на пријавата од ставот (1) на овој член, се утврдува висината на таксата за времето за кое е одобрено користењето на музика, за што му се доставува решение на обврзникот.

(3) Ако таксата се однесува за време пократко од еден месец, обврзникот е должен веднаш да ја уплати. Ако се однесува за повеќе месеци, таа се плаќа во еднакви месечни рати и тоа однапред, а најдоцна до 5 во месецот за тековниот месец.

Член 14

(1) Таксата од членот 3 точка 4 на овој закон се пресметува врз основа на пријавата на обврзникот, која се поднесува пред истакнувањето на рекламата, објавата односно огласот.

(2) Таксата од ставот (1) на овој член се плаќа веднаш.

Член 15

Начинот на користењето на средствата од комуналната такса, што се плаќа за користење и одржување на јавното осветлување се уредува со акт на општината.

Член 16

Во поглед на утврдувањето и наплатата на комуналните такси, инспекцискиот надзор над наплатата на комуналните такси, како и за надзорот над работата на органите на општината, на органите на општините во градот Скопје и на органите на градот Скопје, одлагање на извршувањето, жалбената постапка, каматата, присилната наплата, враќањето на повеќе или погрешно уплатената такса се применуваат одредбите од Законот за даноците на имот.

Надзор

Член 17

Надзор над примената на овој закон и над прописите донесени врз основа на него врши Министерството за финансии-Управа за јавни приходи.

Казнени одредби

Член 18

(1) Со парична казна од 150.000 до 300.000 денари, ќе се казни за прекршок правното лице, ако:

1) не го плати утврдениот износ на таксата во пропишаниот рок (член 11 став (2) и член 13 став (3)) и

2) не поднесе пријава до општинската администрација, до администрацијата на општините во градот Скопје и до администрацијата на градот Скопје, за настанатата таксена обврска (член 12 став (1) и член 13 став (1)).

(2) За прекршоците од ставот (1) на овој член, ќе се казни и одговорното лице во правното лице со парична казна во износ од 40.000 до 50.000 денари.

(3) За прекршоците од ставот (1) на овој член, ќе се казни и физичко лице кое врши дејност со парична казна во износ од 40.000 до 50.000 денари.

(4) За прекршокот од ставот (1) точка 1 на овој член, ќе се казни и граѓанинот со парична казна од 1.000 до 3.000 денари.

Член 19

Наплатените парични казни од членот 18 на овој закон се приход на општината, на општините во градот Скопје и на градот Скопје согласно со закон.

Член 20

Комуналните такси се плаќаат според следнава:

ТАРИФА ЗА КОМУНАЛНИТЕ ТАКСИ

износ во денари

Тарифен број 1

За фирма, односно назив на:
а) деловните простории на физичките лица кои вршат дејност од 1.300 до 2.700
б) деловните простории на физичките лица кои вршат дејност, а данокот го плаќаат во паушален износ од 350 до 700
в) деловните простории на трговските друштва и другите правни лица од областа на производството, прометот и услугите, освен за продавници, киосци, деловни единици и слично за кои таксата изнесува 2.000 од 4.000 до 8.000
- деловни простории на правни лица од комуналните дејности од 2.000 до 4.000
- деловни простории на трговските друштва и другите правни лица, како и на откупните пунктови кои дејствуваат повремено од 2.000 до 4.000

Тарифен број 2

За користење на површини во кампови, за подигање на шатори и друга слична привремена употреба - дневно од 20 до 40

Наплатата на таксата ја вршат угостителските, туристичките и други правни лица, другите даватели на угостителски и туристички услуги, физичките лица кои вршат угостителска и туристичка дејност.

Давателите на услуги, наплатената такса ја уплатуваат на соодветната уплатна сметка во рамките на трезорската сметка за општината, за општините во градот Скопје и за градот Скопје на чие подрачје е извршена наплатата.

Тарифен број 3

За користење на просторот пред деловни простории за вршење на дејност од м^2 дневно од 5 до 15

Наплатата на таксата ја врши органот надлежен за издавање на одобрение за вршење на дејност и ја уплатува на соодветната уплатна сметка во рамките на трезорската сметка за општината, за општините во градот Скопје и за градот Скопје на чие подрачје е извршена наплатата.

Тарифен број 4

За истакнување на реклами, објави и огласи на јавни места се плаќа такса и тоа:
- до седум дена од 400 до 800
- до 30 дена од 700 до 1.300
- до една година од 800 до 1.600

Тарифен број 5

За користење на музика во јавни локали
- годишно од 3.300 до 6.700

Тарифен број 6

За поставување на витрини за изложување на стоки надвор од деловните простории се плаќа такса годишно и тоа:
- за физички лица кои вршат дејност од 700 до 1.300
- за правните лица од областа на производството, прометот и услугите од 1.300 до 2.700

Тарифен број 7

За користењето на плоштадите и друг простор во градовите и другите населени места со цел за изложување на предмети, приредување изложби и забавни приредби за вршење на дејност, се плаќа такса за заземена површина од м^2 дневно од 3 до 7 денари.

Наплатата на таксата ја врши органот надлежен за издавање одобрение за изложување на предмети, приредување изложби и забавни приредби и ја уплатува на соодветната уплатна сметка во рамките на трезорската сметка за општината, за општините во градот Скопје, односно за градот Скопје на чие подрачје е извршена наплатата.

Тарифен број 8

За користење на просторот за паркирање на моторни возила:
- паркирање на патнички возила на јавни паркиралишта - дневно од 15 до 30
- по саат од 10 до 20
-паркирање на товарни моторни возила и автобуси-дневно од 50 до 100
- паркирање на приколки - дневно од 20 до 50

Наплатата на таксата ја врши правното лице на кое му е доверено организирањето и одржувањето на паркинг - плацот и ја уплатува на соодветната уплатна сметка во рамките на трезорската сметка за општината, за општините во градот Скопје и за градот Скопје на чие подрачје е извршена наплатата.

Тарифен број 9

За користење на улиците со патнички, товарни моторни возила, автобуси, специјални возила и мотоцикли и тоа:
- за патнички возила до 1000 кубика од 30 до 70
- за патнички возила од 1000 до 1300 кубика од 50 до 100
- за патнички возила од 1300 до 1500 кубика од 70 до 130
- за патнички возила од 1500 до 1800 кубика од 200 до 400
- за патнички возила над 1800 кубика од 300 до 600
- за товарни возила по тон носивост од 70 до 130
- за автобуси и други возила што служат за превоз на патници од 350 до 700
- за специјални возила од 30 до 70
- за сите видови мотоцикли од 30 до 70

Наплатата на таксата ја врши органот надлежен за регистрација на возилата и ја уплатува на соодветната уплатна сметка во рамките на трезорската сметка за општината, за општините во градот Скопје и за градот Скопје на чие подрачје е извршена наплатата.

Тарифен број 10

За користење и одржување на јавно осветлување се плаќа комунална такса во висина на противвредност од 15 КВч по цена за јавно осветлување за секое броило за мерење на електрична енергија.

Наплатата на таксата за користење и одржување јавно осветлување од имателите на броило ја врши трговското друштво надлежно за дистрибуција на електрична енергија и ја уплатува на соодветната уплатна сметка во рамките на трезорската сметка за општината и за општините во градот Скопје на чие подрачје е извршена наплатата.

Преодни и завршни одредби

Член 21

Со денот на отпочнување на примената на овој закон престанува да важи Законот за комуналните такси („Службен весник на Република Македонија” бр. 45/72, 39/77, 42/80, 51/88, 11/91, 28/91, 34/92, 4/93, 17/93, 45/93, 33/95 и 71/96).

Член 22

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”, а ќе се применува од денот на конституирањето на советите на општините и на градот Скопје и изборот на градоначалниците на општините и градоначалникот на градот Скопје по спроведувањето на првите наредни локални избори согласно со Законот за локалните избори (“Службен весник на Република Македонија” бр. 46/96, 12/2003, 35/2004, 52/2004 и 60/2004).

L I GJ I
PËR TAKSAT KOMUNALE

Dispozita të përgjithshme

Neni 1

Me këtë ligj rregullohen taksat komunale të cilat paguhen për shfrytëzimin e të drejtave të caktuara, të sendeve dhe shërbimeve në interes publik me rëndësi lokale, nga ana e personave juridikë dhe fizikë të cilët kryejnë veprimtari dhe nga qytetarët.

Neni 2

(1) Taksat komunale paguhen sipas Tarifës për taksa komunale e cila është pjesë përbërëse e këtij ligji.

(2) Lartësinë e taksave komunale nga paragrafi 1 i këtij neni, në suazat e përcaktura me Tarifën, me vendim e përcakton Këshilli i Komunës, Këshilli i komunave në qytetin e Shkupit dhe Këshilli i Qytetit të Shkupit.

Objekti i tatimimit

Neni 3

(1) Taksat komunale paguhen për:

1) çdo firmë, gjegjësisht emërtim të lokalit afarist;

2) shfrytëzimin e sipërfaqeve si kampe për ngritjen e çadrave dhe përdorim tjetër të ngjajshëm të përkohshëm;

3) shfrytëzimin e hapësirës para lokalit afarist për kryerjen e veprimtarisë;

4) vendosjen e reklamave, njoftimeve dhe shpalljeve në vende publike;

5) shfrytëzimin e muzikës në lokalet publike;

6) vendosjen e vitrinave për ekspozimin e mallrave jashtë nga ndërtesat afariste;

7) shfrytëzimin e shesheve dhe hapësirës tjetër në qytetet dhe vendbanimet tjera me qëllim të ekspozimit të sendeve, organizimin e ekspozitave dhe shfaqjeve tjera argëtuese për kryerjen e veprimtarisë;

8) shfrytëzimin e hapësirës për parkimin e veturave, automjeteve transportuese dhe rimorkiove të tyre dhe autobusëve, që për atë qëllim do t'i caktojë komuna;

9) shfrytëzimin e rrugëve me vetura, automjete transportuese, autobusë, automjete të posaçme dhe motoçikleta, dhe

10) shfrytëzimin dhe mirëmbajtjen e ndriçimit publik;

(2) Sipas paragrafit 1, pika 5 e këtij neni, me lokale publike nënkuptohen objektet hoteliere (kafenetë, restorantet dhe ngjajshëm) dhe pjesët afariste anekse të tyre (lulishtet, teracat dhe ngjashëm).

(3) Me nocionin shfrytëzues i ndriçimit publik, nga paragrafi 1, pika 10 e këtij neni, nënkuptohet çdo posedues i kontatorit elektrik të kategorisë "amvisëri" dhe çdo posedues i kontatorit elektrik të kategorisë "konsumim tjetër".

Detyrës i taksës komunale

Neni 4

Detyrës i taksës komunale është personi fizik dhe juridik dhe qytetari, të cilët shfrytëzojnë të drejta të caktuara, sende dhe shërbime për shfrytëzimin e të cilave është përcaktuar pagim i taksës komunale.

Caktimi i lartësisë së taksës komunale

Neni 5

(1) Taksat komunale përcaktohen në lartësi të njëjtë për të gjithë detyrësit të cilët kryejnë veprimtari ose profesion të njëjtë, gjegjësisht për të gjithë detyrësit e kategorisë së njëjtë.

(2) Lartësia e taksës komunale nuk mund të caktohet sipas vlerës së sendit, qarkullimit të bërë ose të hyrave të realizuara.

(3) Taksa komunale për firmë, gjegjësisht për emërtim nga neni 3, paragrafi 1, pika 1 e këtij ligji, përcaktohet në mënyrë të ndryshme sipas llojeve të veprimtarive.

(4) Taksat komunale nga neni 3 paragrafi 1, pikat 2, 3 dhe 6 të këtij ligji, përcaktohen me metër katror sipërfaqe të shfrytëzueshme.

Lirimi nga pagimi i taksave komunale

Neni 6

(1) Taksa komunale nuk paguhet për:

1) firmë të organeve shtetërore, të organeve të komunës, të organeve të komunave në qytetin e Shkupit dhe të organeve të Qytetit të Shkupit, institucionet publike, ndërmarrjet publike dhe organizatat joprofitabile;

2) shfrytëzimin e sendeve, shërbimeve dhe tokës nga ana e njësive ushtarake dhe institucioneve;

3) vendosjen e reklamave, njoftimeve dhe shpalljeve në vende publike, të cilat kanë të bëjnë me punët në kompetencë të organeve shtetërore, të organeve të komunës, të organeve të komunave në qytetin e Shkupit dhe të organeve të Qytetit të Shkupit, si edhe me veprimtarinë e institucioneve publike, ndërmarrjeve publike dhe organizatave joprofitabile;

4) vendosjen e vitrinave të cilat gjenden në ndërtesat afariste ose në panairet;

5) firmë, gjegjësisht emërtimin e lokaleve afariste në vendbanimet pasive me migracion të theksuar; dhe

6) firmë të ushtruesve të profesioneve deficitare dhe zejtarive në zhdukje;

(2) Lirohen nga pagimi i taksës komunale nga neni 3, paragrafi 1, pika 10 e këtij ligji, poseduesit e kontatorëve për matjen e energjisë elektrike në vendbanimet ku nuk ka ndriçim publik.

(3) Vendbanimet pasive nga paragrafi (1), pika 5 të këtij neni, profesionet deficitare dhe zejet në zhdukje nga paragrafi (1), pika 6 të këtij neni dhe vendbanimet ku nuk ka ndriçim publik nga paragrafi 2 i këtij neni, i përcakton me vendim Këshilli i Komunës, Këshilli i komunave në qytetin e Shkupit dhe Këshilli i Qytetit të Shkupit.

Përcaktimi dhe arkëtimi i taksës komunale

Neni 7

Obligimi për pagimin e taksës komunale lind në çastin e shfrytëzimit të së drejtës, sendit ose shërbimit për të cilat është caktuar pagimi i taksës.

Neni 8

(1) E drejta e përcaktimit dhe e arkëtimit të taksave komunale, parashkruhet dy vjet pas skadimit të vitit në të cilin është dashur të bëhet përcaktimi i taksës, respektivisht të arkëtohet taksa.

(2) E drejta e kthimit të taksës komunale të arkëtuar më tepër, parashkruhet dy vjet pas skadimit të vitit në të cilin është paguar taksa.

Neni 9

(1) Kryetari i komunës, prefekti i komunave në qytetin e Shkupit dhe prefekti i Qytetit të Shkupit, detyrësit të taksës komunale i lëshojnë vendim për lartësinë e taksës komunale.

(2) Arkëtimi i taksave komunale nga neni 3 i këtij ligji, për shfrytëzimin e sipërfaqeve si kampe për ngritjen e çadrave dhe përdorim tjetër të ngjashëm të përkohshëm, për shfrytëzimin e hapësirës para lokaleve afariste për kryerjen e veprimtarisë, për shfrytëzimin e hapësirës për parkimin e automjeteve dhe rimorkiove të tyre, motoçikletave, motorëve dhe biçikletave, për vendosjen e reklamave, njoftimeve dhe shpalljeve në vende publike dhe për shfrytëzimin dhe mirëmbajtjen e ndriçimit publik, bëhet pa lëshimin e vendimit në suazat e shumës së përcaktuar në Tarifën për taksat komunale.

Neni 10

(1) Taksat komunale paguhen në shumë vjetore ose në përpjestueshmëri me kohën e shfrytëzimit të të drejtave, sendeve ose shërbimeve.

(2) Taksat komunale nga neni 3, paragrafi 1, pikat 1, 5, 6 dhe 9 të këtij ligji, paguhen në shumë vjetore, ndërsa nëse përcaktohen për kohë më të shkurtër se një vjet, paguhen në gjysmëvjetor, respektivisht më së paku në tremujor, ndërsa taksat komunale nga pikat 2, 4, 7 dhe 8 nga neni 3 i këtij ligji, paguhen në përpjestueshmëri me kohën e shfrytëzimit të të drejtave, sendeve ose shërbimeve.

(3) Taksa komunale nga neni 3, paragrafi 1, pika 3 paguhet çdo ditë.

(4) Taksa komunale nga neni 3, paragrafi 1, pika 10 i këtij ligji, paguhet çdo muaj.

Neni 11

(1) Kryetari i komunës, prefekti i komunave në qytetin e Shkupit dhe prefekti i Qytetit të Shkupit, sipas të dhënave nga gjendja më 1 janar, çdo vit për çdo detyrës veçmas me vendim e përcakton shumën e taksës e cila duhet të paguhet.

(2) Detyrësit e taksës komunale nga paragrafi 1 i këtij neni, janë të obliguar taksën ta paguajnë në afat prej 30 ditësh nga dita e dorëzimit të vendimit.

Neni 12

(1) Nëse gjatë vitit lind obligimi për pagimin e taksës komunale nga neni 11 i këtij ligji, ose ndodhin ndryshime të cilat sjellin deri në pagimin e taksës në shumë më të lartë ose më të ulët, detyrësi i taksës është i obliguar që në afat prej 15 ditësh nga dita e obligimit të lindur ose ndryshimit të ndodhur, për atë të parashtrojë fletëparaqitje te administrata komunale, te administrata e komunave në qytetin e Shkupit dhe te administrata e Qytetit të Shkupit.

(2) Kryetari i komunës, prefekti i komunave në qytetin e Shkupit dhe prefekti i Qytetit të Shkupit, me vendim do ta përcaktojnë lartësinë e taksës në shumë vjetore dhe do ta ngarkojnë detyrësin ta paguajë taksën në afat prej 15 ditësh nga dita e dërgimit të vendimit.

(3) Detyrësi i taksës komunale i cili nuk do të paraqesë në kohë fletëparaqitje sipas paragrafit 1 të këtij neni, do të ngarkohet, përveç me taksën e rregullt, me taksë të zmadhuar për 30%.

Neni 13

(1) Detyrësit e taksës nga neni 3, pika 5 i këtij ligji, janë të obliguar që lindjen e obligimit të taksës t'ia paraqesin administratës komunale, administratës së komunave në qytetin e Shkupit dhe administratës së Qytetit të Shkupit, në afat prej pesë ditësh pas pranimit të lejes për shfrytëzimin e muzikës.

(2) Në bazë të fletëparaqitjes nga paragrafi 1 i këtij neni, përcaktohet lartësia e taksës për kohën për të cilën është lejuar shfrytëzimi i muzikës, për çka i dorëzohet vendim detyrësit.

(3) Nëse taksa ka të bëjë për kohë më të shkurtër se një muaj, detyrësi është i obliguar ta paguajë menjëherë. Nëse ka të bëjë për më shumë muaj, ajo paguhet në këste të njëjta mujore dhe atë që më parë, e më së voni deri më 5 në muajin për muajin rrjedhës.

Neni 14

(1) Taksa nga neni 3, pika 4 i këtij ligji, llogaritet në bazë të fletëparaqitjes së detyrësit, e cila paraqitet para vendosjes së reklamës, njoftimit gjegjësisht shpalljes.

(2) Taksa nga paragrafi 1 i këtij neni, paguhet menjëherë.

Neni 15

Mënyra e shfrytëzimit të mjeteve nga taksa komunale e cila paguhet për përdorimin dhe mirëmbajtjen e ndriçimit publik, rregullohet me akt të komunës.

Neni 16

Sa i takon përcaktimit dhe arkëtimit të taksave komunale, mbikëqyrjes inspektuese mbi arkëtimin e taksave komunale, si edhe për mbikëqyrjen mbi punën e organeve të komunës, organeve të komunave në qytetin e Shkupit dhe organeve të Qytetit të Shkupit, shtyrjes së ekzekutimit, procedurës së ankesës, kamatës, arkëtimit me detyrim, kthimit të taksës të arkëtuar më tepër ose të paguar gabimisht, zbatohen dispozitat e Ligjit për tatimet mbi pronën.

Mbikëqyrja

Neni 17

Mbikëqyrje mbi zbatimin e këtij ligji dhe mbi rregullat e nxjerrura në bazë të tij, bën Ministria e Financave-Drejtoria e të Hyrave Publike.

Dispozita ndëshkuese

Neni 18

(1) Me dënim me para, prej 150 000 denarë deri në 300 000 denarë, do të dënohet për kundërvajtje personi juridik nëse:

1) nuk e paguan shumën e përcaktuar të taksës në afatin e përcaktuar (neni 11, paragrafi 2 dhe neni 13, paragrafi 3); dhe

2) nuk paraqet fletëparaqitje te administrata komunale, te administrata e komunave në qytetin e Shkupit dhe te administrata e Qytetit të Shkupit, për lindjen e obligimit për taksë (neni 12, paragrafi 1 dhe neni 13, paragrafi 1).

(2) Për kundërvajtjet nga paragrafi 1 i këtij neni, do të dënohet edhe personi përgjegjës te personi juridik, me dënim me para në shumë prej 40 000 deri në 50 000 denarë.

(3) Për kundërvajtjet nga paragrafi 1 i këtij neni, do të dënohet edhe personi fizik i cili kryen veprimtari, me dënim me para në shumë prej 40 000 deri në 50 000 denarë.

(4) Për kundërvajtjen nga paragrafi 1, pika 1 e këtij neni, do të dënohet edhe qytetari me dënim me para, prej 1 000 deri në 3 000.

Neni 19

Dënimet e arkëtuara me para nga neni 18 i këtij ligji, janë të hyra të komunës, të komunave në qytetin e Shkupit dhe të Qytetit të Shkupit, në pajtim me ligjin.

Neni 20

Taksat komunale paguhen sipas kësaj:

TARIFA PËR TAKSAT KOMUNALE

shuma në denarë

Numri tarifor 1

Për firmë, respektivisht emërtimin e:

a) lokaleve afariste të personave fizik të cilët kryejnë veprimtari — prej 1 300 deri 2 700

b) lokaleve afariste të personave fizikë të cilët kryejnë veprimtari ndërsa tatimin e paguajnë në shumë paushale — prej 350 deri 700

c) lokaleve afariste të shoqërive tregtare dhe personave të tjerë juridikë, nga lëmi i prodhimtarisë, qarkullimit dhe shërbimeve, përveç për dyqane, qoshqe, njësi afariste dhe ngjashëm për të cilat taksa është 2 000 — prej 4 000 deri 8 000

- lokaleve afariste të personave juridikë nga veprimtaritë komunale — prej 2 000 deri 4 000

- lokaleve afariste të shoqërive tregtare dhe të personave të tjerë juridikë, si edhe të pikave blerëse të cilat veprojnë kohë pas kohe — prej 2 000 deri 4 000

Numri tarifor 2

Për shfrytëzimin e sipërfaqeve në kampe për ngritjen e çadrave dhe përdorim tjetër të ngjajshëm të përkohshëm – në ditë — prej 20 deri 40

Arkëtimin e taksës e bëjnë personat hotelier, turistik dhe persona të tjerë juridikë, ofrues të tjerë të shërbimeve hoteliere dhe turistike, personat fizikë të cilët kryejnë veprimtari hoteliere dhe turistike.

Ofruesit e shërbimeve, taksën e arkëtuar e paguajnë në llogarinë përkatëse për pagim, në suazat e llogarisë së trezorit për komunën, për komunat në qytetin e Shkupit dhe për Qytetin e Shkupit, në rajonin e të cilit është bërë arkëtimi.

Numri tarifor 3

Për shfrytëzimin e hapësirës para lokaleve afariste për kryerjen e veprimtarisë për m^2 në ditë prej 5 deri 15

Arkëtimin e taksës e bën organi kompetent për lëshimin e lejes për kryerjen e veprimtarisë dhe e paguan në llogarinë përkatëse për pagim, në suazat e llogarisë së trezorit për komunën, për komunat në qytetin e Shkupit dhe për Qytetin e Shkupit, në rajonin e të cilit është bërë arkëtimi.

Numri tarifor 4

Për vendosjen e reklamave, njoftimeve dhe shpalljeve në vende publike, paguhet taksë edhe atë:

- deri në shtatë ditë	prej 400 deri 800
- deri në 30 ditë	prej 700 deri 1 300
- deri në një vjet	prej 800 deri 1 600

Numri tarifor 5

Për shfrytëzimin e muzikës në lokale publike - në vjet prej 3 300 deri 6 700

Numri tarifor 6

Për vendosjen e vitrinave për ekspozimin e mallrave jashtë nga lokalet afariste, paguhet taksë vjetore edhe atë:

- për persona fizikë të cilët kryejnë veprimtari: prej 700 deri 1 300
- për personat juridikë nga lëmi i prodhimtarisë, qarkullimit dhe shërbimeve prej 1 300 deri 2 700

Numri tarifor 7

Për shfrytëzimin e shesheve dhe hapësirës tjetër në qytetet dhe vendbanimet tjera, me qëllim të ekspozimit të sendeve, organizimit të ekspozitave dhe shfaqjeve argëtuese për kryerje të veprimtarisë, paguhet taksë për sipërfaqen e zënë për m^2 në ditë prej 3 deri në 7 denarë.

Arkëtimin e taksës e bën organi kompetent për lëshimin e lejes për ekspozimin e sendeve, organizimin e ekspozitave dhe shfaqeve argëtuese dhe e paguan në llogarinë përkatëse për pagim, në suazat e llogarisë së trezorit për komunën, për komunat në qytetin e Shkupit respektivisht për Qytetin e Shkupit, në rajonin e të cilit është bërë arkëtimi.

Numri tarifor 8

Për shfrytëzimin e hapësirës për parkimin e automjeteve:

- parkimin e veturave në vendparkime publike - në ditë	prej 15 deri në 30
- për orë	prej 10 deri në 20
- parkimin e automjeteve për transport dhe autobusëve - në ditë	prej 50 deri 100
- parkimin e rimorkiove - në ditë	prej 20 deri 50

Arkëtimin e taksës e bën personi juridik, të cilit i është besuar organizimi dhe mirëmbajtja e vendparkimit dhe e paguan në llogarinë përkatëse për pagim, në suazat e llogarisë së trezorit për komunën, për komunat në qytetin e Shkupit dhe për Qytetin e Shkupit, në rajonin e të cilit është bërë arkëtimi.

Numri tarifor 9

Për shfrytëzimin e rrugëve me vetura, automjete transporti, autobusë, automjete të posaçme dhe motoçikleta dhe atë:

- për vetura deri në 1 000 kubikë	prej 30 deri 70
- për vetura prej 1 000 deri në 1 300 kubikë	prej 50 deri 100
- për vetura prej 1 300 deri në 1 500 kubikë	prej 70 deri 130
- për vetura prej 15 00 deri në 1 800 kubikë	prej 200 deri 400
- për vetura mbi1 800 kubikë	prej 300 deri 600
- për automjete transporti sipas ton-bartjes	prej 70 deri 130
- për autobusë dhe automjete të tjera, të cilat shërbejnë për transportin e udhëtarëve	prej 350 deri 700
- për automjete të posaçme	prej 30 deri 70
- për të gjitha llojet e motoçikletave	prej 30 deri 70

Arkëtimin e taksës e bën organi kompetent për regjistrimin e automjeteve dhe e paguan në llogarinë përkatëse për pagim, në suazat e llogarisë së trezorit për komunën, për komunat në qytetin e Shkupit dhe për Qytetin e Shkupit, në rajonin e të cilit është bërë arkëtimi.

Numri tarifor 10

Për shfrytëzimin dhe mirëmbajtjen e ndriçimit publik, paguhet taksë komunale në lartësi të kundërvlerës së 15 kw/h për çmimin e ndriçimit publik për çdo kontator për matjen e energjisë elektrike.

Arkëtimin e taksës për shfrytëzimin dhe mirëmbajtjen e ndriçimit publik nga poseduesit e kontatorit e bën shoqëria tregtare kompetente për distribuimin e energjisë elektrike dhe e paguan në llogarinë përkatëse për pagim, në suazat e llogarisë së trezorit për komunën dhe për komunat në qytetin e Shkupit në rajonin e të cilit është bërë arkëtimi.

Dispozitat kalimtare dhe përfundimtare

Neni 21

Me ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji, pushon të vlejë Ligji për taksat komunale ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 45/72, 39/77, 42/80, 51/88, 11/91 dhe 28/91, 34/92, 4/93, 17/93, 45/93, 33/95 dhe 71/96).

Neni 22

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e shpalljes në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa do të zbatohet prej ditës së konstituimit të Këshillave të komunave dhe Qytetit të Shkupit dhe zgjedhjes së prefektëve të komunave dhe prefektit të Qytetit të Shkupit pas zbatimit të zgjedhjeve të para të ardhshme lokale në pajtim me Ligjin për zgjedhjet lokale ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 46/96, 12/2003, 35/2004, 52/2004 dhe 60/2004).

1155.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија, издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ ТАКСИ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за административните такси,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 6 септември 2004 година.

Бр. 07-3604/1
6 септември 2004 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски,** с.р.

З А К О Н
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ ТАКСИ

Член 1

Во Законот за административните такси ("Службен весник на Република Македонија" бр. 17/93, 20/96, 7/98, 13/2001, 24/2003 и 19/2004), членот 1 се менува и гласи:

"За списите и дејствата во управните работи кај органите на државната управа, органите на општината, органите на општините во Градот Скопје и органите на Градот Скопје се плаќаат административни такси според одредбите на овој закон, доколку со друг пропис поинаку не е уредено."

Член 2

Во членот 2 ставот 2 се менува и гласи:

"Како органи во смисла на членот 1 на овој закон се сметаат и трговските друштва, здруженијата на граѓаните и другите правни лица кога во вршењето на јавни овластувања што им се доверени со закон, решаваат во управните работи по барање на странките."

Член 3

Во членот 15 по точката 1) се додава нова точка 2), која гласи:

"2) општината и Градот Скопје;".

Точките 2), 3), 4) 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16), 17), 18), 19) и 20) стануваат точки 3), 4) 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20) и 21).

Точката 20) која станува точка 21) се менува и гласи:

"21) иселеници од Република Македонија во постапката за стекнување на државјанство".

Член 4

Во членот 22 по ставот 3 се додава нов став 4, кој гласи:

"Решение за враќање на таксата која е приход на општината, на општините во Градот Скопје и на Градот Скопје донесува градоначалникот на општината, градоначалникот на општините во Градот Скопје, односно градоначалникот на Градот Скопје."

Член 5

По членот 22 се додава нов член 22-а, кој гласи:

"Член 22-а

Административните такси кои се плаќаат за списите и дејствата кај органите на општината, органите на општините во Градот Скопје и органите на Градот Скопје се нивни приход.

Административните такси од ставот 1 на овој член се плаќаат на соодветна уплатна сметка во рамките на трезорската сметка за општината, за општините во Градот Скопје и за Градот Скопје на чие подрачје е извршена наплатата."

Член 6

Во членот 37, во Тарифата на административните такси, се вршат следниве изменувања и дополнувања:

"1. Тарифниот број 2 се менува и гласи:

1) За жалба против решение	250
2) За жалба против решенија донесени од градоначалникот	250

2. Тарифниот број 3 се менува и гласи:

1) За сите решенија за кои не е пропишана посебна такса	250
2) За решенија донесени од градоначалникот	250

Забелешка:

1. Ако се донесува едно решение по барање на повеќе лица, таксата според овој тарифен број се плаќа онолку пати колку што има лица на кои им се доставува решението.

2. За решенија донесени по жалби не се плаќа такса."

3. По тарифниот број 12 се додава нов тарифен број 12-а, кој гласи:

"Тарифен број 12-а

За акт врз основа на кој се стекнува право за да се започне со вршење на дејност кој го издава градоначалникот	600"

4. Тарифниот број 64 се менува и гласи:

"За акт со кој се одобруваат услови за градба на градежни објекти, и тоа за:

1) Заеднички станбени објекти со кота на венец над 15 м висина	1500
2) Објекти за средно, вишо и високо образование, објекти во национални и природни паркови, надвор од границите на урбаното подрачје	2000
3) Хотели категоризирани со 3 и повеќе ѕвездички, здравствени објекти за секундарна и терцијарна заштита, објекти од областа на културата (театри, киносали, музеи и други објекти), спортски сали со капацитет над 1000 посетители	2200
4) Индустриски и производни објекти со вкупна бруто површина над 1000 м^2, трафостаници и далекуводи со напон поголем од 10 КВ, хидроелектрани и термоелектрани со капацитет од 10 и повеќе МВ, регионални, меѓурегионални и градски (за населени места над 100.000 жители) системи за снабдување со вода и канализациони системи, гробишта за градови со над 100.000 жители	2500
5) Објекти за складирање и уништување на отпад, штетни и опасни материи, магацини за складирање на експлозиви и запаливи материи, објекти кои се градат по основ на концесија, објекти за експлоатација на рудни и други природни богатства, гранични премини со придружни објекти во функција на граничните премини, силоси за складирање на зрнеста храна со капацитет над 5000 м^3	2700
6) Објекти за базна и преработувачка хемиска индустрија, црна и обоена металургија, за преработка на кожа , крзно, каучук, цемент, стакло, керамика, целулоза, хартија, текстил, неметални минерали и други индустриски објекти со вкупна бруто површина над 1000 м^2, објекти за производство и преработка на нафта и нафтени деривати, нафтоводи, гасоводи, продуктоводи, аеродроми за јавен и друг воздушен сообраќај, јавна железничка инфраструктура со придружни објекти и инсталации во функција на истите, брани и акумулации, магистрални и регионални патишта со мостови, надвозници, подвозници и други придружни објекти, бензински и плински пумпни станици, објекти за складирање на течни и гасовити горива	3000
7) Нуклеарни централи и објекти за производство и складирање на радиоактивни материјали	3500"

5. По тарифниот број 64 се додава нов тарифен број 64-а, кој гласи:

"Тарифен број 64-а

За акт со кој се одобруваат услови за градба на градежни објекти од локално значење, и тоа за:

1) Заеднички станбени објекти со кота на венец до 15 м висина	800
2) Хотели категоризирани до две ѕвездички, здравствени објекти за примарна заштита, објекти за основно образование, деловни и административно-деловни објекти, со кота на венец до 10 м висина и бруто површина во основа до 500 м^2	1200
3) Спортски сали со капацитет до 1000 посетители, трафостаници и далекуводи со напон до 10 КВ, системи за снабдување со вода и канализациони системи од локално значење и за градови со население до 100.000 жители, гробишта за градови до 100.000 жители, локални патишта со објектите на нив	1700"

6. Тарифниот број 67 се менува и гласи:

" За акт со кој се одобрува изградба на градежни објекти, и тоа за:

1) Заеднички станбени објекти со кота на венец над 15 м висина 1700
2) Објекти за средно, вишо и високо образование, објекти во национални и природни паркови, надвор од границите на урбаното подрачје 2200
3) Хотели категоризирани со три и повеќе ѕвездички, здравствени објекти за секундарна и терцијарна заштита, објекти од областа на културата (театри, киносали, музеи и други објекти), спортски сали со капацитет над 1000 посетители 2500
4) Индустриски и производни објекти со вкупна бруто површина над 1000 м^2, трафостаници и далекуводи со напон поголем од 10 КВ, хидроелектрани и термоелектрани со капацитет од 10 и повеќе МВ, регионални, меѓурегионални и градски (за населени места над 100.000 жители) системи за снабдување со вода и канализациони системи, гробишта за градови со над 100.000 жители 2700
5) Објекти за складирање и уништување на отпад, штетни и опасни материи, магацини за складирање на експлозиви и запалливи материи, објекти кои се градат по основ на концесија, објекти за експлоатација на рудни и други природни богатства, гранични премини со придружни објекти во функција на граничните премини, силоси за складирање на зрнеста храна со капацитет над 5000 м^3 3000
6) Објекти за базна и преработувачка хемиска индустрија, црна и обоена металургија, за преработка на кожа , крзно, каучук, цемент, стакло, керамика, целулоза, хартија, текстил, неметални минерали и други индустриски објекти со вкупна бруто површина над 1000 м^2, објекти за производство и преработка на нафта и нафтени деривати, нафтоводи, гасоводи, продуктоводи, аеродроми за јавен и друг воздушен сообраќај, јавна железничка инфраструктура со придружни објекти и инсталации во функција на истите, брани и акумулации, магистрални и регионални патишта со мостови, надвозници, подвозници и други придружни објекти, бензински и плински пумпни станици, објекти за складирање на течни и гасовити горива 3500
7) Нуклеарни централи и објекти за производство и складирање на радиоактивни материјали 4000"

7. По тарифниот број 67 се додава нов тарифен број 67-а, кој гласи:

"Тарифен број 67-а

За акт со кој се одобрува изградба на градежни објекти од локално значење, и тоа за:

1) Заеднички станбени објекти со кота на венец до 15 м висина, 1200
2) Хотели категоризирани до две ѕвездички, здравствени објекти за примарна заштита, објекти за основно образование, деловни и административно-деловни објекти, со кота на венец до 10 м висина и бруто површина во основа до 500 м^2 1500
3) Спортски сали со капацитет до 1000 посетители, трафостаници и далекуводи со напон до 10 КВ, системи за снабдување со вода и канализациони системи од локално значење и за градови со население до 100.000 жители, гробишта за градови до 100.000 жители, локални патишта со објектите на нив 2000"

8. Тарифниот број 69 се менува и гласи:

"За технички преглед и издавање на акт со кој се даваат во употреба градежни објекти, и тоа за:

1) Спортски сали со капацитет до 1000 посетители, трафостаници и далекуводи со напон до 10 КВ, системи за снабдување со вода и канализациони системи од локално значење и за градови со население до 100.000 жители, гробишта за градови до 100.000 жители, локални патишта со објектите на нив 2500
2) Објекти за средно, вишо и високо образование, објекти во национални и природни паркови, надвор од границите на урбаното подрачје 2700
3) Хотели категоризирани со три и повеќе ѕвездички, здравствени објекти за секундарна и терцијарна заштита, објекти од областа на културата (театри, кино сали, музеи и други објекти), спортски сали со капацитет над 1000 посетители 3000
4) Индустриски и производни објекти со вкупна бруто површина над 1000 м^2, трафостаници и далекуводи со напон поголем од 10 КВ, хидроелектрани и термоелектрани со капацитет од 10 и повеќе МВ, регионални, меѓурегионални и градски (за населени места над 100.000 жители) системи за снабдување со вода и канализациони системи, гробишта за градови со над 100.000 жители 3500
5) Објекти за складирање и уништување на отпад, штетни и опасни материи, магацини за складирање на експлозиви и запалливи материи, објекти кои се градат по основ на концесија, објекти за експлоатација на рудни и други природни богатства, гранични премини со придружни објекти во функција на граничните премини, силоси за складирање на зрнеста храна со капацитет над 5000 м^3 4000
6) Објекти за базна и преработувачка хемиска индустрија, црна и обоена металургија, за преработка на кожа , крзно, каучук, цемент, стакло, керамика, целулоза, хартија, текстил, неметални минерали и други индустриски објекти со вкупна бруто површина над 1000 м^2, објекти за производство и преработка на нафта и нафтени деривати, нафтоводи, гасоводи, продуктоводи, аеродроми за јавен и друг воздушен сообраќај, јавна железничка инфраструктура со придружни објекти и инсталации во функција на истите, брани и акумулации, магистрални и регионални патишта со мостови, надвозници, подвозници и други придружни објекти бензински и плински пумпни станици, објекти за складирање на течни и гасовити горива, 4500
7) Нуклеарни централи и објекти за производство и складирање на радиоактивни материјали 5000"

9. По тарифниот број 69 се додава нов тарифен број 69-а, кој гласи:

"Тарифен број 69-а

За технички преглед и издавање на акт со кој се даваат во употреба градежни објекти од локално значење, и тоа за:

1) Хотели категоризирани до две ѕвездички, здравствени објекти за примарна заштита, објекти за основно образование, деловни и административно-деловни објекти, со кота на венец до 10 м висина и бруто површина во основа до 500 м^2 1700
2) Заеднички станбени објекти со кота на венец над 15 м висина 2000"

Член 7

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе се применува од денот на конституирањето на советите на општините и на градот Скопје и изборот на градоначалниците на општините и градоначалникот на градот Скопје по спроведувањето на првите наредни локални избори согласно со Законот за локалните избори ("Службен весник на Република Македонија" број 46/96, 12/2003, 35/2004, 52/2004 и 60/2004).

L I GJ I
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR TAKSAT ADMINISTRATIVE

Neni 1

Në Ligjin për taksat administrative ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë", numër 17/93, 20/96, 7/98, 13/2001, 24/2003 dhe 19/2004), neni 1 ndryshon si vijon:

"Për shkresat dhe veprimet në punët administrative te organet e administratës shtetërore, organet e komunës, organet e komunës në Qytetin e Shkupit dhe organet e Qytetit të Shkupit paguhen taksa administrative sipas dispozitave të këtij ligji, nëse me dispozitë tjetër nuk është rregulluar ndryshe."

Neni 2

Në nenin 2 paragrafi 2 ndryshon si vijon:

"Si organe në kuptim të nenit 1 të këtij ligji konsiderohen edhe shoqëritë tregtare, shoqatat e qytetarëve dhe personat tjerë juridikë kur në vendosjen për autorizimet publike që u janë besuar me ligj, vendosin në punët administrative me kërkesën e palëve."

Neni 3

Në nenin 15 pas pikës 1) shtohet pikë e re 2) si vijon:

"2) komuna dhe Qyteti i Shkupit;"

Pikat 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16), 17), 18), 19) dhe 20) bëhen pika 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16), 17), 18, 19), 20) dhe 21).

Pika 20) e cila bëhet pikë 21) ndryshon si vijon:

"21) mërgimtarët nga Republika e Maqedonisë në procedurën për marrjen e shtetësisë."

Neni 4

Në nenin 22 pas paragrafit 3 shtohet paragraf i ri 4 si vijon:

"Vendim për kthimin e taksës që është e hyrë e komunës, e komunave në Qytetin e Shkupit dhe e Qytetit të Shkupit merr prefekti i komunës, prefekti i komunave në Qytetin e Shkupit, përkatësisht prefekti i Qytetit të Shkupit."

Neni 5

Pas nenit 22 shtohet nen i ri 22-a si vijon:

"Neni 22-a

Taksat administrative të cilat paguhen për shkresat dhe veprimet te organet e komunës, organet e komunave në Qytetin e Shkupit dhe organet e Qytetit të Shkupit janë e ardhur e tyre.

Taksa administrative nga paragrafi 1 i këtij neni paguhen në fletëpagesë përkatëse në kuadrin e llogarisë së trezorit për komunën, për komunat në Qytetin e Shkupit dhe për Qytetin e Shkupit."

Neni 6

Në nenin 37, në Tarifën e taksave administrative, bëhen ndryshimet dhe plotësimet vijuese:

"1. Numri i tarifës 2 ndryshon si vijon:

1) Për ankesën kundër vendimit 250

2) Për ankesën kundër vendimeve të marra nga prefekti

2. Numri i tarifës 3 ndryshon si vijon:

1) Për të gjitha vendimet për të cilat nuk është përshkruar taksa e veçantë 250

2) Për vendimet e marra nga prefekti

Vërejtje:

1. Nëse merret një vendim me kërkesën e më shumë personave, taksa sipas këtij numri të tarifës paguhet aq herë sa ka individë të cilëve u dërgohet vendimi.

2. Për vendimet e marra për ankesa nuk paguhet taksa."

3. Pas numrit të tarifës 12 shtohet numri i ri i tarifës 12-a si vijon:

"Numri i tarifës 12-a

Për aktin në bazë të të cilit fitohet e drejta që të fillohet me kryerjen e veprimtarisë të cilin e jep prefekti 600"

4. Numri i tarifës 64 ndryshon si vijon:

"Për aktin me të cilin lejohen kushtet për ndërtimin e objekteve ndërtimore, edhe atë për:

1) Objektet e përbashkëta ndërtimore me kotë kurore mbi 15 m lartësi 1500
2) Objektet për arsimin e mesëm, të lartë dhe sipëror, objektet në parqe nacionale dhe natyrore, jashtë kufijve të rajonit urban 2000
3) Hotelet e kategorizuara me 3 e më shumë yje, objektet e shëndetësisë për mbrojtje sekundare dhe terciale, objektet nga lëmi i kulturës (teatro, kino salla, muzeume dhe objekte tjera), salla sportive me kapacitet mbi 1000 vizitorë 2200
4) Objektet industriale dhe prodhuese me sipërfaqe të përgjithshme bruto me mbi 1000 m2, trafostacione dhe largpërçues me tension më të lartë se 10 kv, hidroelektrana dhe termoelektrana me kapacitet prej 10 e më shumë MB, sisteme rajonale, ndërrajonale dhe qytetare (për vendbanime me mbi 100.000 banorë) për furnizim me ujë dhe sisteme kanalizimi, varreza për qytete me mbi 100.000 banorë, 2500
5) Objektet për depon dhe zhdukjen e bërllogut, materjeve të dëmshme dhe të rrezikshme, depove për magazinimin e materjeve shpërthyese dhe të ndezshme, objekteve të cilat ndërtohen në bazë të koncesionit, objekteve për eksploatimin e xeheve dhe begative tjera natyrore, vendkalimeve kufitare me objekte shoqëruese në funksion të vendkalimeve kufitare, silosëve për magazinimin e ushqimit në kokrra me kapacitet mbi 5000 m3, 2700
6) Objektet për industrinë bazike dhe përpunuese kimike, metalurgjinë e zezë dhe të ngjyrosur, për përpunimin e lëkurës, gzofit, kauçukut, çimentos, qelqit, qeramikës, celulozës, letrës, tekstilit, mineraleve jometalike dhe objekteve tjera industriale me sipërfaqe të përgjithshme bruto me mbi 1000 m2, objekteve për prodhimin dhe përpunimin e naftës dhe të derivateve të naftës, naftëpërçuesve, gazpërçuesve, produktsjellësve, aeroporteve për komunikacion publik dhe komunikacion tjetër ajëror, infastrukturën hekurudhore publike me objekte shoqëruese dhe instalimeve në funksion të të njëjtëve, pendave dhe akumulimeve, rrugëve magjistrale dhe regjionale me ura, mbikalime, nënkalime dhe objekte tjera shoqëruese, pompave të benzinës dhe stacioneve tjera me plin, objekteve për magazinimin e lëndëve të lëngshme dhe me gaz, 3000
7) Centraleve bërthamore dhe objekteve për prodhimin dhe magazinimin e materialeve radioaktive 3500"

5. Pas numrit të tarifës 64 shtohet numri i ri i tarifës 64-a si vijon:

"Numri i tarifës 64-a

Për aktin me të cilin lejohen kushtet për ndërtimin e ovjekteve ndërtimore me rëndësi lokale, edhe atë për:

1) Objektet e përbashkëta ndërtimore me kotë kurore mbi 15 m lartësi, 800
2) Hotelet e kategorizuara deri më 2 yje, objekteve të shëndetësisë për mbrojtje primare, objekteve për arsimin fillor, objekteve afariste dhe administrative-afariste, me kotë kurore deri më 10 m lartësi dhe sipërfaqe bruto në bazë deri më 500 m2 1200
3) Sallave sportive me kapacitet deri më 1000 vizitorë, trafostacioneve dhe largpërçuesve me tension deri më 10 kv, sistemeve për furnizim me ujë dhe sistemeve të kanalizimit me rëndësi lokale, varrezave për qytetet deri më 100.00 banorë, rrugëve lokale me objektet mbi to 1700"

6. Numri i tarifës 67 ndryshon si vijon:

"Për aktin me të cilin lejohet ndërtimi i ovjekteve ndërtimore, edhe atë për:

1) Objektet e përbashkëta ndërtimore me kotë kurore mbi 15 m lartësi 1700
2) Objektet për arsimin e mesëm, të lartë dhe sipëror, objektet në parqe nacionale dhe natyrore, jashtë kufijve të rajonit urban 2200
3) Hotelet e kategorizuara me 3 e më shumë yje, objektet e shëndetësisë për mbrojtje sekundare dhe terciale, objektet nga lëmi i kulturës (teatro, kino salla, muzeume dhe objekte tjera), salla sportive me kapacitet mbi 1000 vizitorë 2500
4) Objektet industriale dhe prodhuese me sipërfaqe të përgjithshme bruto me mbi 1000 m2, trafostacione dhe largpërçues me tension më të lartë se 10 kv, hidroelektrana dhe termoelektrana me kapacitet prej 10 e më shumë mb, sisteme rajonale, ndërrajonale dhe qytetare (për vendbanime me mbi 100.000 banorë) për furnizim me ujë dhe sisteme kanalizimi, varreza për qytete me mbi 100.000 banorë, 2700
5) Objektet për magazinimin dhe zhdukjen e bërllogut, materjeve të dëmshme dhe të rrezikshme, depove për magazinimin e materjeve shpërthyese dhe të ndezshme, objekteve të cilat ndërtohen në bazë të koncesionit, objekteve për eksploatimin e xeheve dhe begative tjera natyrore, vendkalimeve kufitare me objekte shoqëruese në funksion të vendkalimeve kufitare, silosëve për magazinimin e ushqimit në kokrra me kapacitet mbi 5000 m3, 3000
6) Objektet për industrinë bazike dhe përpunuese kimike, metalurgjinë e zezë dhe të ngjyrosur, për përpunimin e lëkurës, gzofit, kauçukut, çimentos, qelqit, qeramikës, celulozës, letrës, tekstilit, mineraleve jometalike dhe objekteve tjera industriale me sipërfaqe të përgjithshme bruto me mbi 1000 m2, objekteve për prodhimin dhe përpunimin e naftës dhe të derivateve të naftës, naftëpërçuesve, gazpërçuesve, produktsjellësve, aeroporteve për komunikacion publik dhe komunikacion tjetër ajëror, infastrukturën hekurudhore publike me objekte shoqëruese dhe instalimeve në funksion të të njëjtëve, pendave dhe akumulimeve, rrugëve magjistrale dhe regjionale me ura, mbikalime, nënkalime dhe objekte tjera shoqëruese, pompave të benzinës dhe stacioneve tjera me plin, objekteve për magazinimin e lëndëve të lëngshme dhe me gaz, 3500
7) Centraleve bërthamore dhe objekteve për prodhimin dhe magazinimin e materialeve radioaktive 4000"

7. Pas numrit të tarifës 67 shtohet numri i ri i tarifës 67-a si vijon:

"Numri i tarifës 67-a

Për aktin me të cilin lejohet ndërtimi i ovjekteve ndërtimore me rëndësi lokale, edhe atë për:

1) Objektet e përbashkëta ndërtimore me kotë kurore mbi 15 m lartësi, 1200
2) Hotelet e kategorizuara deri më 2 yje, objekteve të shëndetësisë për mbrojtje primare, objekteve për arsimin fillor, objekteve afariste dhe administrative-afariste, me kotë kurore deri më 10 m lartësi dhe sipërfaqe bruto në bazë deri më 500 m2 1500
3) Sallave sportive me kapacitet deri më 1000 vizitorë, trafostacioneve dhe largpërçuesve me tension deri më 10 kv, sistemeve për furnizim me ujë dhe sistemeve të kanalizimit me rëndësi lokale, varrezave për qytetet deri më 100.00 banorë, rrugëve lokale me objektet mbi to, 2000"

8. Numri i tarifës 69 ndryshon si vijon:

"Për kontrollin teknik dhe dhënien e aktit me të cilin jepen në përdorim objektet ndërtimore edhe atë:

1) Sallave sportive me kapacitet deri më 1000 vizitorë, trafostacioneve dhe largpërçuesve me tension deri më 10 kv, sistemeve për furnizim me ujë dhe sistemeve të kanalizimit me rëndësi lokale, varrezave për qytetet deri më 100.00 banorë, rrugëve lokale me objektet mbi to, 2500
2) Objektet për arsimin e mesëm, të lartë dhe sipëror, objektet në parqe nacionale dhe natyrore, jashtë kufijve të rajonit urban, 2700
3) Hotelet e kategorizuara me 3 e më shumë yje, objektet e shëndetësisë për mbrojtje sekundare dhe terciale, objektet nga lëmi i kulturës (teatro, kino salla, muzeume dhe objekte tjera), salla sportive me kapacitet mbi 1000 vizitorë, 3000
4) Objektet industriale dhe prodhuese me sipërfaqe të përgjithshme bruto me mbi 1000 m2, trafostacione dhe largpërçues me tension më të lartë se 10 kv, hidroelektrana dhe termoelektrana me kapacitet prej 10 e më shumë mb, sisteme rajonale, ndërrajonale dhe qytetare (për vendbanime me mbi 100.000 banorë) për furnizim me ujë dhe sisteme kanalizimi, varreza për qytete me mbi 100.000 banorë, 3500
5) Objektet për depon dhe zhdukjen e bërllogut, materjeve të dëmshme dhe të rrezikshme, depove për magazinimin e materjeve shpërthyese dhe të ndezshme, objekteve të cilat ndërtohen në bazë të koncesionit, objekteve për eksploatimin e xeheve dhe begative tjera natyrore, vendkalimeve kufitare me objekte shoqëruese në funksion të vendkalimeve kufitare, silosëve për magazinimin e ushqimit në kokrra me kapacitet mbi 5000 m3, 4000
6) Objektet për industrinë bazike dhe përpunuese kimike, metalurgjinë e zezë dhe të ngjyrosur, për përpunimin e lëkurës, gzofit, kauçukut, çimentos, qelqit, qeramikës, celulozës, letrës, tekstilit, mineraleve jometalike dhe objekteve tjera industriale me sipërfaqe të përgjithshme bruto me mbi 1000 m2, objekteve për prodhimin dhe përpunimin e naftës dhe të derivateve të naftës, naftëpërçuesve, gazpërçuesve, produktsjellësve, aeroporteve për komunikacion publik dhe komunikacion tjetër ajëror, infastrukturën hekurudhore publike me objekte shoqëruese dhe instalimeve në funksion të të njëjtëve, pendave dhe akumulimeve, rrugëve magjistrale dhe regjionale me ura, mbikalime, nënkalime dhe objekte tjera shoqëruese, pompave të benzinës dhe stacioneve tjera me plin, objekteve për magazinimin e lëndëve të lëngshme dhe me gaz, 4500
7) Centraleve bërthamore dhe objekteve për prodhimin dhe magazinimin e materialeve radioaktive, 5000"

9. Pas numrit të tarifës 69 shtohet numri i ri i tarifës 69-a si vijon:

"Numri i tarifës 69-a

Për kontrollin teknik dhe dhënien e aktit me të cilin jepen në përdorim objektet ndërtimore edhe atë:

1)	Hotelet e kategorizuara deri më 2 yje, objekteve të shëndetësisë për mbrojtje primare, objekteve për arsimin fillor, objekteve afariste dhe administrative-afariste, me kotë kurore deri më 10 m lartësi dhe sipërfaqe bruto në bazë deri më 500 m2	1700
2)	Objektet e përbashkëta ndërtimore me kotë kurore mbi 15 m lartësi	2000"

Neni 7

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e shpalljes në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa do të zbatohet prej ditës së konstituimit të Këshillave të komunave dhe Qytetit të Shkupit dhe zgjedhjes së prefektëve të komunave dhe prefektit të Qytetit të Shkupit pas zbatimit të zgjedhjeve të para të ardhshme lokale në pajtim me Ligjin për zgjedhjet lokale ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 46/96, 12/2003, 35/2004, 52/2004 dhe 60/2004).

1156.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија, издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДАНОЦИТЕ НА ИМОТ

Се прогласува Законот за даноците на имот,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 6 септември 2004 година.

Бр. 07-3603/1
6 септември 2004 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски,** с.р.

З А К О Н
ЗА ДАНОЦИТЕ НА ИМОТ

ПРВ ДЕЛ

1. Општа одредба

Член 1

Со овој закон се уредува начинот на оданочувањето на следниве видови даноци на имот:

1. Данок на имот;
2. Данок на наследство и подарок и
3. Данок на промет на недвижности.

2. Дефиниции

Член 2

Одделни поими употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. **Недвижен имот** се земјишта (земјоделски, градежни, шумски и пасишта) и зградите - станбени згради или станови, деловни згради и деловни простории, административни згради и административни простории, згради и станови за одмор и рекреација и други градежни објекти, како и инсталациите подигнати врз нив или под нив и трајно споени со нив;

2. **Сопственик на недвижен имот е** лице кое има право својата недвижност целосно да ја користи и да располага со неа по своја волја;

3. **Сосопственост** е право на сопственост на повеќе лица на неподелен недвижен имот на кој делот на секој од нив е определен сразмерно според целината (идеален, сосопственички дел);

4. **Корисник** е лице кое користи недвижен имот на кој сопственикот не е познат или не е достапен или користи недвижен имот во сопственост на државата и општината;

5. **Плодоуживател** е лице кое правото на плодоуживање го стекнува врз основа на правно дело (договор, тестамент) и со одржувачка;

6. **Лице** е физичко лице, трговско друштво, друго правно лице, како и нивни здруженија;

7. **Пазарна вредност на недвижниот имот** е вредноста на имотот која може да се постигне во слободниот промет во моментот на настанување на даночната обврска;

8. **Регистар на недвижен имот** е база на податоци што го води општинската администрација, администрацијата на општините во градот Скопје и администрацијата на градот Скопје кој ги содржи имињата и адресите на даночните обврзници, вкупната површина на земјиштето и зградите, вредноста на имотот, даночните стапки и решенијата за платен данок и

9. **Регистар на подвижен имот** е база на податоци што го води општинската администрација, администрацијата на општините во градот Скопје и администрацијата на градот Скопје кој ги содржи имињата и адресите на даночните обврзници, вкупната вредност на имотот, даночните стапки и решенијата за платен данок.

ВТОР ДЕЛ
ДАНОЦИ НА ИМОТ

1. ДАНОК НА ИМОТ

Предмет на оданочување

Член 3

Данок на имот се плаќа на недвижен имот, освен за оној имот кој е ослободен од плаќање на данок според овој закон.

Даночен обврзник

Член 4

(1) Обврзник на данокот на имот е правно и физичко лице сопственик на имотот.

(2) Обврзник на данокот на имот е правно и физичко лице корисник на имотот, во случаи кога сопственикот не е познат или не е достапен.

(3) Обврзник на данокот на имот може да биде и плодоуживателот на имотот согласно со закон.

(4) Ако имотот е во сопственост на повеќе лица, секој од нив е обврзник на данокот на имот сразмерно на сопственичкиот дел.

(5) Обврзник на данокот на имот е и правно и физичко лице - корисник на недвижен имот во сопственост на државата и општината.

Даночна основа

Член 5

(1) Основа на данокот на имот претставува пазарната вредност на недвижниот имот.

(2) За утврдување на пазарната вредност на недвижниот имот, советот на општината, советот на општините во градот Скопје и Советот на градот Скопје формираат комисија.

(3) Пазарната вредност од ставот (1) на овој член се утврдува според Методологијата за утврдување на пазарната вредност на недвижниот имот.

(4) Методологијата за утврдување на пазарната вредност на недвижниот имот од ставот (3) на овој член ја пропишува Владата на Република Македонија, на предлог на министерот за финансии.

(5) Контрола и ревизија на утврдувањето на пазарната вредност од комисијата од ставот (2) на овој член, врши Министерството за финансии.

Даночни стапки

Член 6

(1) Стапките на данокот на имот од членот 3 на овој закон се пропорционални и изнесуваат од 0,10% до 0,20%.

(2) Стапките на данокот на имот можат да се утврдуваат според видот на имотот.

(3) Стапките на данокот на имот за земјоделско земјиште кое не се користи за земјоделско производство можат да се зголемат од три до пет пати во однос на стапките пропишани во ставот (1) на овој член.

(4) Висината на стапките од ставовите (1) и (3) на овој член со одлука ја утврдува советот на општината.

(5) Висината на стапките од ставовите (1) и (3) на овој член со одлука ја утврдува советот на општините во градот Скопје и Советот на градот Скопје согласно со Законот за градот Скопје.

Настанување на даночна обврска

Член 7

Даночната обврска за данокот на имот настанува со денот на стекнувањето на имотот, издавањето на одобрение за употреба на недвижниот имот од надлежен орган или од денот на отпочнување на користењето на имотот од обврзникот на данокот.

Даночни ослободувања и олеснувања

Член 8

Данок на имот не се плаќа на:

1) недвижен имот во државна сопственост кој го користат државните органи, недвижен имот во сопственост на општината кој го користат органите на општината, органите на општините во градот Скопје и органите на градот Скопје, освен недвижниот имот кој се користи од страна на физички или правни лица;

2) недвижен имот на странски дипломатски и конзуларни претставништва и на претставништва на меѓународни организации, ако се во нивна сопственост, под услов на реципроцитет;

3) недвижен имот во сопственост на Народната банка на Република Македонија;

4) зградите и земјиштето кои се во сопственост на верските заедници;

5) деловните згради и деловните простории кои служат за вршење на дејноста на обврзникот, освен административните згради и административните простории;

6) недвижности кои согласно со закон се прогласени за културно наследство;

7) објекти за заштита на земјиштето, водите и воздухот;

8) станбените згради во селските населби во ридско-планинските подрачја што ќе ги определи Владата на Република Македонија;

9) објектите на претпријатијата за работно оспособување, професионална рехабилитација и вработување на инвалиди;

10) земјиште што се користи за површински и подземен коп во рударството и за геолошките истражувања;

11) економските згради во земјоделството и

12) земјоделско земјиште што се користи за земјоделско производство.

Член 9

Обврзникот на данокот на имот за станбена зграда или стан, во кој живее со члeновите на семејството има право на намалување на пресметаниот данок во висина од 50%.

2. ДАНОК НА НАСЛЕДСТВО И ПОДАРОК

Предмет на оданочување

Член 10

(1) Данок на наследство и подарок се плаќа на недвижен имот и право на плодоуживање и користење на недвижен имот кои наследниците, односно примателите на подароци ги наследуваат, односно примаат врз основа на Законот за наследување, односно договорот за подарок.

(2) Данок на наследство и подарок се плаќа и на готови пари, парични побарувања, хартии од вредност и друг подвижен имот, ако пазарната вредност на наследството, односно договорот за подарок е повисока од износот на едногодишната просечна плата во Република Македонија во претходната година, според податоците на Државниот завод за статистика.

(3) Вредноста на сите подароци од ставот (2) на овој член од ист вид, примени во текот на една календарска година, претставува една даночна основа.

(4) За вредноста на подароците општинската администрација, администрацијата на општините во градот Скопје и администрацијата на градот Скопје води евиденција, врз основа на која, на крајот на годината примателот на подароците може да се задолжи со данок, доколку во текот на годината прими повеќе подароци од ист вид и во висина над износот пропишан во ставот (2) на овој член.

(5) Формата, содржината и начинот на водење на евиденцијата од ставот (4) на овој член ја пропишува министерот за финансии.

Даночен обврзник

Член 11

(1) Обврзник на данокот на наследство и подарок е физичко и правно лице - резидент на Република Македонија кое наследува имот од членот 10 на овој закон, како и физичко и правно лице кое прима имот на подарок, во земјата и во странство.

(2) Обврзник на данокот на наследство и подарок е и странско физичко и правно лице - нерезидент за недвижниот и подвижниот имот што го наследува, односно прима на подарок на територијата на Република Македонија.

Член 12

(1) Ако наследникот кој се прифатил за наследник го отстапи наследството во корист на лице кое би дошло до тоа наследство и во случај наследникот да не му го отстапил, данокот го плаќа лицето во чија сопственост преминува наследениот имот.

(2) Ако наследникот отстапи наследство на определено лице, кое не би дошло до наследство во случај наследникот да не му го отстапил, тогаш наследникот кој го отстапил наследството плаќа данок на наследство, а лицето во чија корист е отстапено наследството плаќа данок на подарок.

Даночна основа

Член 13

Основа на данокот на наследство и подарок претставува пазарната вредност на наследениот, односно на подарок примениот имот во моментот на настанувањето на даночната обврска, намалена за долговите и трошоците што го товарат имотот кој е предмет на оданочување.

Член 14

Пазарната вредност на наследениот или на подарок примениот имот се утврдува според Методологијата од членот 5 став (4) на овој закон.

Настанување на даночната обврска

Член 15

(1) Даночната обврска во однос на наследството настанува во моментот на правосилноста на решението за наследување.

(2) Даночната обврска во однос на подарокот настанува со денот на склучувањето на договорот за подарок.

(3) Ако недвижниот имот кој е предмет на наследување, односно подарок, е оптоварен со право на плодоуживање, обврската на наследството и подарок настанува по престанокот на правото на плодоуживање.

(4) Ако со закон е забранета продажбата на наследениот, односно на подарок примениот подвижен имот од членот 10 став (2) на овој закон, даночната обврска настанува на денот на правосилноста на решението за дозвола за продажба, односно на денот на продажбата.

(5) Ако правосилното решение за наследување или договорот за подарок не се пријавени или не се пријавени навремено, даночната обврска настанува на денот на откривањето на наследениот имот, односно на подарок примениот имот.

Даночни стапки

Член 16

(1) Стапките на данокот на наследство и подарок се пропорционални и различни во зависност од наследниот ред.

(2) Данокот на наследство и подарок за обврзник од втор наследен ред се пресметува по стапка од 2% до 3%, а за обврзник од трет наследен ред или обврзник кој не е во сродство со оставителот, данокот се пресметува по стапка од 4% до 5%.

(3) Висината на стапките од ставот (2) на овој член со одлука ја утврдува советот на општината.

(4) Висината на стапките од ставот (2) на овој член со одлука ја утврдува советот на општините во градот Скопје и Советот на градот Скопје согласно со Законот за градот Скопје.

Даночни ослободувања

Член 17

Данок на наследство и подарок не плаќа:

1) наследникот, односно примателот на подарок од прв наследен ред;

2) наследникот, односно примателот на подарок од втор наследен ред на еден наследен, односно на подарок примен стан, односно семејна станбена зграда ако со оставителот, односно дарателот на подарок живеел во заедничко домаќинство најмалку една година пред смртта на оставителот, односно во моментот на приемот на подарокот, под услов тој и членовите на неговото семејство да немаат друг стан, односно станбена зграда и

3) наследникот, односно примателот на подарок од втор наследен ред на кој земјоделството му е основна дејност што ќе наследи, односно прими на подарок земјоделско земјиште и економски згради, ако со оставителот, односно дарателот на подарокот живеел во заедничко домаќинство најмалку една година пред смртта на оставителот, односно во моментот на приемот на подарокот.

Член 18

Од данок на наследство и подарок се ослободени државните органи, органите на општините, органите на општините во градот Скопје и органите на градот Скопје, Народната банка на Република Македонија, организациите на Црвениот крст, хуманитарните, социјалните, научните, образовните, културните установи и верските заедници за подарокот што го примиле во вид на недвижен или подвижен имот, хартии од вредност, парични средства и побарувања.

3. ДАНОК НА ПРОМЕТ НА НЕДВИЖНОСТИ

Предмет на оданочување

Член 19

(1) На остварениот промет на недвижности се плаќа данок на промет на недвижности. Под промет на недвижности, во смисла на овој закон, се смета преносот со надоместок на правото на сопственост на недвижности, замената на една недвижност за друга недвижност, како и друг начин на стекнување на недвижности со надоместок меѓу правни и физички лица.

(2) Под промет на недвижности, во смисла на ставот (1) на овој член, се смета и преносот на хартии од вредност, врз основа на компензација.

Даночен обврзник

Член 20

(1) Обврзник на данокот на промет на недвижности е правно и физичко лице - продавач на недвижноста.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, обврзник на данокот на промет на недвижности може да биде правно лице и физичко лице - купувач на недвижноста, доколку во договорот за купопродажба на недвижноста, е договорено данокот да го плати купувачот.

(3) При замена на недвижности даночен обврзник е учесникот во замената кој дава во замена недвижност од поголема вредност.

(4) Ако се пренесува идеален дел на сопственост на недвижноста, даночен обврзник е секој сопственик посебно.

(5) Ако правото на сопственост на недвижноста се пренесува врз основа на договор за доживотно издржување, даночен обврзник е примателот на недвижноста, односно неговите наследници.

(6) При продажба на недвижност во стечајна и извршна постапка, како и при реализација на договори за хипотека, даночен обврзник може да биде и купувачот на недвижноста.

Даночна основа

Член 21

(1) Основа на данокот на промет на недвижности е пазарната вредност на недвижноста во моментот на настанувањето на обврската.

(2) При замена на недвижности даночна основа е разликата на пазарните вредности на недвижностите кои се заменуваат.

(3) При пренос на идеален дел на сопственоста на недвижноста, даночна основа е пазарната вредност на идеалниот дел на недвижноста.

(4) При продажбата на недвижноста во стечајна и во извршна постапка, даночна основа е постигнатата продажна цена.

(5) Пазарната вредност се утврдува според Методологијата од членот 5 став (4) на овој закон.

Даночни стапки

Член 22

(1) Стапките на данокот на промет на недвижности се пропорционални и изнесуваат од 2% до 4%.

(2) Висината на стапките од ставот (1) на овој член со одлука ја утврдува советот на општината.

(3) Висината на стапките од ставот (1) на овој член со одлука ја утврдува советот на општините во градот Скопје и Советот на градот Скопје согласно со Законот за градот Скопје.

Настанување на даночната обврска

Член 23

(1) Даночната обврска на данокот на промет на недвижности настанува со денот на склучувањето на договорот за пренос на правото на сопственост на недвижности, односно на замена на недвижностите.

(2) Ако не е склучен полноважен договор, во смисла на одредбата од ставот (1) на овој член, даночната обврска настанува на денот кога купувачот, односно учесникот во замената, стапил во посед на недвижноста.

(3) Ако пренос на правото на сопственост се врши врз основа на одлука на судот или друг државен орган, даночната обврска настанува на денот на правосилноста на таа одлука.

(4) Ако се врши пренос на правото на сопственост на градежни објекти кои се во градба, даночната обврска настанува на денот на предавањето на објектот на купувачот.

(5) Ако договорот за промет на недвижноста или одлуката на судот не се пријавени или не се пријавени навремено, даночната обврска настанува на денот на откривањето на извршениот промет.

Член 24

Ако преносот на сопственоста на недвижности се врши врз основа на договор за доживотно издржување, даночната обврска настанува во моментот на смртта на примателот на издржувањето.

Даночни ослободувања

Член 25

Данок на промет на недвижности не се плаќа:

1) на прометот на недвижности во постапката на комасација и експропријација;

2) кога странско дипломатско, односно конзуларно претставништво го пренесува правото на сопственост на недвижности, под услов на реципроцитет;

3) кога правото на сопственост се пренесува заради намирување на обврските по основа на јавни приходи во постапката за присилна наплата;

4) на прометот на недвижности меѓу државни органи, меѓу државни органи и општините и меѓу општините;

5) кога правото на сопственост на недвижност се пренесува на давателот на доживотното издржување кој во однос на примателот на издржувањето се наоѓа во прв наследен ред и тоа само за делот на недвижноста кој би го наследил според Законот за наследување и без давање на издршката;

6) на првиот промет на станбени згради и станови кој ќе се изврши во период до пет години по изградбата на кој е пресметан данок на додадена вредност;

7) на тргувањето со хартии од вредност, во смисла на Законот за хартии од вредност и

8) кога правото на сопственост на недвижност се пренесува на банките како доверители, заради наплата на парично побарување, доколку во рок од три години го продадат стекнатиот имот.

ТРЕТ ДЕЛ
УТВРДУВАЊЕ И НАПЛАТА НА ДАНОЦИТЕ НА ИМОТ

1. Утврдување и наплата

Член 26

(1) Утврдување и наплата на даноците на имот од членот 1 на овој закон врши општинската администрација, администрацијата на општините во градот Скопје и администрацијата на градот Скопје на подрачјето на општината каде што се наоѓа имотот.

(2) Ако имотот се наоѓа на подрачјето на две или повеќе општини, данокот го утврдува општинската администрација за вредноста на имотот што се наоѓа на подрачјето на односната општина.

(3) За наследениот, односно подарениот движен имот, данокот го утврдува општинската администрација и администрацијата на градот Скопје каде што е живеалиштето на даночниот обврзник.

(4) Решение за утврдениот данок од ставовите (1), (2) и (3) на овој член донесува градоначалникот на општината, градоначалникот на општините во градот Скопје и градоначалникот на градот Скопје.

Член 27

Данокот на имот се утврдува врз основа на податоците од даночната пријава, деловните книги на обврзниците и другите податоци со кои располага општинската администрација, администрацијата на општините во градот Скопје и администрацијата на градот Скопје.

Член 28

Содржината на даночната пријава од членот 27 на овој закон ја пропишува министерот за финансии.

Член 29

(1) Обврзникот на данокот на имот е должен да поднесе даночна пријава до 31 јануари во годината за која се врши утврдување на данокот.

(2) Обврзникот на данокот на имот од ставот (1) на овој член кој поднел даночна пријава нема обврска за истиот имот да поднесе нова пријава, доколку нема промени на податоците содржани во претходно поднесената даночна пријава, а кои се од влијание за висината на даночната обврска.

(3) За имотот што го стекнува или почнува да го користи во текот на годината или ако по некоја друга основа настанува даночна обврска, обврзникот е должен да поднесе даночна пријава во рок од 15 дена од денот на стекнувањето на имотот, или од отпочнувањето на користењето на имотот, односно од настанувањето на даночната обврска.

(4) Пријава од ставот (1) на овој член се поднесува до општинската администрација, администрацијата на општините во градот Скопје и до администрацијата на градот Скопје каде што се наоѓа имотот.

Член 30

Градоначалникот на општината, градоначалникот на општините во градот Скопје и градоначалникот на градот Скопје донесува решение за висината на данокот на имот најдоцна до 31 март во годината за која се утврдува данокот на имот и му доставува решение на даночниот обврзник за утврдениот данок.

Член 31

(1) Обврзникот на данокот на наследство и подарок е должен да поднесе даночна пријава во рок од 15 дена од денот на настанувањето на даночната обврска од членот 15 на овој закон.

(2) Пријавата од ставот (1) на овој член се поднесува до општинската администрација, администрацијата на општините во градот Скопје и до администрацијата на градот Скопје каде што се наоѓа недвижниот имот кој обврзникот го наследува или прима на подарок.

(3) Ако обврзникот наследува или прима на подарок подвижен имот, пријавата се поднесува до општинската администрација, до администрацијата на општините во градот Скопје и до администрацијата на градот Скопје каде што обврзникот има живеалиште.

Член 32

Судот е должен во рок од 15 дена од денот на правосилноста на решението за наследување, да го достави решението до општинската администрација, до администрацијата на општините во градот Скопје, односно до администрацијата на градот Скопје каде што се наоѓа наследениот имот.

Член 33

Градоначалникот на општината, градоначалникот на општините во градот Скопје и градоначалникот на градот Скопје донесуваат решение за висината на данокот на наследство и подарок најдоцна во рок од 30 дена од денот на приемот на даночната пријава и на даночниот обврзник му доставуваат решение за утврдениот данок.

Член 34

(1) Обврзникот на данокот на промет на недвижности е должен да поднесе даночна пријава во рок од 15 дена од денот на настанувањето на даночната обврска од членот 23 на овој закон.

(2) Даночната пријава од ставот (1) на овој член се поднесува до општинската администрација, до администрацијата на општините во градот Скопје и до администрацијата на градот Скопје каде што се наоѓа недвижноста.

Член 35

Без доказ за платен данок или без судска пресуда, изјаснување на странките или со друг акт, не може да се изврши заверка на договорот за пренос на сопственоста на недвижноста кај нотар или надлежен суд, или упис на преносот на правото на сопственост на недвижности во катастарските и другите јавни книги.

Член 36

Градоначалникот на општината, градоначалникот на општините во градот Скопје и градоначалникот на градот Скопје донесуваат решение за висината на данокот на промет на недвижности најдоцна во рок од 30 дена од денот на приемот на даночната пријава и на даночниот обврзник, односно на купувачот на недвижноста му доставуваат решение за утврдениот данок.

Член 37

Данокот на имот се плаќа тримесечно и пристигнува за наплата во средината на секое тримесечје или во рок од 15 дена од денот на доставувањето на решението.

Член 38

Данокот на наследство и подароци и данокот на промет на недвижности се плаќаат во рок од 15 дена од денот на доставувањето на решението за утврдената даночна обврска.

2. Регистар на недвижен имот и Регистар на подвижен имот

Член 39

(1) Општинската администрација, администрацијата на општините во градот Скопје и администрацијата на градот Скопје водат регистар на недвижен имот и регистар на подвижен имот кои подлежат на оданочување.

(2) Општинската администрација, администрацијата на општините во градот Скопје и администрацијата на градот Скопје редовно ја усогласуваат состојбата на регистарот на недвижности со регистарот кој го води Државниот завод за геодетски работи.

(3) Општинската администрација, администрацијата на општините во градот Скопје и администрацијата на градот Скопје секоја година, а најдоцна до 31 декември во годината, податоците од состојбата на регистрите од ставот (1) на овој член ги доставуваат до Централниот регистар на Република Македонија и до Управата за јавни приходи - Генерална дирекција.

(4) Министерот за финансии ја пропишува формата, содржината и начинот на водење на регистарот на недвижности и регистарот на подвижен имот.

3. Одлагање на извршување

Член 40

(1) На барање на даночниот обврзник, градоначалникот на општината, градоначалникот на општините во градот Скопје и градоначалникот на градот Скопје, можат да го одложат извршувањето на решението, односно да дозволат одложено плаќање на обврските или плаќање на рати, до донесување на решение по жалба.

(2) Одложувањето на извршувањето од ставот (1) на овој член, може да се одобри доколку даночниот обврзник го обезбеди плаќањето на даночниот долг со инструмент за обезбедување на плаќање.

4. Постапка и начин за обезбедување на плаќање на даночен долг, односно даночна обврска

Член 41

Градоначалникот на општината, градоначалникот на општините во градот Скопје и градоначалникот на градот Скопје, ќе го одложат извршувањето на решението за даночен долг, односно плаќањето на даночна обврска ако даночниот обврзник приложи банкарска гаранција, уплати готовински депозит или обезбеди друг инструмент за обезбедување на плаќање (во натамошниот текст: инструмент за обезбедување на плаќање), освен за даночен долг, односно даночна обврска помала од 10.000,00 денари.

Член 42

Плаќањето на даночната обврска може да се одобри на 12 месечни рати.

Член 43

(1) За обезбедување на плаќањето на даночен долг, односно на даночна обврска може да се бара само еден инструмент за обезбедување.

(2) Инструментот за обезбедување, даночниот обврзник го доставува до општинската администрација, до администрацијата на општините во градот Скопје и до администрацијата на градот Скопје, кон барањето за одлагање на даночниот долг, односно на даночната обврска.

Член 44

(1) Вредноста на инструментот за обезбедување на плаќањето треба да одговара на висината на даночниот долг, односно на даночната обврска.

(2) Вредноста на готовинскиот депозит треба да одговара на една половина на даночниот долг, односно на даночната обврска.

Член 45

(1) Градоначалникот на општината, градоначалникот на општините во градот Скопје и градоначалникот на градот Скопје, ќе го одложат плаќањето на даночниот долг, односно на даночната обврска имајќи ја предвид редовноста на даночниот обврзник при намирувањето на даночните обврски.

(2) Одлагање на плаќање на даночен долг, односно на даночна обврска не се одобрува доколку е донесено решение за присилна наплата.

(3) Против решението од ставот (2) на овој член со кое е одбиено барањето за одложување на плаќањето на даночниот долг, односно на даночната обврска не е допуштена жалба, освен против решението донесено по барањето од членот 40 став (1) на овој закон.

Член 46

Со издавање на банкарска гаранција, банката - гарант се обврзува дека даночниот обврзник ќе го намири даночниот долг, односно даночната обврска, а во спротивен случај, дека долгот, односно обврската ќе ја намири банката наместо даночниот обврзник.

Член 47

Банкарската гаранција како инструмент за обезбедување се наплатува во готово согласно со прописите кои важат за наплата на банкарските гаранции.

Член 48

Даночниот обврзник кон барањето е должен да приложи доказ за уплатен готовински депозит на посебна депозитна сметка на општинската администрација, на администрацијата на општините во градот Скопје и на администрацијата на градот Скопје.

Член 49

На уплатениот готовински депозит не се плаќа камата.

Член 50

Ако даночниот обврзник не изврши уплата на даночниот долг, односно на даночната обврска во рокот одобрен за одложено плаќање, односно не уплати две последователни рати во случај на одобрено плаќање на рати на даночниот долг, односно на даночната обврска, долгот, односно обврската се наплатува од готовинскиот депозит, односно од приложениот инструмент за обезбедување на плаќањето.

Член 51

(1) Ако даночниот обврзник го намирил даночниот долг, односно даночната обврска која ја обезбедил со инструмент за обезбедување на плаќањето, инструментот за обезбедување на плаќањето му се враќа.

(2) Даночниот обврзник, врз основа на писмено барање, може да го повлече готовинскиот депозит ако за даночниот долг, односно за даночната обврска приложи инструмент за обезбедување на плаќањето.

5. Жалба

Член 52

(1) Против решението на градоначалникот на општината, на градоначалникот на општините во градот Скопје и на градоначалникот на градот Скопје може да се поднесе жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението, до министерот за финансии.

(2) Жалбата не ја одлага наплатата на утврдениот данок.

6. Присилна наплата

Член 53

Наплатата на пристигнатиот даночен долг, паричните казни и каматите кои даночниот обврзник не ги платил доброволно во пропишаниот рок, општинската администрација, администрацијата на општините во градот Скопје и администрацијата на градот Скопје, ќе ја извршат по присилен пат (во натамошниот текст: присилна наплата).

Член 54

Пред пристапувањето кон присилна наплата општинската администрација, администрацијата на општините во градот Скопје и администрацијата на градот Скопје, му доставуваат писмена опомена на даночниот обврзник за да ги плати даночниот долг, паричните казни и каматата во рок од осум дена од денот на доставувањето на опомената на последната адреса што ја пријавил кај нив.

Член 55

(1) Присилната наплата на даночниот долг, паричната казна и каматата се врши врз основа на решение за присилна наплата, кое го донесува градоначалникот на општината, градоначалникот на општините во градот Скопје и градоначалникот на градот Скопје, каде што се наоѓа имотот на даночниот обврзник.

(2) Решението за присилна наплата лично му се доставува на даночниот обврзник.

(3) Во решението за присилна наплата се искажува висината на долгот, начинот на извршување на присилната наплата и напомена дека трошоците на присилната наплата ќе паднат на товар на даночниот обврзник.

Член 56

(1) Трошоците во постапката за присилна наплата паѓаат на товар на даночниот обврзник, и тоа:

- 4% од износот на главниот долг и камата при вршење на пописот и

- 5% од износот на главниот долг и каматата при вршење на продажбата.

(2) Покрај трошоците од ставот (1) на овој член, даночниот обврзник ги поднесува и трошоците за секое излегување на службеното лице на општинската администрација, администрацијата на општините во градот Скопје и администрацијата на градот Скопје во врска со пописот и продажбата. Износот на овие трошоци го определува градоначалникот на општината, градоначалникот на општините во градот Скопје и градоначалникот на градот Скопје.

(3) Другите трошоци (трошоци за чување и превоз на предмети и слично), ги поднесува даночниот обврзник во вистинскиот износ.

(4) На проценувачите и на сведоците им следува надоместок од час на товар на даночниот обврзник. Висината на надоместокот го определува градоначалникот на општината, градоначалникот на општините во градот Скопје и градоначалникот на градот Скопје.

Член 57

(1) Присилната наплата на даночниот долг се извршува од целокупниот имот, приходите и побарувањата на даночниот обврзник освен:

1) облеката, обувките, постелнината и садовите што му се неопходно потребни на даночниот обврзник и на членовите на неговото семејство и најнужниот мебел;

2) научни и стручни книги и учебници на членовите на семејството;

3) стипендија и кредити на ученици и студенти;

4) детски додаток и други примања врз основа на социјална заштита;

5) две третини од нето личните примања и примањата врз основа на социјалното осигурување и

6) примања врз основа на законско издржување.

(2) Предмет на присилна наплата не можат да бидат ни противпожарна опрема наменета за користење во деловните простории, лекови, медицински помагала и медицинска опрема наменета за користење на деловните простории.

Член 58

(1) Присилната наплата од имотот на даночниот обврзник се состои од попис со процена и продажба на имотот по пат на јавно наддавање.

(2) Доколку се попишуваат добра кои подлежат на расипување, односно чиј рок на употреба би истекол до завршување на постапката, продажбата може да се изврши веднаш со непосредна спогодба.

Член 59

Присилната наплата на даночниот долг се прекинува кога даночниот обврзник ќе го намири долгот со каматите и трошоците или кога на друг начин ќе престане обврската за плаќање на даночниот долг, за што даночниот извршител составува белешка.

Член 60

(1) Против решението за присилна наплата, даночниот обврзник може во рок од осум дена од денот на доставувањето на решението да изјави жалба до министерот за финансии.

(2) Во жалбата не може да се изнесуваат околности кои се однесуваат на утврдување на даночниот долг.

(3) Жалбата не го одлага извршувањето на присилната наплата.

Член 61

(1) Присилната наплата на даночниот долг, паричната казна и каматата ја врши овластено службено лице во општинската администрација, во администрацијата на општините во градот Скопје, односно во администрацијата на градот Скопје - даночен извршител.

(2) Даночниот извршител има службена легитимација чија форма и содржина ја пропишува министерот за финансии.

(3) Даночниот извршител е должен да ја покаже службената легитимација во постапката на присилна наплата.

Член 62

Кога постои основано сомнение дека даночниот извршител ќе биде спречен да ја поведе постапката за присилна наплата може да побара присуство и помош од органот надлежен за јавниот ред.

Член 63

Пописот, по правило, го опфаќа имотот, приходите и побарувањата на даночниот обврзник од кој на најлесен и најбрз начин и со најмалку трошоци за даночниот обврзник ќе се обезбеди наплатата на даночниот долг.

Член 64

Пописот на имотот обично се врши во присуство на даночниот обврзник. Ако даночниот обврзник не е присутен, пописот се врши во присуство на двајца сведоци.

Член 65

(1) При пописот даночниот извршител врши и процена на имотот. Во случај на потреба, даночниот извршител може да повика и друго лице за проценител.

(2) По барање на даночниот обврзник, може да се повика проценител. Трошоците за проценителот паѓаат на товар на даночниот обврзник.

Член 66

(1) За извршениот попис и процената на имотот, даночниот извршител составува записник во кој се внесуваат сите податоци и поединости од пописот, а особено:

- име и презиме, адреса на даночниот обврзник, односно фирма и деловно седиште на даночниот обврзник, како и податоци за другите лица кои учествуваат во пописот и процената;
- констатација дека на даночниот обврзник му е доставено решение за присилна наплата;
- напомена дека даночниот обврзник бил повикан да го уплати должниот данок пред пристапувањето кон пописот и дека тој тоа не го сторил;
- местото и времето на извршувањето на пописот;
- износот на даночниот долг, каматата и трошоците за кои се врши попис;
- име и опис на попишаниот имот;
- изјава на даночниот обврзник или на трето лице за тоа во чија сопственост е имотот што е предмет на попис;
- поединечно процenетата вредност на попишаниот имот и
- потпис на службеното лице кое го врши пописот, на сведоците и на проценителот ако бил повикан.

(2) Примерок од записникот се врачува на даночниот обврзник.

Член 67

Доколку износот на даночниот долг за кој се врши присилна наплата не може да се наплати во целина од подвижниот имот на даночниот обврзник, присилната наплата ќе се изврши од неговиот недвижен имот.

Член 68

(1) Доколку обврзникот не сака сам да ги отвори деловните простории и да го стави на увид имотот заради вршење на попис и процена, даночниот извршител, е овластен присилно да ги отвори затворените простории во присуство на двајца сведоци и да оствари увид во имотот, за да може да изврши попис и процена.

(2) Преземените дејства од ставот (1) на овој член и лицата присутни како сведоци задолжително се наведуваат во записникот за попис.

Член 69

(1) Доколку даночниот обврзник изјави дека движниот имот што се попишува е во сопственост на трето лице, а не даде докази за тоа, имотот ќе се попише и истото ќе биде наведено во записникот за попис.

(2) Даночниот извршител е должен да го извести третото лице од ставот (1) на овој член и да го упати дека во рок од осум дена од денот на известувањето може да поднесе излачна тужба до судот. Ако тоа лице во наведениот рок не поднесе доказ дека поднело тужба, постапката за присилна наплата ќе продолжи.

(3) Доколку третото лице кое полага право на сопственост над попишаниот имот било присутно на пописот, се известува усно, а тоа се констатира во записникот.

(4) Со поднесувањето на доказ за поднесена излачна тужба се одлага продажбата на попишаните предмети за кои е поднесена тужба до завршувањето на спорот и тој имот се остава на чување на даночниот обврзник.

(5) Даночниот обврзник е должен имотот од ставот (4) на овој член да го чува во непроменета состојба до завршувањето на спорот по излачната тужба.

Член 70

Ако по излачната тужба се утврди дека подносителот на излачната тужба не е сопственик, а даночниот обврзник го отуѓи, уништи или го оштети попишаниот имот, против него ќе се поднесе кривична пријава до надлежното јавно обвинителство, а заради наплата на долгот, без одлагање и без врачување на посебно решение за одредување на присилна наплата, ќе се изврши нов попис и процена на подвижниот имот.

Член 71

(1) Попишаниот имот може да се остави на чување кај даночниот обврзник, со забрана за отуѓување до намирување на даночниот долг. Забраната за отуѓување на недвижен имот градоначалникот на општината, градоначалникот на општините во градот Скопје и градоначалникот на градот Скопје ја пријавува во органот надлежен за геодетски работи заради запишување на предбележано заложно право на недвижности.

(2) Доколку даночниот обврзник го отуѓи, уништи или го оштети имотот што му е оставен на чување, против него ќе се поднесе кривична пријава до надлежното јавно обвинителство.

(3) Попишаните пари, хартии од вредност, накитот и други драгоцености се одземаат од даночниот обврзник и се депонираат во сеф во банка, а на даночниот обврзник му се издава потврда.

Член 72

Пописот и одземањето на подвижниот имот заради присилна наплата на даночниот долг, по правило не се врши ноќе, во недела и во деновите на верски и државни празници.

Член 73

(1) Градоначалникот на општината, градоначалникот на општините во градот Скопје и градоначалникот на градот Скопје можат, заради наплата на даночниот долг, да донесат решение за забрана на користење на средствата на даночниот обврзник од неговите сметки, на личните примања од работен однос и на неговите побарувања, а на носителот на платниот промет, на должникот на даночниот обврзник, односно на исплатителот на личните примања да им наложи средствата да ги уплатат во корист на даночниот долг.

(2) Против решението од ставот (1) на овој член, даночниот обврзник и неговиот должник можат да поднесат жалба до министерот за финансии во рок од осум дена од денот на доставувањето на решението.

(3) Жалбата на даночниот обврзник не го одлага извршувањето на решението, додека жалбата на должникот на даночниот обврзник ја одлага наплатата по решението.

(4) Во жалбата не можат да се изнесуваат околности кои се однесуваат на утврдувањето на даночниот долг.

(5) Ако должникот на даночниот обврзник не изјавил жалба или ако неговата жалба се одбие, е должен да постапи по решението од ставот (1) на овој член.

(6) Ако носителот на платниот промет, должникот на даночниот обврзник или исплатителот на личните примања не постапат по решението од ставот (1) на овој член, наплатата ќе се изврши присилно на товар на нивните средства.

7. Јавна продажба

Член 74

(1) Јавната продажба на попишаниот и проценетиот имот, по правило, се врши со јавно наддавање, освен во случаите од членот 58 став (2) на овој закон.

(2) Јавното наддавање се закажува со оглас кој содржи:

1) име, презиме и адреса на даночниот должник;

2) време и место на јавното наддавање и

3) список на предметите што ќе бидат изложени на јавно наддавање, со опис и назначување на почетната цена на предметите што се предмет на јавно наддавање.

Член 75

На јавното наддавање не можат да учествуваат вработените во општинската администрација, во администрацијата на општините во градот Скопје и во администрацијата на градот Скопје, како и членовите на нивните семејства.

Член 76

(1) Јавната продажба се прекинува штом ќе се постигне износот од продадените движни предмети со кои се покриваат долгот, паричните казни, каматата и трошоците на постапката, а другите предмети му се враќаат на даночниот обврзник.

(2) Доколку со продажбата на попишаниот имот е остварена поголема вредност од износот на долгот, паричните казни, каматата и трошоците на постапката, разликата ќе му се врати на даночниот обврзник.

Член 77

(1) За јавната продажба се составува записник.

(2) Записникот го потпишуваат даночниот извршител и купувачот.

Член 78

Од наплатениот износ по присилен пат се намируваат обврските по следниов редослед:

1) трошоците на присилната наплата;

2) должниот данок и други јавни давачки;

3) паричните казни и

4) каматите на должниот данок.

8. Камата за ненавремено платен данок

Член 79

На износот на данокот што не е платен во пропишаниот рок се плаќа камата во висина од 0,05% за секој ден задоцнување.

9. Гаранција

Член 80

За наплата на аконтациите на даноците на имот, даночниот обврзник одговара со целиот свој имот.

Член 81

Ако даночниот обврзник го отуѓил имотот со правна работа во полза на друго лице, за да ја одбегне обврската за плаќање на данокот, градоначалникот на општината, градоначалникот на општините во градот Скопје и градоначалникот на градот Скопје можат таквата правна работа да ја побиваат пред судот, доколку купувачот знаел за таквата намера на обврзникот.

Член 82

(1) Ако даночниот обврзник умре пред да се утврди висината на даночната обврска, даночната обврска преминува на наследниците.

(2) Наплатата на утврдената обврска ќе се изврши од наследниците најмногу до висината на вредноста на наследениот имот.

10. Враќање на повеќе или на погрешно уплатен данок

Член 83

(1) Даночниот обврзник има право на враќање на повеќе или на погрешно уплатениот данок, каматата и трошоците на присилна наплата.

(2) За враќање на данокот од ставот (1) на овој член решава градоначалникот на општината, градоначалникот на општините во градот Скопје и градоначалникот на градот Скопје по барање на даночниот обврзник.

(3) Ако даночниот обврзник не поднесе барање за враќање на повеќе или погрешно платените износи, тие износи ќе се пресметаат во наредното плаќање на данокот.

11. Застареност

Член 84

(1) Правото на утврдување на данокот застарува за пет години по истекот на годината во која требало да биде утврден.

(2) Правото на наплата на данокот и правото на наплата на трошоци за присилна наплата застарува за пет години по истекот на годината во која требало да се изврши наплатата.

(3) Правото на обврзникот на враќање на неправилно или на повеќе уплатени износи на име на данок, камата и трошоци на присилна наплата застарува за пет години по истекот на годината во која е извршена уплатата.

Член 85

(1) По секој прекин на текот на застареноста настапува нов тек на застареност.

(2) Правото на утврдување, наплата и враќање во секој случај застарува по истекот на десет години од истекот на годината во која данокот требало да биде утврден, наплатен, односно во која износите биле платени.

ПЕТТИ ДЕЛ

12. Надзор

Член 86

Надзор над спроведувањето на овој закон врши Министерството за финансии -Управа за јавни приходи.

Член 87

(1) Инспекциски надзор над утврдувањето и наплатата на даноците на имот врши овластен инспектор на општината, овластен инспектор на општините во градот и овластен инспектор на градот Скопје (во натамошниот текст: инспектор).

(2) Инспекторот од ставот (1) на овој член има легитимација чија форма и содржина ја пропишува министерот за финансии.

(3) Инспекторот врши проверка на состојбата и вредноста на недвижниот и подвижниот имот кој е предмет на оданочување, како и други работи утврдени со овој закон и друг пропис.

(4) За преземените дејства во постапката на инспекциски надзор, од ставот (3) на овој член инспекторот составува записник. Даночниот обврзник има право на приговор во рок од осум дена од денот на приемот на записникот. Ако во приговорот се изнесат нови факти и се предложат нови докази, за тоа ќе се состави дополнителен записник.

(5) Ако при инспекцискиот надзор се утврди дека даночниот обврзник не го уплатил или неправилно го уплатил данокот, со решение ќе му се наложи да го плати во определениот рок.

(6) Против решението од ставот (5) на овој член може да се поднесе жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението, до министерот за финансии.

(7) Жалбата не го одлага извршувањето на решението.

Член 88

При вршењето на надзорот над работата на органите на општината, органите на општините во градот Скопје и на органите на градот Скопје, Министерството за финансии - Управа за јавни приходи ги врши следниве работи:

- ја следи законитоста на работата на органите на општината, органите на општините во градот Скопје и на органите на градот Скопје и презема мерки и активности и поднесува иницијативи за остварување на нивните надлежности утврдени со овој закон;

- им укажува на органите на општината, органите на општините во градот Скопје и на органите на градот Скопје на пречекорувањата на нивните надлежности утврдени со овој закон и друг пропис и им предлага соодветни мерки за надминување на ваквата состојба;

- дава препораки за доследно спроведување на надлежностите на органите на општината, органите на општините во градот Скопје и на органите на градот Скопје во рамките на овој закон на нивно барање;

- го следи навременото донесување на прописите на општината, на прописите на општините во градот Скопје и на прописите на градот Скопје;

- поднесува иницијативи и предлози до општината, до општините во градот Скопје и до градот Скопје доколку констатира неспроведување на овој закон како резултат (последица) на судир на надлежности меѓу органите на општината, органите на општините во градот Скопје и органите на градот Скопје;

- го следи остварувањето на јавноста во работата на органите на општината, органите на општините во градот Скопје и на органите на градот Скопје, во остварувањето на надлежностите утврдени со овој закон, а особено од аспект на редовно, навремено, вистинито и потполно известување на граѓаните и

- навремено ги известува органите на општината, органите на општините во градот Скопје и органите на градот Скопје за констатираните состојби во нивната работа и за преземените мерки при вршење на надзорот.

Член 89

(1) Доколку и покрај укажувањата и преземените мерки и активности, органите на општината, органите на општините во градот Скопје и органите на градот Скопје не го обезбедат извршувањето на работите кои со овој закон се утврдени како нивна надлежност и за чие извршување е одговорна општината, општините во градот Скопје и градот Скопје, по сила на закон им се одзема соодветната надлежност.

(2) Вршењето на одземените работи од ставот (1) на овој член го презема Министерството за финансии - Управа за јавни приходи најмногу до една година од денот на нивното преземање.

(3) Министерството за финансии - Управа за јавни приходи вршењето на работите од надлежност на општината, на општините во градот Скопје и на градот Скопје од ставот (2) на овој член, ги врши во нивно име и за нивна сметка.

(4) За преземањето на работите од ставот (1) на овој член се известува Министерството за локална самоуправа.

ПЕТТИ ДЕЛ
КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 90

(1) Со парична казна од 150.000 до 300.000 денари ќе се казни за прекршок правното лице, ако:

1) во определениот рок не поднесе даночна пријава (членови 29, 31 и 34);

2) ја оневозможува постапката за присилна наплата (член 62) и

3) имотот не го чува во непроменета состојба (член 69 став (5)).

(2) За дејствата од ставот (1) на овој член ќе се казни за прекршок и одговорното лице во правното лице, со парична казна од 40.000 до 50.000 денари.

(3) За дејствата од ставот (1) на овој член ќе се казни за прекршок и обврзникот - физичко лице со парична казна од 5.000 до 10.000 денари.

Член 91

Со парична казна од 40.000 до 50.000 денари ќе се казни за прекршок одговорното лице во државен орган или во суд, ако:

1) во определениот рок на општинската администрација, на администрацијата на општините во градот Скопје и на администрацијата на градот Скопје, не им достави примерок од одобрението со кое се врши пренос на правото на сопственост (член 7) и

2) на општинската администрација, администрацијата на општините во градот Скопје и на администрацијата на градот Скопје не им достави примерок од решението за наследување (член 32).

Член 92

Со парична казна од 40.000 до 50.000 денари ќе се казни за прекршок одговорното лице во општинската администрација, во администрацијата на општините во градот Скопје и во администрацијата на градот Скопје, ако не ја примени Методологијата за утврдување на пазарната вредност на недвижниот имот (член 5 став (3)).

Член 93

Со парична казна од 40.000 до 50.000 денари ќе се казни за прекршок градоначалникот на општината, градоначалникот на општините во градот Скопје и градоначалникот на градот Скопје, ако не донесе решение за висината на данокот на имот во определениот рок (членови 30, 33 и 36).

Член 94

(1) Со парична казна од 250.000 до 300.000 денари ќе се казни за прекршок носител на платен промет ако постапи спротивно на членот 73 став (6) од овој закон.

(2) За прекршок од ставот (1) на овој член ќе се казни и одговорното лице кај носител на платен промет со казна затвор од 30 до 90 дена и со парична казна од 40.000 до 50.000 денари.

Член 95

Наплатените парични казни од членовите 90, 91, 92, 93 и 94 на овој закон се приход на општината, на општините во градот Скопје и на градот Скопје согласно со закон.

ШЕСТИ ДЕЛ
ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 96

Со денот на примената на овој закон престанува да важи Законот за даноците на имот ("Службен весник на Република Македонија" бр. 80/93, 3/94, 71/96, 54/2000 и 24/2003).

Член 97

Постапките за утврдување и наплата на даноците на имот што не се завршени до отпочнувањето на примената на овој закон, ќе се завршат според прописите што важеле до отпочнувањето на примената на овој закон.

Член 98

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”, а ќе се применува од денот на конституирањето на советите на општините и на градот Скопје и изборот на градоначалниците на општините и градоначалникот на градот Скопје по спроведувањето на првите наредни локални избори согласно со Законот за локалните избори (“Службен весник на Република Македонија” бр. 46/96, 12/2003, 35/2004, 52/2004 и 60/2004).

L I GJ I
PËR TATIMET MBI PRONËN

PJESA E PARË

1. Dispozitat e përgjithshme

Neni 1

Me këtë ligj rregullohet mënyra e tatimit të llojeve vijuese të pronës:

1. Tatimi mbi pronën;
2. Tatimi mbi trashëgiminë dhe dhuratën; dhe
3. Tatimi mbi qarkullimin e patundshmërive.

2. Definicione

Neni 2

Nocione të veçanta të përdorura në këtë ligj kanë domethënien vijuese:

1. **Pronë e patundshme** është toka (bujqësore, ndërtimore, pyjore dhe për kullota) dhe ndërtesat ndërtesa-banimi ose banesat, ndërtesat afariste dhe lokalet afariste, ndërtesat administrative ose lokalet administrative, ndërtesat dhe banesat për pushim dhe rekreim dhe objektet tjera afariste, si dhe instalimet e ndërtuara mbi to ose nën to dhe përherë të ngjitura me to.

2. **Pronar i pronës së patundshme** është personi i cili ka të drejtë që patundshmërinë e vet ta shfrytëzojë dhe me të të disponojë sipas dëshirës së vet.

3. **Pronësi** është e drejtë në pronësi të më tepër personave për pronë të patundshme të pandarë për të cilën pjesa e çdonjërit prej tyre është përcaktuar proporcionalisht sipas tërësisë (pjesa ideale, pronësore).

4. **Shfrytëzues** është personi i cili shfrytëzon pronë të patundshme, pronari i së cilës është i panjohur ose nuk është i afërt ose shfrytëzon pronë të patundshme në pronësi të shtetit ose të komunës.

5. **Frutshfrytëzues** është personi i cili të drejtën për frutshfytëzim e ka fituar në bazë të së drejtës për vepër juridike (marrëveshje, testament) dhe me përkujsesje.

6. **Person** është personi fizik, shoqëria tregtare, personi tjetër juridik si dhe shoqatat e tyre.

7. **Vlerë e tregut të pronës së patundshme** është vlera e pronës e cila mund të arrihet në qarkullimin e lirë në momentin e krijimit të detyrimit tatimor.

8. **Regjistër i pronës së patundshme** është baza e të dhënave të cilin e mban administrata komunale, administrata e komunave në Qytetin e Shkupit dhe administrata e Qytetit të Shkupit, i cili përmban emrat dhe adresat e të detyruarve tatimorë, sipërfaqen e përgjithshme të tokës dhe të ndërtesave, vlerën e pronës, shkallët tatimore, vendimet për tatimin e paguar.

9. **Regjistër i pronës së patundshme** është baza e të dhënave të cilin e mban administrata komunale, administrata e komunave në Qytetin e Shkupit dhe administrata e Qytetit të Shkupit, i cili përmban emrat dhe adresat e të detyruarve tatimorë, sipërfaqen e përgjithshme të tokës dhe të ndërtesave, vlerën e pronës, shkallët tatimore, vendimet për tatimin e paguar.

PJESA E DYTË
TATIMET MBI PRONËN

1.TATIMI MBI PRONËN

Lënda e tatimit

Neni 3

Tatimi mbi vlerën paguhet për pronën e patundshme, përveç për atë pronë e cila është liruar nga pagimi i tatimit sipas këtij ligji.

I detyruari tatimor

Neni 4

(1) I detyruar tatimor mbi pronën është personi juridik dhe fizik pronar i pronës.

(2) I detyruar tatimor mbi pronën është personi juridik dhe fizik shfrytëzues i pronës, në rastet kur pronari nuk është i njohur ose i pakapshëm.

(3) I detyruar tatimor mbi pronën mund të jetë edhe frutshrytëzuesi i pronës në pajtim me ligjin.

(4) Nëse prona është në pronësi të më shumë personave çdonjëri prej tyre është i detyruar tatimor mbi pronën në proporcion me pjesën pronësore.

(5) I detyruari tatimor mbi pronën është edhe personi juridik dhe fizik-shfrytëzues i pronës së patundshme në pronësi të shtetit dhe të komunës.

Baza tatimore

Neni 5

(1) Bazë për tatimin mbi pronën paraqet vlera e tregut e pronës së patundshme.

(2) Për përcaktimin e vlerës së tregut të pronës së patundshme, këshilli i komunës, këshilli i komunave në Qytetin e Shkupit dhe këshilli i Qytetit të Shkupit formojnë komision.

(3) Vlera e tregut nga paragrafi (1) i këtij neni përcaktohet sipas Metodologjisë për përcaktimin e vlerës së tregut të pronës së patundshme.

(4) Metodologjinë për përcaktimin e vlerës së tregut të pronës së patundshme nga paragrafi (3) i këtij neni e përcakton Qeveria e Republikës së Maqedonisë, me propozimin e ministrit të Financave.

(5) Kontrollin dhe revizionin për përcaktimin e vlerës së tregut të komisionit nga paragrafi 2 i këtij neni, e bën Ministria e Financave.

Normat e tatimit

Neni 6

(1) Normat e tatimit mbi pronën nga neni 3 i këtij ligji janë proporcionale dhe paraqesin prej 0,10% deri më 0,2%.

(2) Normat e tatimit mbi pronën mund të përcaktohen sipas llojit të pronës.

(3) Norma e tatimit mbi pronën për tokën bujqësore e cila nuk shfrytëzohet për prodhimtari bujqësore, mund të rriten prej tri deri më pesë herë në raport me normat e përshkruara në paragrafin (1) të këtij neni.

(4) Lartësinë e normave nga paragrafi (1) dhe (2) i këtij neni me vendim e përcakton këshilli i komunës.

(5) Lartësinë e normave nga paragrafi (1) dhe (3) të këtij neni me vendim e përcakton këshilli i komunave në Qytetin e Shkupit dhe këshilli i Qytetit të Shkupit në pajtim me Ligjin për Qytetin e Shkupit.

Krijimi i detyrimit tatimor

Neni 7

Obligimi tatimor për tatimin mbi pronën krijohet me ditën e fitimit të pronës, dhënien e lejes për përdorimin e pronës së patundshme nga organi kompetent ose me ditën e fillimit të shfrytëzimit të pronës nga i detyruari tatimor.

Të liruarit dhe lehtësimet tatimore

Neni 8

Tatim mbi pronën nuk paguhet për:

1) pronën e patundshme në pronësi shtetërore të cilën e shfrytëzojnë organet shtetërore, pronën e patundshme në pronësi të komunës të cilën e shfrytëzojnë organet e komunës, organet e komunave në Qytetin e Shkupit dhe organet e Qytetit të Shkupit, përveç pronës së patundshme e cila shfrytëzohet nga personat fizikë ose juridikë;

2) pronën e patundshme të përfaqësive të huaja diplomatike dhe konzulare dhe përfaqësive të organizatave ndërkombëtare, nëse janë në pronësinë e tyre, me kusht të reciprocitetit;

3) pronën e patundshme në pronësi të Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë;

4) ndërtesat dhe tokën të cilat janë pronësi të bashkësive fetare;

5) ndërtesat afariste dhe lokalet afariste të cilat shërbejnë për kryerjen e veprimtarisë së të detyruarit, përveç ndërtesave administrative dhe lokaleve administrative;

6) patundshmëritë të cilat në pajtim me ligjin janë shpallur për trashëgimi kulturore;

7) objektet për mbrojtjen e tokës, ujërave dhe ajërit;

8) ndërtesat strehimore në vendbanimet fshatare në rajonet kodrinore-malore të cilat do ti përcaktojë Qeveria e Republikës së Maqedonisë;

9) objektet e ndërmarrjeve për aftësimin punues, rehabilitimin profesional dhe punësimin e invalidëve;

10) tokën e cila shfrytëzohet për mihje sipërfaqësore dhe nëntokësore në xehtari dhe për hulumtimet gjeologjike;

11) ndërtesat ekonomike në bujqësi; dhe

12) tokën bujqësore e cila shfrytëzohet për prodhimtari bujqësore.

Neni 9

I detyruari tatimor mbi pronën për ndërtesën strehimore ose banesën, në të cilën jeton me anëtarët e familjes, ka të drejtë në zvogëlimin e tatimit të llogaritur në lartësi mbi 50%.

2. TATIMI MBI TRASHËGIMINË DHE DHURATËN

Lënda e tatimit

Neni 10

(1) Tatimi mbi trashëgiminë dhe dhuratën paguhet për pronë të patundshme dhe të drejtën e frutshfrytëzimit dhe shfrytëzimit të pronës së patundshme, të cilat trashëgimtarët përkatësisht pranuesit e dhuratave i trashëgojnë, përkatësisht marrin në bazë të Ligjit për trashëgimi, përkatësisht marrëveshjes për dhuratë.

(2) Tatimi mbi trashëgiminë dhe dhuratën paguhet edhe për para të gatshme, kërkesa në para, letra me vlerë dhe pronë tjetër të patundshme, nëse vlera e tregut e trashëgimisë, përkatësisht marrëveshjes për dhuratë është më e lartë se shuma njëvjeçare e rrogës mesatare në Republikën e Maqedonisë në vitin paraprak, sipas të dhënave të Entit shtetëror të statistikës.

(3) Vlera e të gjitha dhuratave nga paragrafi (2) i këtij neni i të njëjtit lloj, të pranuara gjatë një viti kalendarik, paraqet një bazë tatimi.

(4) Për vlerën e dhuratave administrata komunale, administrata e komunave në Qytetin e Shkupit dhe administrata e Qytetit të Shkupit mban e videncë, në bazë të së cilës, në fund të vitit pranuesi i dhuratave mund të ngarkohet me tatim, nëse gjatë vitit pranon më shumë dhurata të të njëjtit lloj dhe në lartësinë e shumës së përshkruar në paragrafin (2) të këtij neni.

(5) Formën, përmbajtjen dhe mënyrën e mbajtjes së evidencës nga paragrafi (4) i këtij neni e përshkruan ministri i Financave.

I detyruari tatimor

Neni 11

(1) I detyruari tatimor mbi trashëgiminë dhe dhuratën është person-rezident fizik dhe juridik i Republikës së Maqedonisë i cili trashëgon pronë nga neni 10 i këtij ligji, si dhe personi fizik dhe juridik i cili pranon dhuratë në vend dhe në botë.

(2) I detyruar tatimor mbi trashëgiminë dhe dhuratën është edhe personi-rezident i huaj fizik dhe juridik për pronën e patundshme dhe të tundshme të cilën e trashëgon, përkatësisht e pranon dhuratë në territorin e Republikës së Maqedonisë.

Neni 12

(1) Nëse trashëgimtari i cili ka pranuar të jetë trashëgimtar, e lë trashëgiminë në dobi të personit i cili do të mund të vinte te kjo trashëgimi dhe në rast kur trashëgimtari nuk do t'ia kishte lënë, tatimin e paguan personi në pronësi të të cilit kalon prona e trashëguar.

(2) Nëse trashëgimtari i lë trashëgimi personit të caktuar, i cili do të vinte te trashëgimia në rast se trashëgimtari nuk do t'ia kishte lënë, atëherë trashëgimtari që e ka lënë trashëgiminë paguan tatim mbi trashëgiminë, kurse personi në dobi të të cilit është lënë trashëgimia paguan tatim mbi dhuratën.

Baza e tatimit

Neni 13

Bazë për tatim mbi trashëgiminë dhe dhuratën paraqet vlera e tregut e pronës së trashëguar, përkatësisht e dhuratës pronë e pranuar në momentin e krijimit të detyrimit tatimor, të zvogëluar për borxhet dhe shpenzimet të cilat e ngarkojnë pronën e cila është lëndë tatimi.

Neni 14

Vlera e tregut e pronës së trashëguar ose si dhuratë e pronës së pranuar rregullohet sipas Metodologjisë nga neni 5 paragrafi (4) i këtij ligji.

Krijimi i detyrimit tatimor

Neni 15

(1) Obligimi tatimor lidhur trashëgiminë krijohet në momentin e plotfuqishmërisë së vendimit për trashëgimi.

(2) Obligimi tatimor lidhur me dhuratën krijohet me ditën e lidhjes së marrëveshjes për dhuratë.

(3) Nëse prona e patundshme e cila është lëndë e trashëgimisë, përkatësisht dhuratës, është e ngarkuar me të drejtën e frutshfrytëzimit, obligimi i trashëgimisë dhe dhuratës krijohet pas ndërprerjes së të drejtës për frutshfrytëzim.

(4) Nëse me ligj ndalohet shitja e lëndës së trashëguar, përkatësisht dhuratës së pranuar si pronë e patundshme nga neni 10 paragrafi (2) i këtij ligji, obligimi tatimor krijohet me ditën e plotfuqishmërisë së vendimit të lejes për shitje, përkatësisht ditës së shitjes.

(5) Nëse vendimi i plotfuqishëm për trashëgimi ose marrëveshja për dhuratë nuk janë paraqitur me kohë, obligimi tatimor krijohet në ditën e zbulimit të pronës së trashëguar, përkatësisht të pronës së pranuar dhuratë.

Norma tatimore

Neni 16

(1) Normat e tatimit mbi trashëgiminë dhe dhuratën janë proporcionale dhe dalluese varësisht nga rendi trashëgues.

(2) Tatimi për trashëgimi dhe dhuratë për të detyruar nga rendi i dytë trashëgues llogaritet me normën prej 2% deri më 3%, kurse për trashëgimtarin e rendit të tretë trashëgues ose të detyruarit i cili nuk është në farefisni me trashëgimilënësin, tatimi llogaritet me normën prej 4 deri më 5%.

(3) Lartësinë e normave nga paragrafi (2) i këtij neni me vendim e përcakton këshilli i komunës.

(4) Lartësinë e normave nga paragrafi (2) i këtij neni me vendim e përcakton këshilli i komunave në Qytetin e Shkupit dhe këshilli i Qytetit të Shkupit në pajtim me ligjin për Qytetin e Shkupit.

Lirimet tatimore

Neni 17

Tatim mbi trashëgiminë dhe dhuratën nuk paguan:

1) Trashëgimtari, përkatësisht pronari i dhuratës nga rendi i parë trashëgues.

2) Trashëgimtari, përkatësisht pranuesi i dhuratës nga rendi i dytë trashëgues të një banese të trashëguar përkatësisht të banesës së pranuar dhuratë, përkatësisht ndërtesës strehimore familjare nëse me trashëgimilënësin përkatësisht dhënësin e dhuratës ka jetuar në familje të përbashkët së paku një vit para vdekjes së trashëgimilënësit, përkatësisht në momentin e pranimit të dhuratës, me kusht që ai dhe anëtarët e familjes së tij të mos kenë banesë tjetër përkatësisht ndërtesë tjetër strehimore.

3) Trashëgimtari, përkatësisht pranuesi i dhuratës nga rendi i dytë trashëgues i cili bujqësinë e ka veprimtari themelore që do ta trashëgojë, nëse me trashëgimilënësin, përkatësisht dhënësin e dhuratës ka jetuar në familje të përbashkët së paku një vit para vdekjes së trashëgimilënësit, përkatësisht në momentin e pranimit të dhuratës.

Neni 18

Nga tatimi mbi trashëgiminë dhe dhuratën lirohen organet shtetërore, organet e komunave, organet e komunave në Qytetin e Shkupit dhe organet e Qytetit të Shkupit, Banka Popullore e Republikës së Maqedonisë, organizatat e Kryqit të Kuq, institucionet humanitare, sociale, shkencore, arsimore, kulturore dhe bashkësitë fetare për dhuratën që e kanë pranuar si pronë të patundshme ose të tundshme, letrave me vlerë, mjeteve në para dhe kërkesave.

3. TATIMI MBI QARKULLIM I PATUNDSHMËRIVE

Lënda e tatimit

Neni 19

(1) Mbi qarkullimin e realizuar të patundshmërive paguhet tatim mbi qarkullim të patundshmërive. Me qarkullim të patundshmërive në kuptim të këtij ligji konsiderohet transferi me kompensim i të drejtës së pronësisë të patundshmërive, zëvendësimi i një patundshmërie me patundshmëri tjetër, si dhe mënyra tjetër e fitimit të patundshmërive me kompensim ndërmjet personave juridikë dhe fizikë.

(2) Me qarkullim të patundshmërive në kuptim të paragrafit (1) të këtij neni konsiderohet dhe transferi i letrave me vlerë, në bazë të kompensimit.

I detyruari tatimor

Neni 20

(1) I detyruari tatimor mbi tatimin në qarkullim të patundshmërive është personi juridik dhe fizik - shitës i patundshërisë.

(2) Me përjashtim nga paragrafi (1) i këtij neni, i detyruari i tatimit në qarkulli të patundshmërive mund të jetë personi juridik dhe fizik – blerës i patundshmërisë, nëse në kontratën për shitblerjen e patundshmërisë është bërë marrëveshje që tatimin ta paguajë blerësi.

(3) Gjatë zëvendësimit të patundshërive i detyruar tatimor është pjesëmarrësi në zëvendësimin i cili jep në zëvendësim patundshmëri me vlerë të madhe.

(4) Nëse transferohet pjesë ideale e pronësisë së patundshmërisë, i detyruar tatimor është çdo pronar veçmas.

(5) Nëse e drejta për pronësi të patundshmërisë transferohet në bazë të marrëveshjes për përkujdesje të përjetshme, i detyruar tatimor është pranuesi i patundshmërisë, përkatësisht trashëgimtarët e tij.

(6) Gjatë shitjes së patundshmërisë në procedurë falimentuese dhe ekzekutive, si dhe gjatë realizimit të marrëveshjeve për hipotekë, i detyruar tatimor mund të jetë edhe blerësi i patundshmërisë.

Baza tatimore

Neni 21

(1) Bazë e tatimit mbi qarkullim të patundshmërive është vlera e tregut të patundshmërisë në momentin e krijimit të detyrimit.

(2) Gjatë zëvendësimit të patundshmërive bazë tatimore është ndryshimi i vlerave të tregut të patundshmërive të cilat zëvendësohen.

(3) Gjatë transferit të pjesës ideale të pronësisë së patundshmërisë, bazë tatimore është vlera e tregut të pjesës ideale të patundshmërisë.

(4) Gjatë shitjes së patundshmërisë në procedurë falimentuese dhe ekzekutive, bazë tatimore është çmimi i arritur i shitjes.

(5) Vlera e tregut caktohet sipas Metodologjisë nga neni 5 paragrafi (4) i këtij ligji.

Normat tatimore

Neni 22

(1) Normat e tatimit mbi qarkullim të patundshmërive janë proporcionale dhe paraqesin prej 2% deri 4%.

(2) Lartësinë e normave nga paragrafi (2) i këtij neni me vendim e përcakton këshilli i komunës.

(3) Lartësinë e normave nga paragrafi (1) i këtij neni me vendim e përcakton këshilli i komunave në Qytetin e Shkupit dhe këshilli i Qytetit të Shkupit në pajtim me ligjin për Qytetin e Shkupit.

Krijimi i detyrimit tatimor

Neni 23

(1) Obligimi tatimor i tatimit mbi qarkullim të patundshmërive krijohet me ditën e lidhjes së marrëveshjes për transferin e të drejtës së pronësisë të patundshmërive, përkatësisht zëvendësimit të patundshmërive.

(2) Nëse nuk është lidhur marrëveshje fuqiplote në kuptim të dispozitës nga paragrafi (1) i këtij neni, obligimi tatimor krijohet në ditën kur blerësi, përkatësisht pjesëmarrësi në zëvendësim, është bërë pronar i patundshmërisë.

(3) Nëse transferi i të drejtës së pronësisë bëhet në bazë të vendimit të gjykatës ose organit tjetër shtetëror, obligimi tatimor krijohet në ditën e plotfuqishmërisë së këtij vendimi.

(4) Nëse bëhet transferi i të drejtës së pronësisë të objekteve ndërtimore të cilat janë në ndërtim, obligimi tatimor krijohet në ditën e dorëzimit të objektit blerësit.

(5) Nëse marrëveshja për qarkullim të patundshmërisë ose vendimi i gjykatës nuk janë paraqitur ose nuk janë paraqitur në kohë, obligimi tatimor krijohet në ditën e zbulimit të qarkullimit të bërë.

Neni 24

Nëse transferi i pronësisë së patundshmërisë bëhet në bazë të marrëveshjes për përkujdesje të përjetshme, obligimi tatimor krijohet në momentin e vdekjes së pranuesit të përkujdesjes.

Lirimet tatimore

Neni 25

Tatimi mbi qarkullim të patundshmërive nuk paguhet:

1) mbi qarkullimin e patundshmërive në procedurën e komasacionit dhe eksproprijimit;

2) kur përfaqësia e huaj diplomatike, përkatësisht konsulare e transferon të drejtën e pronësisë së patundshmërive, me kusht të reciprocitetit;

3) kur e drejta e pronësisë transferohet për shkak të mbulimit të obligimeve në bazë të të hyrave publike në procedurën për arkëtim të detyrueshëm;

4) mbi qarkullimin e patundshmërive ndërmjet organeve shtetërore, ndërmjet organeve shtetërore dhe komunave dhe ndërmjet komunave

5) kur e drejta e pronësisë së patundshmërisë i transferohet dhënësit të përkujdesjes së përjetshme i cili në raport me pranuesin e përkujdesjes gjendet në rendin e parë trashëgues edhe atë vetëm për pjesën e patundshmërisë i cili do ta trashëgonte sipas Ligjit për trashëgimi dhe pa dhënë përkujdesje;

6) mbi qarkullimin e parë të ndërtesave strehimore dhe banesave i cili do të bëhet në periudhën deri më pesë vjet pas ndërtimit për të cilin është llogaritur vlera e shtuar;

7) mbi tregtimin me letra me vlerë në kuptim të Ligjit për letra me vlerë;

8) kur e drejta e pronësisë së patundshmërisë u transferohet bankave si kreditorë, përshkak të arkëtimit të kërkesave në para, nëse në afat prej 3 vjetësh e shesin pronën e fituar.

PJESA E TRETË
PËRCAKTIMI DHE ARKËTIMI I TATIMEVE MBI PRONËN

1. Përcaktimi dhe arkëtimi

Neni 26

(1) Përcaktimin dhe arkëtimin e tatimeve mbi pronën nga neni 1 i këtij ligji e bën administrata komunale, administrata e komunave në Qytetin e Shkupit dhe administrata e Qytetit të Shkupit në rajonin e komunës ku gjendet prona.

(2) Nëse prona gjendet në rajonin e dy ose të më shumë komunave, tatimin e përcakton administrata komunale për vlerësimin e pronës e cila gjendet në rajonin e komunës përkatëse.

(3) Për pronën e trashëguar të patundshme, përkatësisht pronën e patundshme të dhuruar, tatimin e përcakton administrata komunale dhe administrata e Qytetit të Shkupit ku gjendet vendbanimi i të detyruarit tatimor.

(4) Vendim për tatimin e përcaktuar nga paragrafët (1), (2) dhe (3) të këtij neni merr prefekti i komunës, prefekti i komunave në Qytetin e Shkupit dhe prefekti i Qytetit të Shkupit.

Neni 27

Tatimi mbi pronën përcaktohet në bazë të të dhënave nga fletëparaqitja tatimore, librat tatimorë të të detyruarve dhe të dhënat tjera me të cilat disponon administrata komunale, administrata e komunave në Qytetin e Shkupit dhe administrata e Qytetit të Shkupit.

Neni 28

Përmbajtjen e fletëparaqitjes tatimore nga neni 27 i këtij ligji e përshkruan ministri i Financave.

Neni 29

(1) I detyruari i tatimit mbi pronën është i obliguar të paraqesë fletëparaqitje deri më 31 janar në vitin për të cilin bëhet përcaktimi i tatimit.

(2) I detyruari i tatimit mbi pronën nga paragrafi (1) i këtij i cili ka paraqitut fletëparaqitje tatimore nuk ka për obligim për të njëjtën pronë të paraqesë fletëparaqitje të re, nëse nuk ka ndryshime të të dhënave të përmbajtura në fletëparqitjen paraprake tatimore, por që kanë ndikim për lartësinë e detyrimit tatimor.

(3) Për pronën të cilën e fiton ose fillon ta shfrytëzojë gjatë vitit ose nëse sipas ndonjë baze tjetër krijohet obligimi tatimor, i detyruari ka për detyrë të paraqesë fletëpaqitje tatimore në afat prej 15 ditësh nga dita e fitimit të pronës, ose nga fillimi i shfrytëzimit të pronës, përkatësisht nga krijimi i detyrimit tatimor.

(4) Fletëparaqitja nga paragrafi (1) i këtij neni i dedikohet administratës komunale, administratës së komunave në Qytetin e Shkupit dhe administratës së Qytetit të Shkupit ku gjendet prona.

Neni 30

Prefekti i komunës, prefekti i komunave në Qytetin e Shkupit dhe prefekti i Qytetit të Shkupit merr vendim për lartësinë e tatimit mbi pronën më së voni deri më 31 mars në vitin në të cilin përcaktohet tatimi mbi pronën dhe i dërgon vendim të detyruarit tatimor për tatimin e përcaktuar.

Neni 31

(1) I detyruari i tatimit të trashëgimisë dhe dhuratës është i detyruar të paraqesë fletëparaqitje tatimore në afat prej 15 ditësh nga dita e krijimit të detyrimit tatimor nga neni 15 i këtij ligji.

(2) Fletëparaqitja nga paragrafi (1) i këtij neni i dedikohet administratës komunale, administratës së komunave në Qytetin e Shkupit dhe administratës së Qytetit të Shkupit ku gjendet prona e patundshme të cilën i detyruari e trashëgon ose e pranon dhuratë.

(3) Nëse i detyruari trashëgon ose pranon dhuratë pronë të patundshme, fletëparaqitja i dedikohet administratës komunale, administratës së komunave në Qytetin e Shkupit dhe administratës së Qytetit të Shkupit ku i detyruari e ka vendbanimin.

Neni 32

Gjykata ka për obligim që në afat prej 15 ditësh nga dita e plotfuqishmërisë së vendimit për trashëgimi, t'ia dërgojë vendimin administratës komunale, administratës së komunave në Qytetin e Shkupit përkatësisht administratës së Qytetit të Shkupi ku gjendet prona e trashëguar.

Neni 33

Prefekti i komunës, prefekti i komunave në Qytetin e Shkupit dhe prefekti i Qytetit të Shkupit merr vendim për lartësinë e tatimit mbi trashëgiminë dhe dhuratën më së voni në afat prej 30 ditësh nga dita e pranimit të fletëparaqitjes tatimore dhe të detyruarit tatimor i dërgon vendim për tatimin e përcaktuar.

Neni 34

(1) I detyruari i tatimit mbi qarkullimin e patundshmërive është i detyruar të paraqesë fletëparaqitje tatimore në afat prej 15 ditësh nga dita e krijimit të detyrimit tatimor nga neni 23 i këtij ligji.

(2) Fletëparaqitja nga paragrafi (1) i këtij neni i dedikohet administratës komunale, administratës së komunave në Qytetin e Shkupit dhe administratës së Qytetit të Shkupit ku gjendet prona e patundshme.

Neni 35

Pa dëshminë për tatimin e paguar dhe pa vendimin gjyqësor, deklarimin e palëve ose me akt tjetër, nuk mund të bëhet regjistrimi i marrëveshjes për transferin e pronësisë së patundshmërisë te noteri ose te gjykata kompetente, ose regjistrimi i transferit të së drejtës për pronësi të patundshmërisë në librat e kadastrit dhe në libra tjerë publikë.

Neni 36

Prefekti i komunës, prefekti i komunave në Qytetin e Shkupit dhe prefekti i Qytetit të Shkupit merr vendim për lartësinë e tatimit mbi qarkullimin e patundshmërive më së voni në afat prej 30 ditësh nga dita e pranimit të fletëparaqitjes tatimore dhe të detyruarit tatimor përkatësisht blerësit të patundshmërisë i dërgon vendim për tatimin e përcaktuar.

Neni 37

Tatimi mbi pronën paguhet në tre muaj dhe arrin për arkëtim në mesin e çdo tremujori ose në afat prej 15 ditësh nga dita e dërgimit të vendimit.

Neni 38

Tatimi mbi trashëgiminë dhe dhuratat dhe tatimi mbi qarkullimin e patundshmërive paguhet në afat prej 15 ditësh nga dita e dërgimit të vendimit për obligimin e caktuar tatimor.

2. Regjistri i pronës së patundshme dhe Regjistri i pronës së tundshme

Neni 39

(1) Administrata komunale, administrata e komunave në Qytetin e Shkupit dhe administrata e Qytetit të Shkupit mbajnë regjistër të pronës së patundshme dhe regjistës të pronës së tundshme të cilat i nënshtrohen tatimit.

(2) Administrata komunale, administrata e komunave në Qytetin e Shkupit dhe administrata e Qytetit të Shkupit e harmonizon rregullisht gjendjen e regjistrit të patundshmërive me regjistrin të cilin e mban Enti shtetëror për punë gjeodete.

(3) Administrata komunale, administrata e komunave në Qytetin e Shkupit dhe administrata e Qytetit të Shkupit çdo vjet e më së voni deri më 31 dhjetor në atë vit, të dhënat nga gjendja e regjistrave nga paragrafi (1) i këtij neni ia dërgon Regjistrit qendror të Republikës së Maqedonisë dhe Drejtorisë për të hyra publike-Drejtoria e përgjithshme.

(4) Ministri i Financave përshkruan formën, përmbajtjen dhe mënyrën e mbajtejs së regjistrit të patundshmërive dhe regjistrit të pronës së tundshme.

3. Shtyrja e ekzekutimit

Neni 40

(1) Me kërkesën e të detyruarit tatimor, prefekti i komunës, prefekti i komunave në Qytetin e Shkupit dhe prefekti i Qytetit të Shkupit, mund ta shtyjnë ekzekutimin e

vendimit, përkatësisht të lejojnë pagesën me shtyrje të obligimeve ose pagesën në këste, deri në marrjen e vendimit për ankesën.

(2) Shtyrja e ekzekutimit nga paragrafi (1) i këtij neni mund të lejohet nëse i detyruari tatimor e siguron pagimin e borxhit tatimor me instrument për sigurimin e pagesës.

4. Procedura dhe mënyra e sigurimit të borxhit tatimor, përkatësisht detyrimit tatimor

Neni 41

Prefekti i komunës, prefekti i komunave në Qytetin e Shkupit dhe prefekti i Qytetit të Shkupit do ta shtyjnë ekzekutimin e vendimit për borxh tatimor, përkatësisht pagimin e detyrimit tatimor nëse i detyruari tatimor deponon garanci bankare, paguan depozitë të gatshme ose siguron instrument tjetër për sigurimin e pagimit (në tekstin e mëtejmë: instrument për sigurimin e pagimit), përpos për borxhin tatimor, përkatësisht obligimin tatimor më të vogël se 10.000,00 denarë.

Neni 42

Pagimi i detyrimit tatimor mund të lejohet në 12 këste mujore.

Neni 43

(1) Për sigurimin e pagimit të borxhit tatimor, përkatësisht të detyrimit tatimor mund të kërkohet vetëm një instrument për siguri.

(2) Instrumentin për siguri i detyruari tatimor ia dërgon administratës komunale, administratës së komunave në Qytetin e Shkupit dhe administratës së Qytetit të Shkupit, me kërkesën për shtyrjen e borxhit tatimor, përkatësisht detyrimit tatimor.

Neni 44

(1) Vlera e instrumentit për sigurimin e pagimit duhet t,i përgjigjet lartësisë së borxhit tatimor, përkatësisht detyrimit tatimor.

(2) Vlera e depozitës së gatshme duhet t,i përgjigjet ½ të borxhit tatmor, përkatësisht detyrimit tatimor.

Neni 45

(1) Prefekti i komunës, prefekti i komunave në Qytetin e Shkupit dhe prefekti i Qytetit të Shkupit, do ta shtyjnë pagesën e borxhit tatimor, përkatësisht të detyrimit tatimor duke patur parasysh rregullësinë e të detyruarit tatimor gjatë mbulimit të obligimeve tatimore.

(2) Shtyrja e pagesës së borxhit tatimor, përkatësisht detyrimit tatimor nuk lejohet nëse është marrë vendim për pagesë të detyrueshme.

(3) Kundër vendimit nga paragrafi (2) i këtij neni me të cilin është refuzuar kërkesa për shtyrjen e pagesës së borxhit tatimor, përkatësisht të detyrimit tatimor nuk lejohet ankesë, përveç kundër vendimit të marrë me kërkesën nga neni 40 paragrafi (1) i këtij ligji.

Neni 46

Me dhënien e garancisë bankare, banka – garantuese obligohet se të detyruarit tatimor do t'ia mbulojë borxhin tatimor, përkatësisht obligimin tatimor, e në të kundërtën, se borxhin përkatësisht obligimin do ta mbulojë banka në vend të të detyruarit tatimor.

Neni 47

Garancia bankare si instrument për siguri arkëtohet në para të gatshme në pajtim me dispozitat të cilat vlejnë për arkëtimin e garancive bankare.

Neni 48

I detyruari tatimor është i obliguar që kërkesës t'ia bashkangjesë dëshminë për depozitën e paguar në para të gatshme në llogari të veçantë depozite të administratës komunale, të administratës së komunave në Qytetin e Shkupit dhe të administratës së Qytetit të Shkupit.

Neni 49

Për depozitën e paguar në para të gatshme nuk paguhet interes.

Neni 50

Nëse i detyruari tatimor nuk bën pagimin e borxhit tatimor, përkatësisht të detyrimit tatimor në afatin e lejuar për pagesë të shtyrë, përkatësisht nuk paguan dy këstet e fundit në rast të pagesës së lejuar në këste të borxhit tatimor, përkatësisht të detyrimit tatimor, borxhi, përkatësisht obligimi arkëtohet nga depozita në para të gatshme, përkatësisht nga instrumenti i deponuar për sigurimin e pagesës.

Neni 51

(1) Nëse i detyruari tatimor e ka mbuluar borxhin tatimor, përkatësisht detyrimin tatimor të cilin e ka siguruar me instrumentin për sigurimin e pagesës, instrumenti për sigurimin e pagesës i kthehet.

(2) I detyruari tatimor, në bazë të kërkesës me shkrim, mund ta tërheqë depozitën në para të gatshme nëse për borxhin tatimor, përkatësisht për detyrimin tatimor deponon instrument për sigurimin e pagesës.

5. Ankesa

Neni 52

(1) Kundër vendimit të prefektit të komunës, prefektit të komunave në Qytetine Shkupit dhe prefektit të Qytetit të Shkupit mund t`i paraqitet ankesë në afat prej 15 ditësh nga dita e pranimit të vendimit, ministrit të Financave.

(2) Ankesa nuk e shtyn arkëtimin e tatimit të caktuar.

6. Pagesa e detyrueshme

Neni 53

Arkëtimin e borxhit të arritur tatimor, dënimet në para dhe intereset të cilat i detyruari tatimor nuk i ka paguar vullnetarisht në afatin e caktuar, administrata komunale, administrata e komunave në Qytetin e Shkupit dhe administrata e Qytetit të Shkupit do ta bëjë me detyrim (në tekstin e mëtejmë: pagesa e detyrueshme).

Neni 54

Para se të fillohet me pagesën e detyrueshme, administrata komunale, administrata e komunave në Qytetin Shkupit dhe adminstrata e Qytetit të Shkupit, i dërgojnë të detyruarit tatimor vërejtje me shkrim që t`i paguajë borxhin doganor, dënimet në para dhe interesin në afat prej tetë ditësh nga dita e dërgimit të vërejtes në adresën e fundit të cilën e ka paraqitu te ata.

Neni 55

Pagesa e detyrueshme e borxhit tatimor, dënimi në para dhe kamata bëhet në bazë të vendimit për pagesën e detyrueshme, të cilin e merr prefekti i komunës, prefekti i komunave në Qytetin e Shkupit dhe prefekti i Qytetit të Shkupit, ku gjendet prona e të detyruarit tatimor.

(2) Vendimi për arkëtimin e detyrueshëm personalisht i dërgohet të detyruarit tatimor.

(3) Në vendimin për arkëtimin e detyrueshëm thuhet: lartësia e borxhit, mënyra e realizimit të arkëtimit të detyrueshëm dhe vërejtja se shpenzimet e arkëtimit të detyrueshëm do të biejnë mbi të detyruarin tatimor.

Neni 56

(1) Shpenzimet në procedurën për arkëtimin e detyrueshëm biejnë mbi të detyruarin tatimor edhe atë:

-4% e shumës së kryeborxhit dhe interesi gjatë kryerjes së regjistrimit dhe

-5% e shumës së kryeborxhit dhe interesi gjatë kryerjes shitjes.

(2) Përveç shpensimeve nga paragrafi (1) i këtij neni, i detyruari tatimor i mbulon edhe shpenzimet për çdo dalje të personit zyrtar të administratës komunale, administratës së komunave në Qytetin e Shkupit dhe administratës së

Qytetit të Shkupit në lidhje me regjistrimin dhe shitjen. Shumën e këtyre shpenzimeve e përcakton prefekti i komunës, prefekti i komunave në Qytetin e Shkupit dhe prefekti i Qytetit të Shkupit.

(3) Shpenzimet tjera (shpenzimet për ruajtjen dhe transportin e sendeve dhe ngjajshëm), biejnë mbi të detyruarin tatimor në shumën reale.

(4) Llogaritësve dhe dëshmitarëve u takon kompensim për një orë që bie mbi të detyruarin tatimor. Shumën e shpenzimit e cakton prefekti i komunës, prefekti i komunave në Qytetin e Shkupi dhe prefekti i Qytetit të Shkupit.

Neni 57

(1) Pagesa e detyrueshme e borxhit tatimor bëhet nga prona e përgjithshme, të hyrat dhe kërkesat e të detyruarit tatimor përpos:

1) veshjes, mbathjes, shtrojës dhe enëve që i janë të domosdoshme të detyruarit tatimor dhe anëtarëve të familjes së tij dhe mobilja më e domosdoshme.

2) librave shkencorë dhe profesionalë dhe teksteve të anëtarëve të familjes;

3) bursave dhe kredive të nxënësve dhe studentëve;

4) shtesave për fëmijë dhe të ardhurave tjera në bazë të mbrojtjes sociale;

5) dy të tretave nga të ardhurat personale neto dhe të ardhurat në bazë të sigurimit social dhe

6) të ardhurave në bazë për përkujdesje ligjore.

(2) Lëndë e arkëtimit të detyrueshëm nuk mund të jenë as: pajisja zjarrfikëse e destinuar për shfrytëzimin në lokale afariste; ilaçet, ndihmesat mjekësore dhe pajisja mjekësore e destinuar për shfrytëzimin e lokaleve afariste.

Neni 58

(1) Arkëtimi e detyrueshëm nga prona e të detyruarit tatimor përbëhet nga regjistrimi i vlerësimit dhe shitja e pronës me ankand publik.

(2) Nëse regjistrohen të mira të cilat i nënshtrohen prishjes, përkatësisht afati i përdorimit të së cilave do të kalonte deri në përfundimin e procedurës, shitja mund të bëhet menjëherë me marrëveshje të drejtpërdrejtë.

Neni 59

Pagesa e detyrueshme e borxhit tatimor ndërpritet kur i detyruari tatimor do ta mbulojë borxhin me interset dhe shpenzimet ose kur në mënyrë tjetër do të ndërpritet obligimi për pagesën e borxhit tatimor, për çka ekzekutuesi tatimor harton shënim.

Neni 60

(1) Kundër vendimit për pagesën e detyrueshme, i detyruari tatimor në afat prej tetë ditësh nga dita e dërgimit të vendimit mund t`i ushtrojë ankesë ministrit të Financave.

(2) Në shitje nuk mund të paraqiten rrethana të cilat i përkasin caktimit të borxhit tatimor.

(3) Ankesa nuk e shtyn ekzekutimin e pagesës së detyrueshme.

Neni 61

(1) Pagesën e detyrueshme të borxhit tatimor, dënimin në para dhe kamatën e bën personi i autorizuar zyrtar në administratën komunale, në administratën e komunave në qytetin e Shkupit dhe në administratën e Qytetit të Shkupit – ekzekutues tatimor.

(2) Ekzekutuesi tatimor ka legjitimacion zyrtar formën dhe përmbajtjen e së cilës e përcakton ministri i Financave.

(3) Ekzekutuesi tatimor është i detyruar ta tregojë legjitimacionin zyrtar në procedurën e arkëtimit të dhunshëm.

Neni 62

Kur ekziston dyshim me bazë se ekzekutuesi tatimor do të pengohet të zhvillojë procedurën për arkëtimin e detyrueshëm, mund të kërkojë praninë dhe ndihmën e organit kompetent për rendin publik.

Neni 63

Regjistrimi sipas rregullit, përfshin pronën, të hyrat dhe kërkesat e të detyruarit tatimor prej të cilit në mënyrën më të lehtë dhe më të shpejtë dhe me më pak shpenzime për të detyruarin tatimor do të sigurohet arkëtimi i borxhit tatimor.

Neni 64

Regjistrimi i pronës rëndom bëhet në prani të të detyruarit tatimor. Nëse i detyruari tatimor nuk është i pranishëm, regjistrimi bëhet në praninë e dy dëshmitarëve.

Neni 65

(1) Gjatë regjistrimit ekzekutuesi tatimor bën edhe vlerësimin e pronës. Në rast nevoje, ekzekutuesi tatimor mund të thërrasë edhe person tjetër për vlerësues.

(2) Me kërkesën e të detyruarit tatimor, mund të thirret edhe vlerësues. Shpenzimet për vlerësuesin bien mbi të detyruarin tatimor.

Neni 66

(1) Për regjistrimin e bërë dhe për vlerësimin e pronës, ekzekutuesi tatimor harton procesverbal në të cilin inkorporohen të gjitha të dhënat dhe hollësitë nga regjistrimi, e veçanërisht:

-emri dhe mbiemri, adresa e të detyruarit tatimor, përkatësisht firma dhe selia afariste e të detyruarit tatimor, si dhe të dhëna për persona tjerë të cilët marrin pjesë në regjistrim dhe vlerësim;

-konstatimi se të detyruarit tatimor i është dërguar vendimi për pagesën e detyrueshme;

-vërejtja se i detyruari tatimor është ftuar ta paguajë borxhin tatimor para fillimit të regjistrimit dhe se ai atë nuk e ka bërë;

-shuma e borxhit tatimor e ekzekutimit të regjistrimit;

-shuma e borxhit tatimor, interesi dhe shpenzimet për të cilat bëhet regjistrimi;

-emri dhe përshkrimi i pronës së regjistruar;

-deklarata e të detyruarit tatimor ose personit të tretë për atë se në pronësinë e kujt është prona që është lëndë e regjistrimit;

-vlera e llogaritur veç e veç e pronës së regjistruar; dhe

-nënshkrimi i personit zyrtar i cili bën regjistrimin, dëshmitarëve dhe vlerësuesit nëse është thirrë.

(2) Një ekzemplar i procesverbalit i dorëzohet të detyruarit tatimor.

Neni 67

Nëse shuma e borxhit tatimor për të cilin bëhet arkëtimi i detyrueshëm nuk mund të arkëtohet në tërësi nga prona e tundshme e të detyruarit tatimor, arkëtimi i detyrueshëm do të bëhet nga prona e tij e tundshme.

Neni 68

(1) Nëse i detyruari nuk dëshiron t`i hapë vetë lokalet afariste dhe ta vë në kontroll pronën për kryerjen e regjistrimit dhe vlerësimit, ekzekutuesi tatimor është i autorizuar t`i hapë lokalet e mbyllura në prani të dy dëshmitarëve dhe të bëjë kontrollin në pronën, që të mund të bëjë regjistrimin dhe vlerësimin.

(2) Veprimet e ndërmarra nga paragrafi (1) i këtij neni dhe personat e pranishëm si dëshmitarë në mënyrë të obligueshme shkruhen në procesverbalin për regjistrim.

Neni 69

(1) Nëse i detyruari tatimor deklaron se prona e cila regjistrohet është në pronësi të një personi të tretë, e nuk jep dëshmi për të, prona do të regjistrohet dhe e njëjta do të shënohet në regjistrin për regjistrim.

(2) Ekzekutuesi tatimor është i detyruar ta informojë personin e tretë nga paragrafi (1) i këtij neni dhe ta udhëzojë se në afat prej tetë ditësh nga dita e informimit mund t`i paraqesë padi për ndarje gjykatës. Nëse ky person në afatin e paraparë nuk paraqet dëshmi se ka ushtruar padi, procedura për arkëtim të detyrueshëm do të vazhdojë.

(3) Nëse personi i tretë i cili disponon të drejtën e pronësisë mbi pronën e regjistruar ka qenë i pranishëm, informohet gojarisht, kurse kjo konstatohet edhe në procesverbal.

(4) Me paraqitjen e dëshmisë për padinë e ushtruar për ndarje shtyhet shtyhet shitja e sendeve të regjistruara për të cilat është ushtruar padi deri në përfundimin e kontestit dhe kjo pronë i lihet për ruajtje të detyruarit tatimor.

(5) I detyruari tatimor është i obliguar që pronën nga paragrafi (4) i këtij neni ta ruajë në gjendje të pandryshueshme deri në përfundimin e kontestit sipas padisë për ndarje.

Neni 70

Nëse me padinë për ndarje vërtetohet se paraqitësi i padisë për ndarje nuk është pronar, kurse i detyruari tatimor e tjetërson, zhduk ose e dëmton pronën e regjistruar, kundër tij prokurorisë publike kompetente do t`i dorëzohet fletëparaqitje penale, kurse për arkëtimin e borxhit, pa shtyrje dhe pa dorëzimin e vendimit të posaçëm për caktimin e arkëtimit të detyrueshëm, do të bëhet regjistrimi i ri dhe vlerësimi i pronës së tundshme.

Neni 71

(1) Prona e regjistruar mund t`i lihet për ruajtje të detyruarit tatimor, me ndalesë për tjetërsim deri në mbulimin e borxhit tatimor. Ndalesën për tjetërsimin e pronës së patundshme, prefekti i komunës, prefekti i komunave në Qytetin e Shkupi dhe prefekti i Qytetit të Shkupit ia paraqet organit kompetent për punë gjeodete për shkak të regjistrimit të së drejtës të pengut të parashënuar të patundshmërive.

(2) Nëse i detyruari tatimor e tjetërson, zhduk ose e dëmton pronën e cila i është lënë për ruajtje, kundër tij do t`i paraqitet fletëparaqitje penale prokurorisë publike kompetente.

(3) Paratë e regjistruara, letrat me vlerë, bizhuteritë dhe sendet tjera me vlerë i merren të detyruarit tatimor dhe deponohen në kasafortë në bankë, kurse të detyruarit tatimor i jepet vërtetim.

Neni 72

Regjistrimi dhe marrja e pronës së patundshme për shkak të arkëtimit të detyrueshëm të borxhit tatimor, me të drejtë nuk bëhet natën, të dielën dhe ditëve të festave fetare dhe shtetërore.

Neni 73

(1) Prefekti i komunës, prefekti i komunave në Qytetin e Shkupit dhe prefekti i Qytetit të Shkupit, për shkak të arkëtimit të borxhit tatimor, mund të marrë vendim për ndalimin e shfrytëzimit të mjeteve të të detyruarit tatimor nga llogaritë e tij, të ardhurave personale nga marrëdhënia e punës dhe kërkesave të tij, kurse bartësit të qarkullimpagesës, borxhliut të të detyruarit tatimor, përkatësisht paguesit të të ardhurave personale t`u urdhërojë që mjetet t`i paguajnë në dobi të borxhit tatimor.

(2) Kundër vendimit nga paragrafi (1) i këtij neni, i detyruari tatimor dhe borxhliu i tij mund t`i paraqesin ankesë ministrit të Financave në afat prej tetë ditësh nga dita e dërgimit të vendimit.

(3) Ankesa e të detyruarit tatimor nuk e shtyn ekzekutimin e vendimit, derisa ankesa e borxhliut të të detyruarit tatimor e shtyn arkëtimin sipas vendimit.

(4) Në ankesë nuk mund të paraqiten hollësi të cilat i dedikohen caktimit të borxhit tatimor.

(5) Nëse borxhliu i të detyruarit tatimor nuk ka ushtruar ankesë ose nëse ankesa e tij refuzohet, është i detyruar të veprojë sipas vendimit nga paragrafi (1) i këtij neni.

(6) Nëse bartësi i qarkullimpagesës, borxhliu i të detyruarit tatimor ose paguesi i të ardhurave personale nuk veprojnë sipas vendimit nga paragrafi (1) i këtij neni, arkëtimi do të bëhet me detyrim në ngarkesë të mjeteve të tyre.

7. Shitja publike

Neni 74

(1) Shitja publike e pronës së regjistruar dhe të vlerësuar, me të drejtë, bëhet me ankand publik, përpos në rastet nga neni 58 paragrafi (2) i këtij ligji.

(2) Ankandi publik thirret me shpallje e cila përmban:

1) emrin, mbiemrin dhe adresën e të detyruarit tatimor;

2) kohën dhe vendin e ankandit publik dhe

3) listën e sendeve të cilat do të ekspozohen në ankandin publik, me përshkrimin dhe shënimin e çmimit fillestar të sendeve që janë objekt i ankandit publik.

Neni 75

Në ankand publik nuk mund të marrin pjesë të punësuarit në administratën komunale, në administratën e komunave në Qytetin e Shkupit dhe në administratën e Qytetetit të Shkupit, si dhe anëtarët e familjeve të tyre.

Neni 76

(1) Ankandi publik ndërpritet posa të arrihet shuma nga sendet e shitura të lëvizshme me të cilat mbulohet borxhi, dënimet në para, interesi dhe shpenzimet e procedurës, kurse sendet tjera i kthehen të detyruarit tatimor.

(2) Nëse me shitjen e pronës së përcaktuar është realizuar vlerë më e madhe nga shuma e borxhit, dënimet në para, kamatat dhe shpenzimet e procedurës, dallimi do t`i kthehet të detyruarit tatimor.

Neni 77

(1) Për ankandin publik bëhet procesverbal.

(2) Procesverbalin e nënshkruajnë ekzekutuesi dhe bleresi.

Neni 78

Nga shuma e arkëtuar me detyrim mbulohen obligimet sipas rendit vijues:

1) shpenzimet e arkëtimit të detyrueshëm;

2) tatimi i borxhit dhe të dhënat tjera publike;

3) dënimet në para dhe

4) intereset e tatimit të borxhit.

8. Interesi për tatimin e papaguar në kohë

Neni 79

Për shumën e tatimit për të cilën nuk është paguar në afatin e përcaktuar, paguhet interes në lartësi prej 0,05% për çdo ditë vonimi.

9. Garanca

Neni 80

Për arkëtimin e akontacioneve të tatimeve mbi pronën, i detyruari tatimor përgjigjet me tërë pronën e vet.

Neni 81

Nëse i detyruari tatimor e ka tjetërsuar pronën me punë juridike në favor të personit tjetër, që t`i ikë detyrimit për pagimin e tatimit, prefekti i komunës, prefekti i komunave në Qytetin e Shkupi dhe prefekti i Qytetit të Shkupit punën e tillë mund ta hedhë poshtë para gjykatës, nëse bleresi ka ditur për qëllimin e tillë të të detyruarit.

Neni 82

(1) Nëse i detyruari tatimor vdes para përcaktimit të lartësisë së detyrimit tatimor, obligimi tatimor u transferohet trashëgimtarëve.

(2) Arkëtimi i detyrimit të përcaktuar do të bëhet nga trashëgimtarët më së shumti deri në lartësinë e vlerës së pronës së trashëguar.

10. Kthimi i tatimit të paguar më shumë ose të paguar gabimisht

Neni 83

(1) I detyruari tatimor ka të drejtë për kthimin e tatimit të paguar më shumë ose të gabuar gabimisht, të interesit dhe të shpenzimeve.

(2) Për kthimin e tatimit nga paragrafi (1) i këtij neni vendos prefekti i komunës, prefekti i komunave në Qytetin e Shkupit dhe prefekti i Qytetit të Shkupit me kërkesën e të detyruarit tatimor.

(3) Nëse i detyruari tatimor nuk paraqet kërkesë për kthimin e shumava të paguara më shumë ose të paguara gabimisht, këto shuma do të llogatriten në pagesën vijuese të tatimit.

11. Parashkrimi

Neni 84

(1) E drejta për përcaktimin e tatimit parashkruhet për pesë vjet pas përfundimit të vitit në të cilin është dashur të përcaktohet.

(2) E drejta e arkëtimit të tatimit dhe e drejta e arkëtimit të shpenzimeve për arkëtim të detyrueshëm parashkruhet për pesë vjet pas përfundimit të vitit në të cilin është dashur të bëhet arkëtimi.

(3) E drejta e të detyruarit për kthimin e shumave të paguara në mënyrë të padrejtë ose të paguara më shumë në emër të tatimit, interesit dhe shpenzimeve të pagesës parashkruhet për pesë vjet pas përfundimit të vitit në të cilin është bërë arkëtimi.

Neni 85

(1) Pas çdo ndërprerje të rrjedhës së parashkrimit fillon rrjedha e re e parashkrimit.

(2) E drejta e përcaktimit, pagesës dhe kthimit në çdo rast parashkruhet pas përfundimit të dhjetë vjetëve nga përfundimi ti vitit në të cilin është dashur të caktohet, arkëtohet, përkatësisht në të cilin shumat janë paguar.

PJESA E PESTË

12. Mbikëqyrja

Neni 86

Mbikëqyrjen mbi zbatimin e këtij ligji e bën Ministria e Financave – Drejtoria për të hyra publike.

Neni 87

(1) Mbikëqyrjen inspektuese mbi përcaktimin dhe arkëtimin e tatimeve mbi pronën e bën inspektori i autorizuar i komunës, inspektori i autorizuar i komunave në Qytetin e Shkupit dhe inspektori i autorizuar i Qytetit të Shkupit. (në tekstin e mëtejmë: inspektori)

(2) Inspektori nga paragrafi (1) i këtij neni ka legjitimacion, formën dhe përmbajtjen e të cilës e përshkruan ministri i Financave.

(3) Inspektori bën kontrollin e gjendjes dhe të vlerës së pronës së patundshme dhe të tundshme e cila është objekt i tatimit, si edhe punët tjera të caktuara me ligj dhe dispozitë tjetër.

(4) Për ndërmarrjen e veprimeve në procedurën e mbikëqyrjes inspektuese nga paragrafi (3) i këtij neni inspektori bën procesverbal. I detyruari tatimor ka të drejtë për parashtresë në afat prej tetë ditësh nga dita e marrjes së procesverbalit. Nëse në parashtresë paraqiten fakte të reja dhe propozohen dëshmi të reja, për këtë do të formulohet procesverbal plotësues.

(5) Nëse gjatë mbikëqyrjes inspektuese vërtetohet se i detyruari tatimor nuk e ka paguar ose në mënyrë jo të rregullt e ka paguar tatimin, do t`i urdhërohet që me vendim ta paguajë në afatin e përcaktuar.

(6) Kundër vendimit nga paragrafi (5) i këtij neni mund t`i paraqitet ankesë në afat prej 15 ditësh nga dita e pranimit të vendimit, ministrit të Financave.

(7) Ankesa nuk e shtyn zbatimin e vendimit.

Neni 88

Gjatë mbikëqyrjes mbi punën e organeve të komunës, organeve të komunës në Qytetin e Shkupit dhe organeve të Qytetit të Shkupit, Ministria e Financave – Drejtoria për të hyra publike i kryen këto punë:

- përcjell ligjshmërinë e punës së organeve të komunës, organeve të komunave në Qytetin e Shkupit dhe organeve të Qytetit të Shkupit dhe ndërmerr masa e aktivitete dhe paraqet iniciativa për realizimin e kompetencave të tyre me këtë ligj;
- i paralajmëron organet e komunës, organet e komunave të Qytetit të Shkupit dhe organet e Qytetit të Shkupit për tejkalimet e kompetencave të tyre të caktuara me këtë ligj dhe me dispozitë tjetër dhe u propozon masa përkatëse për tejkalimin e gjendjes së këtillë;
- jep rekomandime për zbatimin konsekuent të kompetencave të organeve të komunës, organeve të komunave në Qytetin e Shkupit dhe organeve të Qytetit të Shkupit në kuadrin e këtij ligji me kërkesën e tyre;
- përcjell nxjerrjen në kohë të dispozitave të komunave, dispozitave të komunave në Qytetin e Shkupit dhe dispozitave të Qytetit të Shkupit;
- i paraqet iniciativa dhe propozime komunës, komunave në Qytetin e Shkupit dhe Qytetit të Shkupit nëse konstaton moszbatimin e këtij ligji si rezultat (pasojë) të konfliktit të interesave ndërmjet organeve të komunës, organeve të komunave në qytetin e Shkupit dhe organeve të Qytetit të Shkupit.
- përcjell zbatimin e opinionit në punën e organeve të komunës, organeve të komunave në Qytetin e Shkupit dhe organeve të Qytetit të Shkupit, në zbatimin e kompetencave të përcaktuara me këtë ligj, e veçanërisht nga aspekti i informimit të rregullt, në kohë, të vërtetë dhe të plotë të qytetarëve; dhe
- në kohë i informon organet e komunës, organet e komunës në Qytetin e Shkupit dhe organet e Qytetit të Shkupit për gjendjen e konstatuar në punën e tyre dhe për ndërmarrjen e masave gjatë mbikëqyrjes.

Neni 89

(1) Nëse edhe përpos paralajmërimeve dhe masave e aktiviteteve të ndërmarra, organet e komunës, organet e komunave në Qytetin e Shkupit dhe organet e Qytetit të Shkupit nuk sigurojnë realizimin e punëve të cilat me këtë ligj janë përcaktuar si kompetencë e tyre dhe për realizimin e të cilave përgjegjëse është komuna, komunat në Qytetin e Shkupit dhe Qyteti i Shkupit, me fuqinë e ligjit u merret kompetenca përkatëse.

(2) Kryerja e punëve të ndërmarra nga paragrafi 1 i këtij neni e ndërmerr Ministria e Financave – Drejtoria për të hyra publike deri më një vit nga dita e marrjes së tyre.

(3) Ministria e Financave – Drejtoria për të hyra publike kryerjen e punëve me kompetencë të komunës, komunave në Qytetin e Shkupit dhe Qytetit të Shkupit nga paragrafi (2) i këtij neni, i kryen në emrin e tyre dhe në llogari të tyre.

(4) Për ndërmarrjen e punëve nga paragrafi (1) i këtij neni, informohet Ministria e Vetadministrit Lokal.

PJESA E PESTË
DISPOZITAT NDËSHKIMORE

Neni 90

(1) Me dënim me para prej 150.000 deri 300.000 denarë do të dënohet për kundërvajtje personi juridik nëse:

1) në afatin e përcaktuar nuk paraqet fletëparaqitje tatimore (nenet 29, 31 dhe 34);

2) pengon procedurën për arktëtimin e detyrueshëm (neni 62);

3) pronën nuk e ruan në gjendje të pandryshueshme (neni 69 paragrafi 5).

(2) Për veprimet nga paragrafi (1) i këtij neni do të dënohet për kundërvajtje edhe personi përgjegjës në personin juridik, me dënim me para prej 40.000 deri 50.000 denarë.

(3) Për veprimet nga paragrafi (1) i këtij neni do të dënohet për kundërvajtje edhe i detyruari - person fizik me dënim me para prej 5.000 deri 10.000 denarë.

Neni 91

Me dënim me para prej 40.000 deri 50.000 denarë do të dënohet për kundërvajtje edhe personi përgjegjës në organin shtetëror ose në gjykatë nëse:

1) në afatin e përcaktuar nuk u dërgon administratës komunale, administratës së komunave në Qytetin e Shkupit dhe administratës së Qytetit të Shkupit ekzemplar nga leja me të cilën bëhet transferi i të drejtës së pronësisë (neni 7); dhe

2) administratës komunale, administratës së komunave në Qytetin e Shkupit dhe administratës së Qytetit të Shkupit nuk u dërgon ekzemplar të vendimit për trashëgimi (neni 32).

Neni 92

Me dënim me para prej 40.000 deri 50.000 denarë do të dënohet për kundërvajtje personi përgjegjës në administratën komunale, në administratën e komunave në Qytetin e Shkupit dhe në administratën e Qytetit të Shkupit nëse nuk e zbaton Metodologjinë për përcaktimin e vlerës së tregut të pronës së patundshme (neni 5 paragrafi 3).

Neni 93

Me dënim me para prej 40.000 deri 50.000 denarë do të dënohet për kundërvajtje prefekti i komunës, prefekti i komunave në Qytetin e Shkupit dhe prefekti i qytetit të Shkupit nëse nuk merr vendim për lartësinë e tatimit mbi pronën në afatin e caktuar (nenet 30, 33 dhe 36).

Neni 94

(1) Me dënim me para prej 250.000 deri 300.000 denarë do të dënohet për kundërvajtje bartësi i qarkullimit pagesor nëse vepron në kundërshtim me nenin 73 paragrafi (6) i këtij ligji.

(2) për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni do të dënohet edhe personi përgjegjës te bartësi i qarkullimit pagesor me dënim me burg prej 30 deri 90 ditë dhe me dënim me para prej 40.000 deri 50.000 denarë.

Neni 95

Dënimet e arkëtuara me para nga nenet 90, 91, 92, 93 dhe 94 të këtij ligji janë të hyra të komuës, të komunave në Qytetin e Shkupit dhe të Qytetit të Shkupit në pajtim me ligjin.

PJESA E GJASHTË
DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 96

Me ditën e zbatimit të këtij ligji ndërpritet të vlejë Ligji për tatimet mbi pronën ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 80/93. 3/94, 71/96, 54/2000 dhe 24/2003).

Neni 97

Procedura për përcaktimin dhe arkëtimin e tatimeve mbi pronën të cilat nuk janë kryer deri në fillimin e zbatimit të këtij ligji, do të kryhen sipas dispozitave të cilat kanë vlejtur deri në fillimin e zbatimit të këtij ligji.

Neni 98

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e shpalljes në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë", kurse do të zbatohet nga dita e konstituimit të këshillave të komunave dhe të Qytetit të Shkupit dhe zgjedhjes së prefektëve të komunave dhe prefektit të Qytetit të Shkupit pas zbatimit të zgjedhjeve të para të ardhshme lokale në pajtim me Ligjin për zgjedhjet lokale ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 46/96, 12/2003, 35/2004, 52/2004 dhe 60/2004.

1157.

Врз основа на член 68 став 1 алинеја 15 од Уставот на Република Македонија и членовите 38 и 45 став 1 од Законот за судовите ("Службен весник на Република Македонија" бр. 36/95 и 64/2003), Собранието на Република Македонија, на седницата одржана на 6 септември 2004 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ИЗБОР НА ПРЕТСЕДАТЕЛ НА АПЕЛАЦИОНИОТ СУД ВО СКОПЈЕ

1. За претседател на Апелациониот суд во Скопје е избран Ведат Вели.

2. Оваа одлука влегува со сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во "Службен весник на Република Македонија".

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Бр. 07-3572/1
6 септември 2004 година
Скопје

Претседател
на Собранието на Република Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски,** с.р.

1158.

Врз основа на член 664, став 2 од Законот за трговските друштва ("Службен весник на Република Македонија" бр.28/96, 7/97, 21/98, 37/98, 63/98, 39/99, 81/99, 37/00, 31/01, 50/01, 6/02, 61/02, 4/03 и 51/03), а согласно член 613, став 1 од Законот за трговските друштва ("Службен весник на Република Македонија" бр. 28/04), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 6.09.2004 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ОДЛУКАТА НА АД "ЕЛЕКТРОСТОПАНСТВО НА МАКЕДОНИЈА", ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ - СКОПЈЕ ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ЦЕНА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА НА ФЕНИ - ИНДУСТРИ КАВАДАРЦИ

1. Владата на Република Македонија дава согласност на Одлуката на АД "Електростопанство на Македонија", во државна сопственост-Скопје, за определување на цена на електрична енергија на ФЕНИ-Индустри Кавадарци УО бр. 02-4032/36/1 од 10.06.2004 година, донесена од Управниот одбор на ова акционерско друштво, на седницата одржана на 10.06.2004 година.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 23-2947/1
6 септември 2004 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
Хари Костов, с.р

1159.

Врз основа на член 416, став 1 од Законот за трговските друштва ("Службен весник на Република Македонија" бр. 28/04), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 06.09.2004 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ОДЛУКАТА ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ ЗА ПРОДАЖБА НА ИДЕАЛЕН ДЕЛ ОД ИМОТ

1. Владата на Република Македонија дава согласност на Одлуката за давање согласност за продажба на идеален дел од имот, УО бр. 02-4823/37/13 од 12.07.2004 година, донесена од Управниот одбор на АД "Електростопанство на Македонија" во државна сопственост - Скопје, на седницата одржана на 12.07.2004 година.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 23-3017/1
6 септември 2004 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
Хари Костов, с.р.

1160.

Врз основа на член 7 од Законот за земјоделско земјиште ("Службен весник на Република Македонија" бр. 25/98, 18/99 и 2/04), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 6.09.2004 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ОДЗЕМАЊЕ НА ЗЕМЈОДЕЛСКО ЗЕМЈИШТЕ

Член 1

Се одзема земјоделско земјиште во сопственост на државата од досегашниот корисник ПОС Скопско поле - Бутел во стечај и тоа:

- КО Бањани, површина 0 35 80 ха опишан во ПЛ бр. 466;
- КО Булачани, површина 62 25 55 ха во ПЛ бр. 706 и 328;
- КО Бутел, површина 4 45 08 ха во ПЛ бр. 768;
- КО Визбегово, површина 18 18 50 ха во ПЛ бр. 533,317, 438;
- КО Г. и Д. Оризари, површина 71 59 47 ха во ПЛ бр. 1153, 618, 599;

- КО Глува Бразда, површина 121 72 58 ха во ПЛ бр. 564, 565, 798, 623, 757;
- КО Кучевиште, површина 65 24 68 ха во ПЛ бр. 462;
- КО Радишани, површина 15 23 21 ха во ПЛ бр. 465;
- КО Раштак, површина 2 26 07 ха во ПЛ бр. 231;
- КО Стајковци, површина 101 28 40 ха во ПЛ бр. 120, 323;
- КО Црешево, површина 34 37 51 ха во ПЛ бр. 1004, 1005, 290;
- КО Чучер, површина 5 78 61 ха во ПЛ бр. 504;
- КО Мирковци, површина 0 37 48 ха во ПЛ бр. 99.

Или во вкупна површина од 503 12 94 ха.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 23-3178/1 Претседател на Владата
6 септември 2004 година на Република Македонија,
Скопје **Хари Костов,** с.р

1161.

Врз основа на член 36, став 3 од Законот за Владата на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 59/00 и 12/03) и член 4 од Законот за правата, обврските и одговорностите на органите на државната власт во поглед на средствата во државна сопственост што тие ги користат и располагаат ("Службен весник на Република Македонија" бр. 61/02), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 06.09.2004 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ПРЕСТАНУВАЊЕ НА ПРАВОТО НА КОРИСТЕЊЕ И ПРЕНЕСУВАЊЕ НА ПРАВО НА КОРИСТЕЊЕ НА ДЕЛ ОД НЕДВИЖЕН ИМОТ - ПРОСТОР

Член 1

Правото на користење на дел од недвижниот имот - простор, лоциран на ул. "7 Септември" Кавадарци, К.П. бр. 12709 К.О. Кавадарци 2, со Имотен лист бр. 1, со површина од 16,23 $м^2$ што се наоѓа на кат 1 во зграда 1, имот во сопственост на Република Македонија, од досегашниот корисник-дописништво на АД "Нова Македонија" - Скопје за општина Кавадарци се пренесува на Народната библиотека "Феткин" - Кавадарци, национална установа од областа на културата.

Правото на користење на недвижниот имот - просторија од став 1 на овој член се пренесува без надомест.

Член 2

Со денот на влегувањето во сила на оваа одлука, престанува правото на користење на недвижниот имот-просторија на досегашниот корисник - дописништво на АД "Нова Македонија" - Скопје за општина Кавадарци.

Член 3

Примопредавањето на недвижниот имот-просторија опишан во член 1 од Одлуката ќе се изврши помеѓу досегашниот корисник АД "Нова Македонија" - Скопје и Народната библиотека "Феткин" - Кавадарци.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 23-3169/1 Претседател на Владата
6 септември 2004 година на Република Македонија,
Скопје **Хари Костов**, с.р.

1162.

Врз основа на член 4 од Законот за правата, обврските и одговорностите на органите на државната власт во поглед на средствата во државна сопственост што тие ги користат и располагаат ("Службен весник на Република Македонија бр. 61/02), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 6.09.2004 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ПРЕСТАНУВАЊЕ И ДАВАЊЕ НА КОРИСТЕЊЕ НА ДЕЛ ОД НЕДВИЖЕН ИМОТ-ОБЈЕКТ

Член 1

На Осумгодишното училиште "Св. Климент Охридски"-Охрид му престанува правото на користење на недвижниот имот евидентиран во Поседовен лист бр. 13631, Катастарска општина Охрид и тоа: дел од објект на улица "Климентска" бб-Охрид, со поединечна површина од 195$м^2$ (како дел од вкупната површина на објектот од 315$м^2$), што се наоѓа на К.П. бр. 15740, запишана како имот, сопственост на Република Македонија.

Имотот од ставот 1 на овој член се дава на користење на Министерството за култура.

Член 2

Со пренесувањето на дел од недвижниот имот на Министерството за култура престанува правото на користење на Осумгодишното училиште "Св. Климент Охридски"-Охрид.

Член 3

Правото на користење на недвижниот имот од членот 1 од оваа одлука се пренесува без надоместок.

Член 4

Примопредавањето на недвижниот имот опишан во членот 1 од оваа одлука ќе се изврши помеѓу Осумгодишното училиште "Св. Климент Охридски"-Охрид и Министерството за култура.

Член 5

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 23-3218/1 Претседател на Владата
6 септември 2004 година на Република Македонија,
Скопје **Хари Костов,** с.р.

1163.

Врз основа на член 66 од Законот за културата ("Службен весник на Република Македонија" бр. 31/98, 49/03 и 66/03), министерот за култура донесе

П Р А В И Л Н И К
ЗА КРИТЕРИУМИТЕ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМИТЕ ОДНОСНО ПРОЕКТИТЕ ПО ОДДЕЛНИ ДЕЈНОСТИ ВО КУЛТУРАТА

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се утврдуваат критериумите за финансирање на програмите, односно проектите од национален интерес во културата, по одделни дејности во културата, што ќе бидат составен дел на Годишната програма на Министерството за култура и ќе се финансираат со средства од Буџетот на Република Македонија.

Член 2

Критериумите од член 1 на овој правилник се утврдени како општи и посебни по одделни дејности во културата.

ОПШТИ КРИТЕРИУМИ

Член 3

Програмите/проектите за да се утврди дека се од национален интерес за културата треба во согласност со Законот за културата и со насоките утврдени во Националната програма за културата за периодот од 2004 до 2008 год. ("Сл. весник на РМ" бр.31/2004) да исполнуваат барем еден од следните општи критериуми:

- Создавање кадровски, материјални и други услови за континуирано остварување на културата;
- Овозможување услови за остварување и заштита на врвни културни вредности;

- Поттикнување на разновидноста и разноличноста во културата;
- Обезбедување услови за достапност на граѓаните до културните вредности и нивно масовно користење;
- Обезбедување услови за остварување и за заштита на културниот идентитет на заедниците во Република Македонија;
- Грижа за културниот развој и остварување на културните права на македонското малцинство надвор од Република Македонија привремено вработени во странство од Република Македонија и иселениците од Република Македонија во странство без разлика на нивната етничката припадност;
- Создавање услови за рамномерен културен развој во Републиката;
- Афирмација на културата, културните различности од Републиката во странство и
- Културолошки истражувања.
- Да се утврдени како приоритет со годишните конкурси за финансирање програми односно проекти што се од национален интерес.
- Да не се финансирани од Министерството за култура преку ист вид на конкурс.

ПОСЕБНИ КРИТЕРИУМИ

Член 4

Програмите/проектите за да се утврди дека се од национален интерес за културата треба да исполнуваат барем еден од следните посебни критериуми по одделни дејности и области во културата:

Издавачка дејност и литература

- Книжевно творештво со високи вредности потврдено од рецензенти, од македонски автори на македонски јазик и на јазиците на заедниците на РМ;
- Преводи на македонски јазик на книжевно творештво на македонски автори припадници на заедниците во РМ, објавено на јазиците на заедниците на РМ и обратно;
- Дела од темелна културна вредност (монографии, хрестоматии, речници и сл.) и дела работени индивидуално и колективно како истражувачки проекти;
- Преводи на странски јазици, на дела објавени на македонски јазик и на јазиците на заедниците во Република Македонија, значајни за афирмирањето на културата на нашата држава;
- Преводи од странски и класични јазици на македонски јазик и јазиците на заедниците на Република Македонија;
- Електронско издаваштво (електронски списанија, веб страници поврзани со културата, мултимедијални ЦД ромови);
- Списанија во кои се објавуваат само содржини предвидени со точките 1,2,3,4,5 од претходниот текст, со дополнителен услов-висок професионален квалитет;
- Врвни манифестации со меѓународен карактер;
- Откуп на самостојно реализирана продукција според значењето, квалитетот на изданието и дефицитарноста на видот на литературата.

Библиотечна дејност

- Збогатување на книжевните фондови според бројот на жителите на територијата на која се наоѓа библиотеката и бројот на корисници, до 5% годишно од вкупниот книжен фонд;
- Заштита на националната книжна продукција и публикации и тоа на задолжителниот примерок и на старите ракописи, старопечатени и ретки книги и репрографија на библиотечниот материјал;
- Изработка и издавање на национална, специјални и роднокрајни библиографии;
- Развивање и унапредување на библиотекарството преку обука на кадар и примена на меѓународни стандарди за библиотечно работење;
- Унификација и стандардизација на библиотечната дејност преку воведување на минимум стандарди;
- Автоматизација на библиотечниот процес и формирање на единствена библиотечна информативна база преку поврзување во единствен библиотечно информативен систем;
- Промоција и презентација на тековната продукција на книжното културно наследство во земјата и надвор од неа;
- Стимулирање на меѓународна размена на публикации;
- Стимулирање на користење на интернет услугите од библиотеките и од рефералниот центар на НУБ ”Климент Охридски”- Скопје, за лични, образовни и професионални потреби.

Музичка и сценско - уметничка дејност

- Македонски праизведби, изведби или реализација на трајни записи на значајни дела од симфониската, камерната, оперската, балетската или ораторијалната литература;
- Реализација на светската музичка продукција со симфониски концерти, музичко-сценска продукција (опера и балет), камерни и солистички концерти;
- Активности на хорски ансамбли, мандолински оркестри и други вокални и инструментални состави кои овозможуваат масовна музичка култура;
- Проекти со кои се негува и професионално презентира македонскиот музички фолклор и фолклорот на припадниците на заедниците во РМ;
- Стимулирање и афирмација на творештвото на млади продуктивни и репродуктивни творци на домашна и меѓународна сцена;
- Издавање на компакт дискови со домашно музичко творештво;
- Афирмација на современиот музички и музичко-сценски израз;
- Обезбедување на оригинални документи и заштита на врвни културни вредности;
- Реализација на програми за гостувања во Република Македонија;
- Поддршка на музичкото творештво на исклучително талентирани автори и изведувачи.

Театарска дејност

- Поддршка на домашна драматургија односно задолжително поставување на домашен текст во професионалните театри со приоритет на нови текстови - праизведби;
- Реализација на квалитетна продукција наместо квантитативна продукција;
- Реализација на театарски проекти на млади автори (режисери и автори - дебитанти);
- Поддршка на алтернативна драмска продукција (нови форми и изразни средства);
- Поддршка на драмскиот аматеризам и неговите манифестантни форми;
- Театарски фестивали и манифестации со меѓународен или национален карактер;
- Поддршка на драмски претстави селектирани за релевантни меѓународни театарски фестивали.

Филмска дејност

- Приоритет на филмски дела реализирани на филмска лента (за кино прикажување);
- Реализација на долгометражна продукција од домашни автори;
- Поддршка на копродукциски проекти и проекти поддржани од европските фондови;
- Поддршка на кратка и документарна продукција на млади автори и дебитанти;
- Развој на квалитетни филмски проекти;
- Презентација на македонската филмска продукција на фестивали од висока категорија.

Ликовно творештво и галериска дејност

- Презентација на врвни дострели од ликовното творештво без оглед на тоа дали носителот на проектот е институција, здружение, асоцијација или поединец;
- Презентација на ретроспективно - монографски и јубилејни изложби;
- Презентација на проекти кои прават пресек на одредени појави и тенденции и имаат проблемски, тематски или стилски толкувања на современата ликовна уметност;
- Поддршка на проекти кои можат да имаат пошироко влијание врз развојот на македонската современа ликовна уметност;
- Поддршка на проекти од меѓународно значење и соработка на реципрочна основа;
- Поддршка на самостојни и групни изложби на млади автори;
- Поддршка на значајни проекти од тековната продукција;
- Поддршка на истражувањата и експериментите во визуелните уметности;
- Поттикнување на преземање на самостојни и групни изложби во внатрешноста на земјата;
- Поддршка на процесот на создавање на ликовното дело, преку откуп на дела.

Дејност на домови и центри за култура

- Рамноправно учество и пристап на средства за програмата проекти од национален интерес на сите домови независно дали е национална установа или здружение;
- Поддршка и реализација на квалитетни програми/проекти со стимулирање и афирмација на домашно и странско музичко творештво;
- Размена и презентација на проекти на други сценски простори во државата;
- Поддршка на културата на локално ниво низ соработка помеѓу државата, локалната самоуправа и приватниот сектор;
- Поддршка копродукдциски проекти помеѓу домовите на културата и центрите за култура;
- Поддршка и негување на традиционалните културни вредности на сите заедници во државата;
- Поддршка на проекти на аматерски хорови, куд-ови, танцови групи и др. НВО кои се реализираат во рамките на програмата на домот или центарот за култура;
- Заштита на материјалното и духовното наследство, како и негување на изворниот музички фолклор;
- Афирмација на вокални, играорни и инструментални групи кои ја негуваат фолклорната традиција во својот крај;
- Поддршка на учество на смотри, натпревари и фестивали.

Заштита на културното наследство

- Документирање и евидентирање на постојната состојба на културното наследство;
- Изработка на проекти за конзерваторско-реставраторски работи и друг вид на непосредни заштитни интервенции, вклучувајќи ги заштитните археолошки ископувања и истражувања, историско уметничките, конзерваторските, геомеханичките, физичко-хемиските, биохемиските и друг вид истражувања за потребите на конзерваторските проекти и елаборати;
- Изработка на студии и програми за заштита на културното наследство;
- Конзерваторско-реставраторски работи и други видови заштитни интервенции на културното наследство;
- Претходна заштита на културно наследство согласно Законот за заштита на културното наследство;
- Прибирање, средување, обработка, чување и користење на податоци и документација за културното наследство;
- Презентација и користење на културното наследство;
- Популаризација на значењето на културното наследство;
- Стручна обука и усовршување на кадрите во установите од областа на заштитата на културното наследство.

Кинотечна дејност

- Истражување, прибирање и откуп на филмови од домашна филмска продукција;
- Обработка, чување и заштита на филмското наследство по современи методи и стандарди од оваа област;
- Збогатување на кинотечниот фонд на Кинотеката на РМ;
- Презентација и афирмација на кинотечниот материјал во земјата и странство.

Музејска дејност

- Проекти за евиденција, документација и валоризација на музејските предмети во јавните музеи;
- Заштита на музејскиот фонд во РМ, со цел за негово зачувување во изворна состојба, зачувување на интегритетот на сите податоци и сознанија за него, оспособување за задоволување на културните, научните, едукативните,туристичките и другите потреби на граѓаните;
- Археолошки истражувања и ископувања, рекогносцирања и слични истражувања од областа на етнологијата, историјата, историјата на уметност, природонауката, техниката и др. области;
- Презентација на музејскиот материјал преку постојани и повремени изложби во земјата и странство;
- Откуп и збогатување на музејските фондови;
- Стручно усовршување на кадри во музеите, преку обуки за анимирање на јавноста за значењето на сочувувањето и негувањето на културниот идентитет и едукација на јавноста преку анимирање во функција и на развој на економијата;
- Користење на музејските предмети во функција на социјален и економски развој преку организирање, саеми, ревии, карневали и други активности поврзани со етно традицијата;
- Вршење на матична дејност на музеите утврдени и согласно со законот.

Културни манифестации

- Проекти за фестивали и манифестации кои во своите програми ќе понудат квалитетна презентација како на уметнички така и на технички план;
- Врвни манифестации на аматеризмот;
- Манифестации кои се од значење за културниот развиток на државата и кои имаат меѓународен карактер.

Поддршка на стручно усовршување на дефицитарни кадри и млади таленти

- Поддршка на постдипломски студи и специјализации од областа на културата на талентирани млади уметници;
- Поддршка на дефицитарни уметнички и стручни кадри во културата кои студираат во странство, на факултети и постдипломски студии кои ги нема во образовниот систем на нашата земја;
- Поддршка на стручно усовршување на дефицитарни кадри од областа на менаџментот, маркетингот, анимирањето, едуцирањето и комуникациите во културата.

Здруженија на граѓани и фондации во областа на културата-невладини организации

- Проекти на струкови уметнички и стручни кадри од областа на културата за областа во која делуваат (писатели, преведувачи, музичари и други музичко-сценски уметници, филмски и драмски актери, балетски уметници, архитекти, археолози, библиотекари, музејски кустоси, конзерватори и други уметници и стручни кадри во културата);
- Стимулирање на културен дијалог и културна размена преку: иницијативи кои поттикнуваат и втемелуваат интегративни, заеднички културни вредности на локално, државно или меѓународно особено регионално рамниште; иницијативи за интеракција на идеи со

потребите на целата општествена заедницата; негување на културен плурализам, афирмација на различни културни идентитети и родова сензитивност; проекти за имплементација на културна децентрализација; активности за дефинирање на јасна, конкретна и реална визија за долгорочните и краткорочните перспективи во развојот на културата и уметноста, подобрување на нивото на медиумската свест и знаења за значењето на заштитата и негувањето на културата;

- Јакнење на капацитетите на културниот сектор преку: иницијативи за развој на културната политика, иницирање на нови интердисциплинарни модели за дејствување во културата; подигање на свеста и знаењата за начините на градењето на културниот контекст; поддршка на иницијативи кои ќе го подобрат начинот на менаџирање на културата; обука и едуцирање на уметниците и пошироката јавност за заштитата на авторското и сродните права;

- Стимулирање на учество на уметноста во креирањето и спроведувањето на општествени и економско-социјални промени преку: поддршка на иницијативи од областа на уметничката продукција кои директно ќе влијаат врз маркираните потреби за промени во општеството; развој на креативниот дух во маргинализираните средини; негување на автентичноста на заедниците во РМ; демистификација и подигнување на свеста во однос на табуизирани теми и социјализација и прифаќање на различностите во културата и пошироко;

- Партнерски иницијативи помеѓу две или повеќе невладини организации за реализација на проекти нарачани од МК преку конкурс.

Меѓународна културна соработка

- Проекти и програми што ги презентираат врвните домашни културни вредности;

- Учество на традиционални меѓународни презентации и манифестации;

- Проекти со висока креативност и квалитет потврдени со награди, признанија или позитивна критика;

- Проекти кои се реализираат во рамки на потпишани билатерални и друг вид меѓународни договори;

- Заеднички проекти од областа на културата односно копродукции на домашни и странски правни и физички лица, што се од национален интерес за Република Македонија;

- Презентација на проекти во странство кои ја афирмираат и унапредуваат културата на припадниците на етничките заедници;

- Проекти кои се реализираат во рамки на заеднички регионален, меѓународен проект, финансиран или кофинансиран од меѓународна организација или фондација;

- Проекти кои ќе ја стимулираат и унапредуваат регионалната соработка, особено со соседните земји, со земјите од Централна и Југоисточна Европа, како и со членки на Европската унија, на УНЕСКО, на Советот на Европа и на други меѓународни организации и асоцијации од областа на културата;

- Проекти кои се реализираат во земји во кои има македонско иселеништво;

- Проекти кои имаат реципрочен карактер;

- Презентација на книжевното творештво на меѓународни саеми и изложби на книги;

- Поддршка на аматеризмот, преку презентација на КУД-овите и аматерските ансамбли во странство.

Инвестиции и одржување на опрема во културата

- Проектите за инвестиционо и техничко одржување на објектите и опремата на националните установи и тоа за објектите што се во сопственост на Република Македонија и за објектите отстапени на установи на користење за вршење на културни дејности;

- Проекти за набавка и одржување на опрема на субјекти што вршат дејност од областа на културата доколку опремата е во функција на основната дејност и осовременување на процесот на работа.

ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 5

Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 20-41-6/3
3 септември 2004 година
Скопје

Министер,
Благој Стефановски, с.р.

1164.

Врз основа на член 80 став 1 од Законот за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите ("Службен весник на СРМ" бр. 27/86 и 17/91), Државниот завод за геодетски работи, донесува

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА СТАВАЊЕ ВО ПРИМЕНА НА УСТАНОВЕН КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ

Се става во примена установениот катастар на недвижностите за катастарската општина Челопеци - општина Вранештица.

Катастарот на недвижностите се применува од денот на објавувањето на ова решение во "Службен весник на Република Македонија".

Со денот на примената на катастарот на недвижностите од став 1 од ова решение, престанува да се применува катастарот на земјиштето за КО Челопеци, установен според Законот за премер и катастар на земјиштето ("Службен весник на СРМ" бр. 34/72 и 13/78).

Бр. 09-5273/1
7 септември 2004 година
Скопје

Директор,
Бисера Јакимовска, с.р.

1165.

Врз основа на член 41-а и член 64, став 1, точка 22 од Законот за Народната банка на Република Македонија ("Службен весник на РМ" бр. 3/2002, 51/2003, 85/2003 и 40/2004), Советот на Народната банка на Република Македонија, донесе

О Д Л У К А
ЗА СОДРЖИНАТА И НАЧИНОТ НА ФУНКЦИОНИРАЊЕ НА КРЕДИТНИОТ РЕГИСТАР

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. Со оваа одлука се регулира содржината и начинот на функционирање на Кредитниот регистар, преку дефинирање на видот, начинот и роковите за доставување на податоците и информациите за водење на Кредитниот регистар и начинот и условите под кои тие можат да се користат од страна на корисниците на Кредитниот регистар.

2. Под Кредитен регистар, во смисла на оваа Одлука, се подразбира база на податоци и информации за кредитната изложеност на банките и штедилниците основани во Република Македонија спрема правни и физички лица. Целта на Кредитниот регистар е да овозможи:

- централизирање на податоците за кредитната изложеност на банките и штедилниците спрема правни и физички лица;

- давање на податоци и информации за кредитната способност на одделни правни и физички лица изразена преку просечната ризична категорија, што е од значење при одлучување за одобрување на кредитна изложеност на правно или физичко лице и/или при следење на кредитниот ризик врз основа на постојна кредитна изложеност спрема правно или физичко лице;

- обезбедување на податоци и информации за кредитната изложеност на поодделните банки и штедилници и банкарскиот систем во целина, за потребите на супервизорската функција на Народна банка на Република Македонија.

3. Корисници на Кредитниот регистар се банките и штедилниците кои имаат дозвола за основање и работење издадена од Народна банка на Република Македонија и Народна банка на Република Македонија.

II. ВИД НА ПОДАТОЦИ И ИНФОРМАЦИИ ВО КРЕДИТНИОТ РЕГИСТАР

4. Кредитниот регистар ги содржи следните податоци и информации:

- матичниот број на правното или физичкото лице;
- единствениот даночен број на правното лице;
- полниот назив на правното лице, односно името и презимето на физичкото лице;
- седиште на правното или физичкото лице. Во случај на странско лице, се наведува земјата каде е неговото седиште;
- ризичната категорија (А, Б, В, Г или Д) во која е класифицирано правното или физичкото лице, односно во која е класифицирана кредитната изложеност спрема тоа правно или физичко лице;
- износот на вкупната кредитна изложеност со посебно наведување на износот на: редовните кредити, нефункционалните кредити, побарувања по редовна камата, побарувања по нефункционална камата, други побарувања и вонбилансни ставки. Банката е должна да ги наведе поединечно сите домашни и странски банки; сите странски правни и физички лица; сите домашни небанкарски правни лица со вкупна кредитна изложеност над 500.000 денари и сите домашни физички лица со вкупна кредитна изложеност над 150.000 денари. Штедилницата задолжително ги наведува поединечно сите комитенти (физички и правни лица) со вкупна кредитна изложеност над 50.000 денари;
- видот на кредитната изложеност: денарска кредитна изложеност, денарска кредитна изложеност со девизна клаузула и девизна кредитна изложеност;
- износ на утврдените потенцијални загуби за кредитната изложеност спрема правно или физичко лице;
- побарувања од вонбилансна евиденција во кои се вклучуваат сите побарувања кои биле прекнижени во вонбилансна евиденција, заклучно со состојба 02.04.2003 година;
- ризикот на земјата утврден согласно листата која се доставува од страна на Народна банка на Република Македонија и потенцијалните загуби за ризик на земјата;
- претежната дејност на правното лице;
- намената на кредитната изложеност спрема физички лица: станбени кредити, потрошувачки кредити, негативни салда по тековни сметки, кредити врз основа на издадени кредитни картички и други кредити.

III. НАЧИН ЗА ДОСТАВУВАЊЕ НА ПОДАТОЦИ И ИНФОРМАЦИИ ЗА ВОДЕЊЕ НА КРЕДИТНИОТ РЕГИСТАР

5. Банките и штедилниците се должни да доставуваат податоци и информации до Народна банка на Република Македонија за водење на Кредитниот регистар.

6. Податоците и информациите за водење на кредитниот регистар од точка 4 на оваа Одлука, се доставуваат по електронски пат со помош на посебна апликација, изработена од страна на Народна банка на Република Македонија.

7. Народна банка на Република Македонија врши усогласување на податоците и информациите доставени од страна на банките и штедилниците и прекласификација на ризичната категорија во која е класифицирано правното или физичкото лице, односно во која е класифицирана кредитната изложеност спрема тоа правно или физичко лице, согласно наодите од извршените непосредни теренски контроли.

8. Агрегираните податоци и информации од Кредитниот регистар се достапни на корисниците, најдоцна во рок од еден месец од рокот за нивно доставување утврден од страна на Народна банка.

IV. НАЧИН И УСЛОВИ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА ПОДАТОЦИТЕ И ИНФОРМАЦИИТЕ ОД КРЕДИТНИОТ РЕГИСТАР

9. Пристапот до податоците и информациите на Кредитниот регистар е автентициран, авторизиран и евидентиран.

10. Банките и штедилниците можат да ги користат следните податоци и информации од Кредитниот регистар:

- Назив на правното лице, односно, име и презиме на физичкото лице;
- Износ на вкупната кредитна изложеност на сите банки и штедилници основани во Република Македонија спрема правното или физичкото лице;
- Просечна ризична категорија на вкупната кредитна изложеност на сите банки и штедилници основани во Република Македонија спрема правното или физичкото лице;
- Број на банки и штедилници кои се кредитно изложени спрема правното или физичкото лице;
- Ризик на земјата;
- Претежна дејност;
- Други извештаи.

11. Податоците и информациите од Кредитниот регистар претставуваат службена тајна за корисниците на Кредитниот регистар и можат да се соопштат само на писмено барање на судот или во случаите утврдени со Закон.

12. Народна банка на Република Македонија ја утврдува просечната ризична категорија како однос помеѓу вкупниот износ на издвоена посебна резерва за потенцијалните загуби кои произлегуваат од кредитниот ризик и вкупната кредитна изложеност на сите банки и штедилници основани во Република Македонија спрема поединечно правно или физичко лице.

При утврдувањето на просечната ризична категорија, Народна банка на Република Македонија ја користи следната категоризација:

- просечна ризична категорија А - до 5%;
- просечна ризична категорија Б - од 5,01% до 17,5%;
- просечна ризична категорија В - од 17,51% до 37,5%;
- просечна ризична категорија Г - од 37,51% до 75%;
- просечна ризична категорија Д - од 75,01% до 100%.

13. Народна банка на Република Македонија ги чува податоците и информациите од точка 4 на оваа одлука 5 години од денот на нивното доставување.

V. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

14. Гувернерот на Народна банка на Република Македонија, со Упатство, ќе ги пропише форматот, начинот и роковите на доставување и користење на податоците и информациите од страна на банките и штедилниците.

15. Банките и штедилниците се должни да назначат овластени лица за доставување и користење на податоците и информациите од Кредитниот регистар.

Банките се должни да ја достават листата на овластени лица од став 1 на оваа точка, најдоцна до 15.10.2004 година

16. За секоја промена на лицата од точка 15 на оваа Одлука, банките и штедилниците се должни да ја известат Народна банка на Република Македонија во рок од 5 работни дена по настанувањето на промената.

17. Штедилниците се должни да се усогласат со одредбите на оваа одлука и да ги доставуваат податоците и информациите од точка 4, почнувајќи од 31.12.2004 година.

18. Оваа одлука влегува во сила во рок од осум дена од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

О.бр 02-15/VII-1/2004
9 септември 2004 година
Скопје

Претседател
на Совет на Народна банка на
Република Македонија
Гувернер,
м-р **Петар Гошев**, с.р.

1166.

Врз основа на член 13, 14 и 64 точка 2 од Законот за Народна банка на Република Македонија ("Службен весник на РМ" бр. 3/2002, 51/2003, 85/2003 и 40/2004), Советот на Народна банка на Република Македонија донесе

О Д Л У К А
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНА РЕЗЕРВА НА БАНКИТЕ ВО ДЕНАРИ

1. Во Одлуката за задолжителна резерва на банките во денари ("Службен весник на РМ" бр.51/04-пречистен текст) точката 4 се менува и гласи:

"Обврската согласно точка 3 банките ја исполнуваат со готовина во благајна на банката и депозитни пари на сметката на банката кај Народна банка на Република Македонија, за секој календарски ден во периодот од 11-от ден во тековниот до 10-от ден во следниот месец, при што на крајот на период во просекот треба да имаат износ еднаков најмалку на износот на пресметаната задолжителна резерва."

2. Точката 5 се менува и гласи:

"Во исполнувањето на задолжителна резерва готовината во благајна на банката учествува со фиксен износ кој претставува 70% од просечната состојба на готовината во благајна на банката во текот на претходниот календарски месец, при што овој износ не смее да биде поголем од 30% од пресметаната задолжителна резерва."

3. Точката 6 се менува и гласи:

"Остатокот од обврската за задолжителна резерва, по вклучување на фиксниот износ на готовина во благајна, банките го исполнуваат со депозитни пари на сметката на банката кај Народна банка на Република Македонија."

4. Во точката 8 во став 1 бројот "11" се заменува со бројот "10".

По став 1 се додава нов став 2 кој гласи:

"Просечната состојба на готовината во благајна се утврдува како просек на состојбата на книговодствената евиденција на сметката 101 од претходниот календарски месец и се доставува до Народна банка на Република Македонија најдоцна до 10-ти во месецот ."

Ставовите 2 и 3 стануваат ставови 3 и 4.

5. Оваа Одлука влегува во сила во рок од осум дена од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе се применува од 11.10.2004 година.

О.бр. 02-15-VII-2/2004
9 септември 2004 година
Скопје

Претседател
на Советот на Народна банка на
Република Македонија
Гувернер,
м-р **Петар Гошев**, с.р.

1167.

Врз основа на член 36 став 3 од Законот за девизно работење („Службен весник на РМ" бр. 34/01, 49/01, 103/01 и 51/03) и член 64 став 1 точка 22 од Законот за Народна банка на Република Македонија („Службен весник на РМ" бр. 3/02, 51/03, 85/03 и 40/04), Советот на Народна банка на Република Македонија, донесе

О Д Л У К А
ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА УСЛОВИТЕ И НАЧИНОТ ЗА ДОБИВАЊЕ НА ДОЗВОЛА И ВРШЕЊЕ НА МЕНУВАЧКИ РАБОТИ

1. Во Одлуката за условите и начинот за добивање на дозвола и вршење на менувачки работи („Службен весник на РМ" бр.53/02 и 77/03) во точка 8 по алинеја 10 се додава нова алинеја 11 која гласи:

"- да води и посебен нумериран регистар, потпишан од овластениот менувач во менувачницата, за секоја трансакција која вклучува сума поголема од 2.500,00 ЕВРА во денарска противвредност во кој податоците ќе се забележуваат по хронолошки редослед.

Нумерираниот регистар треба да ги содржи следните податоци (полиња):

- реден број (кој треба да биде хронолошки);
- име и презиме на физичкото лице кое ја направило трансакцијата;
- ЕМБ или број на пасош (за нерезиденти);
- шифра на валута;
- износ во валута;
- износ во денари и
- поле за потпис на овластениот менувач во менувачницата;"

2. Оваа одлука влегува во сила во рок од осум дена од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

О.бр.02-15/VII-3/2004
9 септември 2004 година
Скопје

Претседател
на Советот на Народна банка на
Република Македонија
Гувернер,
м-р **Петар Гошев**, с.р.

1168.

Врз основа на член 21 став 4 од Законот за вршење на услуга брз трансфер на пари ("Службен весник на РМ" бр. 77/03) и член 64 став 1 точка 22 од Законот за Народна банка на Република Македонија ("Службен весник на РМ" бр. 3/02,51/03, 85/03 и 40/04) Советот на Народна банка на Република Македонија, донесе

О Д Л У К А
ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА НАЧИНОТ НА ВОДЕЊЕ НА ЕВИДЕНЦИЈАТА ЗА СЕКОЈА ТРАНСАКЦИЈА НА БРЗ ТРАНСФЕР НА ПАРИ

1. Во одлуката за начинот на водење на евиденцијата за секоја трансакција на брз трансфер на пари ("Службен весник на РМ" бр. 4/04) по точка 5 се додава нова точка 6 која гласи:

"6. Давателот на услуга брз трансфер на пари и субагентот се должни да водат и посебен нумериран регистар, потпишан од овластеното лице на друштвото, за секоја трансакција која вклучува сума поголема од 2.500,00 ЕВРА во денарска противвредност во кој податоците ќе се забележуваат по хронолошки редослед."

Нумерираниот регистар треба да ги содржи следните податоци (полиња):

- реден број (кој треба да биде хронолошки);
- име и презиме на физичкото лице кое ја направило трансакцијата;
- ЕМБ или број на пасош (за нерезиденти);
- шифра на валута;
- износ во валута;
- износ во денари и
- поле за потпис на одговорното лице на друштвото

2. Точката 6 станува точка 7.

3. Оваа одлука влегува во сила во рок од осум дена од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

О.бр. 02-15/VII-4/2004
9 септември 2004 година
Скопје

Претседател
на Советот на Народна банка на
Република Македонија
Гувернер,
м-р **Петар Гошев**, с.р.

1169.

Врз основа на член 64 став 1 точка 12, а во согласност со член 25, член 26 и член 28 од Законот за Народна Банка на Република Македонија ("Службен весник на РМ" бр. 3/02, 51/03, 85/03 и 40/04), Советот на Народната банка на Република Македонија, донесе

П О Л И Т И К А
НА УПРАВУВАЊЕ И РАКУВАЊЕ СО ДЕВИЗНИТЕ РЕЗЕРВИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

1. Народна банка на Република Македонија (во натамошниот текст: Народна банка) управува со девизните резерви на Република Македонија (во натамошниот

текст: девизни резерви) на начин со кој се обезбедува соодветно спроведување на монетарната политика и политиката на девизниот курс на денарот и се овозможува навремено и редовно извршување на обврските на Република Македонија кон странство.

2. Гувернерот на Народна банка при поставувањето на монетарната политика и политиката на девизниот курс на денарот го одредува основното ниво на девизните резерви потребни за остварување на поставените задачи од точка 1 од Политиката.

3. Спроведувањето на монетарната политика и политиката на девизниот курс на денарот преку девизните резерви, во зависност од поставените задачи, Народна банка го врши со интервенции на девизниот пазар преку овластените банки.

Гувернерот на Народна банка со посебен акт подетално ги одредува правилата за интервенции на Народна банка на девизниот пазар.

4. Ракувањето со девизните резерви, Народна банка го врши со пласирање и чување во следните видови на инструменти:

а) монетарно злато што се чува во трезорот на Народна банка и на сметки на Народна банка во странство;

б) ефектива и чекови во конвертибилна странска валута кои се чуваат во трезорот на Народна банка;

в) девизи и девизни депозити на сметки на Народна банка кај странски централни банки, меѓународни финансиски институции и странски комерцијални банки;

г) специјални права на влечење на сметките на Народна банка кај Меѓународниот Монетарен Фонд;

д) меници, потврди за депозит, обврзници и други должнички хартии од вредност во конвертибилна странска валута издадени од странски држави и централни банки, меѓународни финансиски институции и странски комерцијални банки (во натамошниот текст: хартии од вредност), кои се чуваат во Народна банка или на сметки на Народна банка во странство;

ѓ) термински и репо договори кои Народна банка ги склучува со странски централни банки и меѓународни финансиски институтуции или за кои тие гарантираат или термински и репо договори кои Народна банка ги склучува со странски комерцијални банки и се плативи во странска валута.

5. При пласирањето на девизните резерви во одделните видови на инструменти од точка 4, Народна банка пред се се раководи од критериумите на сигурност и ликвидност, а потоа и рентабилност.

6. Критериумот на сигурност се обезбедува со пласирање на девизните резерви во инструменти на држави и централните банки на земји членки на ОЕЦД, меѓународни финансиски институции и комерцијални банки резиденти на земји членки на ОЕЦД кои поседуваат една од двете највисоки оценки за краткорочен кредитен рејтинг од најмалку две меѓународно признати рејтинг агенции. Поединечните пласмани во инструментите кај странските комерцијални банки можат да бидат најмногу до 10% од износот на девизните резерви. Хартиите од вредност во кои се пласирани девизните резерви се чуваат на старателски сметки кај централните банки на земји членки на ОЕЦД, меѓународни финансиски институции и комерцијални банки резиденти на земји членки на ОЕЦД кои поседуваат една од двете највисоки оценки за краткорочен кредитен рејтинг од најмалку две меѓународно признати рејтинг агенции.

7. Критериумот на ликвидност се обезбедува преку пласирање и чување на девизните резерви во краткорочни девизни депозити и хартии од вредност за кои постои ликвиден секундарен пазар. Валутната структура на девизните резерви треба да биде усогласена со задачите на монетарната политика и политиката на девизниот курс на денарот и валутната структура на обврските на државата спрема странство.

8. Управување со девизните резерви според критериумот на рентабилност подразбира остварување на принос пред се од камати на депозитите и на хартиите од вредност, а во исклучителни случаи и од добивка од ценовни разлики.

9. Гувернерот на Народна банка со посебен акт подетално ги одредува правилата за пласирање и чување на девизните резерви на Република Македонија

10. Со влегување во сила на оваа Политика престанува да важи Одлуката за ракување и пласирање со девизните резерви со кои ракува Народна Банка на Република Македонија (Стр. Дов. Бр.02-15/2 од 19.11.1992 година, Стр. Дов. Бр. 02-15/22 од 22.04.1997 година и О. бр. 02-15/II-5/2003 од 19.03.2003 година) и Политиката за интервенции на девизниот пазар О.бр. 02-15/CIV-35 од 26.12.2002 година

11. Оваа политика се објавува во „Службен весник на Република Македонија“ и влегува во сила со денот на донесување.

П.Бр. 02-15/VII-5/2004
9 септември 2004 година
Скопје

Претседател
на Советот на Народна банка на
Република Македонија
Гувернер,
м-р **Петар Гошев**, с.р.

О Б Ј А В И

Врз основа на членот 10 од Законот за исплата на платите во Република Македонија (“Службен весник на РМ“ бр. 70/94, 62/95, 33/97, 50/2001, 26/2002 и 46/2002), Министерството за труд и социјална политика

О Б Ј А В У В А

1. Трошоците на живот за месец август 2004 година во однос на месец јули 2004 година, се пониски за 0,5%.

2. Исплатата на платите за месец август 2004 година во однос на месец јули 2004 година, работодавците од членот 3 став 1 ја вршат на нивото на правото утврдено за претходниот месец.

Министер,
Јован Манасијевски, с.р.

Врз основа на член 74 од Законот за сметководство (“Службен весник на Република Македонија“ бр. 42/93, 48/93, 6/95, 32/98, 39/99 и 70/2001), Државниот завод за статистика ги утврдува и објавува

КОЕФИЦИЕНТИТЕ ЗА ПОРАСТОТ НА ЦЕНИТЕ И ПОРАСТОТ НА ТРОШОЦИТЕ НА ЖИВОТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА МЕСЕЦ АВГУСТ 2004 ГОДИНА

1. Месечниот коефициент на порастот на цените на производители на индустриски производи во август 2004 година во однос на јули 2004 година изнесува 0.004.

2. Коефициентот на порастот на цените на производителите на индустриски производи од почетокот на годината до крајот на месецот изнесува 0.019.

3. Коефициентот на пораст на цените на производители на индустриски производи во август 2004 година во однос на истиот месец од претходната година изнесува 0.022.

4. Коефициентот на пораст на животните трошоци во Република Македонија во август 2004 во однос на просекот на животните трошоци за 2003 година во Република Македонија изнесува - 0.002.

Директор,
Катерина Костадинова-Даскаловска

НОВО НОВО НОВО

БАЗА НА ПОДАТОЦИ НА ЗАКОНСКАТА И ПОДЗАКОНСКАТА РЕГУЛАТИВА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ОД 1945 ГОДИНА ДО ДЕНЕС

I

ЈП Службен весник на Република Македонија на интернет Ви ја нуди Базата на податоци на целата законска и подзаконска регулатива од 1945 година до денес (околу 6000 прописи, распоредени во 20 области и преку 60 подобласти), како и тековното издавање на службениот весник во дигитална форма.

1) **За период од 12 месеци, за претплатниците на печатеното издание на „Службен весник на РМ ":**
   а) **за над десет** претплатнички акаунти .... **4.880,00** денари по акаунт;
   б) **од шест до десет** претплатнички акаунти .... **6.588,00** денари по акаунт;
   в) **од еден до пет** претплатнички акаунти .... **8.540,00** денари по акаунт.

2) **За период од 12 месеци, за оние кои не се претплатници на печатеното издание на „Службен весник на РМ ":**
   а) **за над десет** претплатнички акаунти .... **9.760,00** денари по акаунт;
   б) **од шест до десет** претплатнички акаунти .... **10.980,00** денари по акаунт;
   в) **од еден до пет** претплатнички акаунти .... **12.200,00** денари по акаунт.

3) **За период од 1 месец**
   цената изнесува **1.400,00** денари по претплатнички акаунт.

Цените се со пресметан ДДВ од 18%.

Прописите од Базата на податоци може да се печатат, со исклучок на прописите и интегралното издание на весникот од тековната година.

II

ЈП Службен весник на РМ ви ги нуди и CD-ROM изданијата на весникот за 2001, 2002 и 2003 година по единечна цена од 2.000,00 денари или комплет за 5.000,00 денари

ПОРАЧКА – ЗАКЛУЧНИЦА

Со оваа порачка – заклучница неотповикливо се претплатувам на:

1. **WEB страницата – издание на Службен весник на РМ**, за период од ____-____.200___ до ____-____ .200___ година, во ____________(__________) претплатнички акаунти.
   со зборови
2. **CD-ROM комплет изданија за 2001, 2002 и 2003 година**, или поединечно во _______ (__________) комплети – примероци.
   со зборови

Име и презиме: ____________________________ Назив на фирмата:______________________________

Адреса:____Место:______________________________

Телефон:__________________________Телефакс:________________e-mail:__________________________

(М.П) Нарачател,

____

www.slvesnik.com.mk
contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје
бул. "Партизански одреди" бр. 29. Поштенски фах 51.
Директор и одговорен уредник - Борис Тренески.
Телефони: +389-2-3298-860, +389-2-3298-769. Телефакс: +389-2-3112-267.

Претплатата за 2004 година изнесува 9.200,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија" излегува по потреба.
Рок за рекламации 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798. Број за ДДВ МК: 4030987108771.
Депонент: Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: Графички центар КМ Креатив - Скопје.